

MATEO Ditiki Σεε Nə Mateo Ləwəni

¹ Aye nyamfo ni bana ba əsuə Yesu Kristo wə ni Oka David eto ufluflu ləbɔ utsyi, nya David ni ufluflu wə ləbɔ utsyi Abraham eto kafo.

² Idu lə Abraham ibə Oka David əsuəə, nnyə antomə ba ntəkə lə bətsyuə əsuə.

Abraham léle Isak wə léle Yakob wə léle

³ Yuda ku wə bayimisani.

Yuda ku wə usiə Tamai léle Perez ku Zera, nya Perez léle Hezron.

Hezron léle Aram, nya wuntsya léle Aminadab.

⁴ Aminadab léle Naheson wə léle Salmon.

⁵ Salmon ku Rahab léle Boaz, nya Boaz ku Rut léle Obed. Obed léle Isai,

⁶ nya Isai léle Oka David.

Nya idu lə Oka David əsuə isu lefe nə Babiloniafo ditsyi lema lə Israel bebi əsuə nya bəmuə mə bəsuko mə kasɔɔ, mə antomə ba ditəkə lə bətsyuə əsuə ni mba ləəbə mfo nɛ.

Oka David ku usio wə lídi Uria eto usiə wə óle ófo úfii, ále Salomo.

⁷ Salomo ále Rehoboam wə léle Abiya. Abiya tsya léle Asa,

⁸ nya Asa léle Yosefat. Yosefat léle Yoram wə léle Uziya.

⁹ Uziya léle Yotam wə léle Ahaz wə léle Hezekiya wə léle Manase.

¹⁰ Manase léle Amon, nya Amon léle Yosiya wə léle

11 Yekoniya ku wə bayimisani læ Babilonia lækɛfe.

12 Idu lefe nə Israel bebi ditsyi Babilonia bəbə isu ese lefe nə bále Yesu, mba bále ku mə antomə eto aye ni mba læbə mfo nɛ.

Yekoniya léle Sealtiel wə léle Zerubabel wə léle

13 Abihud, nya wuntsya léle Elyakim. Elyakim léle Azur,

14 nya Azur léle Sadok wə léle Akim wə léle Elihud.

15 Elihud léle Eleazar, nya Eleazar léle Matan, nya wuntsya léle

16 Yakob wə léle Yosef wə dífi Maria wə léle Yesu wə baakpo Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə.

17 Itə ɛsɔ idu læ Abraham isu Oka David eto lelefe eyifo alefe lefosi ana, nya idu læ Oka David əsuə isu lefe nə Babiloniafɔ dímuə Israel bebi besuko mə kasɔ læ Babiloniaa, eyifo alefe lefosi ana. Nya isi idu lefe nəmfó ibə lefe nə bále Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə, eyifo alefe lefosi ana.

Yesu Eto Lelefe Eto Etiki.

18 Nnyə mə ɛye fɛ bále Yesu Kristo. Bátɔ Maria bətə Yosef, tsya fɛ bookpa wəə, Maria ənyə nkə ufi ɔlɛ kafo. Onanto eto Lɛwɔnɔ eto əsuəale díte ibə itə nko. 19 Yosef eyifo utidi sɛɛ læ Onanto eto ənəmi. Fɛɛ se wóanla nkə woakpo Maria eto ənəmi kasɔ læ kusə komə eto ənəmi esoo, úbu dísi nkə læ oyani wə kpoo kalɔkalɔ. 20 Lefe nə úfi nsusu bomfoo, Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuə ələkə əsuə óte wə læ kola kəmiə, nya ɔtɛyi wə nkə, “Yosef, Oka David eto kafo eto ubi, mante sikpi ku fə usiə Maria bokpa kesuko fə ɔflo.

Itsyise kafo ka onle mfoo, Onanto eto Lewono eto asuāale asuā itsyi. ²¹ Nya woole ubisaibi. Nya fə Yosef luutəkə wə diye fə Yesu, itsyise wə ni nwə luuləkə wə betidi utsyiko lə abua asuā nɛ.”

²² Asa nyamfo əbə itə lə Maria asuā fe kase Onanto lətɛyi utsyə ɛyɛ lə wə unyeləkətidi asuā nkə yuubə itə sitinti. Ɔtɛyi nkə, ²³ “Kebite kətsyuə ka lenyi osani əbɔlɛ kafo nya woole ubisaibi. Nya betidi lookpo wə bənkə Imanuel.” Nnya kasɔ ni bənkə Onanto si ko bo.

²⁴ Lə nyaso se Yosef lésanklii, ókpa Maria, úyifo wə usiə fe kase Onanto eto ɔtɔnkpe əmə lətɛyi wə. ²⁵ Fɛɛ Yosef ku Maria mánte bətsyuə fe usə ku usiə isu ese lefe nə ólɛ wə ubisaibi əmə. Nya Yosef dítkə wə diye nkə Yesu.

2

Babesibe Bətsyuə Etsyi Kofekatokɔ Bəbə.

¹ Bále Yesu lə umə wə baakpo Betlehem lə Yudea eto kasɔ lə lefe nə Oka Herodes díkedi seka lə ke asuā. Nya lə lefe nəmfó asuā, babesibe bətsyuə ba léte asa ɛyɛ lə olalɛlɛ befanɛbi eto ətsyəbi asuā etsyi kofekatokɔ bəbə Yerusalem. ² Nya bətɔ bənkə, “Sieti bále ubi wə luudi Yudafo eto oka əmə? Búnyə wə sefanɛbi lə kofekatokɔ. Nya búbə boə boesumu wə.” ³ Lefe nə Oka Herodes lenɔ ditiki nəmfoo, difufu əmuə wə ku betidi ba kenke lɛkɛ lə Yerusalem mfó. ⁴ Nyaso ókpadɪ Onanto eto besunyə ninə ku afi eto bateasa nya ótɔ mə nkə, “Sieti boole Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə əmə?” ⁵ Mfó nya bətɛyi wə bənkə, “Betlehem lə Yudea eto kasɔ,

itsyise nko Onanto eto Unyeləkətidi ləwəni útsyə nkə,

⁶ ‘Fə Betlehem lə Yuda eto kasə,
 emenyifo əkekə lə Yuda eto kəmənkpłe nti.
 Itsyise lə fəə, nya nwə luudi ətənkotənkə wə
 ləyənko
 mə betidi Israelfəə, ləəbə utschy nē.’ ”

⁷ Nyaso Oka Herodes ákpadi bafə ba dítsyi kofekatokə bamə bəbə mfó nya ókpə disi ku mə kabə əsuə, nya ótə mə ónə lefe nə tututu sefandebi siamə ləbə bənyə. ⁸ Mfó fə útə mə kusu nya bədu bəsu Betlehem. Nya ótəyi mə nkə, “Bisu lə bisu bəbəbe dikpəfi nəmə kukə. Nya lə binyə wəə, lə bisinkli bibə bətəyi mə, bə lə mintsya lə nsu nsumu wə.”

⁹⁻¹⁰ Nyamfo eto kamaa, bafə bamə áyifə kusu bədu. Nya se bántə, besi bənyə sefandebi siamə fe nsia bənyə lə kofekatokə mfó ke. Nya se bənyə see, bənyə disuəyuə tinti. Sefandebi siamə áyenko mə sisu sínyə lə kaka ubi əmə nlabe. ¹¹ Nya se bədufə diyo nəmə kafo nya bənyə ubi əmə ku wə ambe Mariaa, bəse akonki nya básumu wə. Nya basini mə kabə nya bətə wə ətəsa nnya lefo koya, nnya ni sika ku lufui ku uyudu.

¹² Lə nnya kamaa, Onanto ələkə óte mə lə kola kəmiə nkə bənsisinkli bayə Oka Herodes əfə. Nyaso báye kusu bamba bəsinkli bəsu mə kasə.

Yosef Étsyetsyiko Maria Ku Yesu Bəsu Egipte Eto Kasə.

¹³ Se babesibe bamə dísinkli bədu eto kamaa, Onanto eto ətənkpə utschyə ələkə əsuə óte Yosef

lə kola kəmiə. Nya ótəyi wə nkə, “Oka Herodes ebutə nkə bati dikpefi nəmə kama lə balo wə. Nyaso taka, lə etsyetsyiko dikpefi nəmə ku ni ambe esuko Egipte eto kasə. Bisia mfó isu ese lefe nə mootəyi fə minkə bisinkli bibə.”

¹⁴ Ketsye kamfoo, Yosef átaka úfi ubi əmə ku wə ambe útsyetsyiko bésu Egipte eto kasə.

¹⁵ Nya bəsia mfó isu ese lefe nə Oka Herodes díkpə. Kase bákə mfó əbə itə lə asa nnya Onanto lətəyi utsyə eyə lə wə bənyeləkətidi əsuə nkə, “Egipte kee, mínkpadi mə ubi míntsyiko.”

Oka Herodes Itə Báló Bebisaibi Kenke Lə Betlehem.

¹⁶ Lefe nə Oka Herodes dínə nkə bafə ba dítsyi kofekatokə mfó áwə wə bákpeə, kafo ányi wə tinti. Nyaso útə nkə wə bamamanyə su Betlehem ku kaka letsyilama mfó kenke lə balo bebisaibi ba díkafo alə ənuə ku ibə kasə lə kase bafə bamə léte lefe nə sefandebi siamə díləkə əsuə séte. ¹⁷ Mmə ibə bə Onanto eto Unyeləkətidi Yeremiya eto lesa nə ótəyi útsyəə, əbə itə nko sitinti, nnya nle bətəyi nkə,

¹⁸ “Bánə bofa butsyuə lə Rama
ini kekuwiwi ku kaminsə eto kəsə kekleke.
Rahel lə keku buwi itə wə bebi.
Nya ənnle bətəno nkə bammansə wə ləkə,
itsyise bebi bamə əkpə eso.”

Yosef Ku Maria Ku Yesu Esinkli Bétsyi Egipte Bəbə Nasaret.

¹⁹ Se Oka Herodes díkpə eto kamaa, Onanto eto ətənkpe utsyue ələkə əsuə óte Yosef lə kola kəmiə lə Egipte. ²⁰ Nya ótəyi wə nkə, “Taka, lə

efi ubi əmə ku wə ambe lə bisinkli bisu Israel eto kaso, itsyise mba léla bə baalo ubi əmə ébukpə.”

²¹ Lə nyaso Yosef átaka nya ókpa dikpefi nəmə ku ni ambe nya bédu bésu Israel eto kaso. ²² Fεε lefe nə Yosef leno nkə Arkelao, wə ni Oka Herodes eto ubi, béfi bətsyə seka lə Yudea lə wə anto eto kenyyε, óte sikpi ku mfó busu. Nya se Onanto eto otankpe utsyuə díkə wə ato lə kola kəmiə nkə wensu mfoó, ófloma kusu údu úsu Galilea eto ləkpə mfo. ²³ Nya se úsu mfoó, úsu úsiə lə umə wə baakpo Nasaret. Nya mə eto mfó busiə ətə bə Onanto eto Bənyeləkətidi eto ditiki nə bəteyi bətsyə bə, “Bookpo wə bə Nasaretnyə,” əbə ítə sitinti.

3

Ntufləsətidi Yohanes Ábe Letsya.

¹ Lə lefe nəmfó əsuə, Ntufləsətidi Yohanes ésu mfiminti lə Yudea eto kaso, nya útsyiko letsya bobə katəyi ² nkə, “Bítsyi mi akəsi bəwuninsə lə abuayifoyifo əsuə, itsyise Onanto eto Sekadidi eboyo selo.” ³ Yohanes əmfo ni utidi wə Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya letəyi útsyə nkə,
“Utidi utsyuə lə bofa bembembe lə mfiminti katəyi nkə,

‘Belo Bonamute eto kusu bitsyə.

Bətsyənsə wə kusu bitsyə itə wə boye!’ ”

⁴ Nya awu nnya Yohanes lékpee, otomini ku lekoko eto bise béfi bédi nnya. Nya úfi kubukikue eto abosu ókle nkə. Nya wə didisa dídi bekpəsə ku bablo. ⁵ Nya betidi dítsyi Yerusalem eto umə ku Yudea eto kaso ku Yordan

eto Ketu eto lekpake mfó kenke bəbə wə ɔflo. ⁶ Bələkə mə asa bua kasɔ nya úfləsə mə ntu lə Yordan eto ketu kafo.

⁷ Se Yohanes dɪnyə Farisifo ku Sadukifo kpə ba díbə wə ɔflo bə lə ufləsə mə ntuu, ɔtɛyi mə nkə, “Mi mba nte fe bawa eto befluflu! Owɔe lɛlɛ mi kɔlɛ nkə bitsyetsyi lə Onanto eto kotonənə ko nle bubə eto kɛnyɛ? ⁸ Beté lə mi eyifosa əsuə biənkə bɛtsyi bɛwuninsə lə mi abua əsuə. ⁹ Nya biambu biə se ini Abraham eto befluflu bini esoo, Onanto embunə mi koto. Bɛlɔ bɛnɔ biə Onanto ebofo befluflu buləkə ketsyiko aba nyamfo əsuə kətə Abraham.

¹⁰ “Bebe se banlɛ kefiəbi bənyə bə baala eyi nyamə taa keyudu ke. Kuyi saa ko laanwɔ ebibi sɛɛ, boola ko befi bakpe lə ditɛfɛnku kəmiə.

¹¹ “Mɔɔ, ntu məəfləsə mi nnya nle bote bə bɛtsyi bɛwuninsə lə mi abuayifoyifo əsuə. Fɛɛ nwə ntəkə mɛ kama ɔnlɛ bubəə, wə ebufi Onanto eto Lɛwɔnɔ ku ute ufləsə mi ntu. Ɔmɔ oso mɛ, nya mənnyə ntə bə nyifo wə keyifo kulaa tsya.

¹² Utsyi wə kɔfɛ ko wuufi ɔflɛ wə kamɔ uləkə kɔfo fɛ lə ufi ke okpo lə unwu. Fɛɛ kɔfo ko luubuu, wootonsə ko lə utə wə laanni kulefe kulefe, kəmiə!”

Yohanes Ɛfləsə Yesu Ntu.

¹³ Lefe nəmfoó, Yesu etsyi Galilea eto kasɔ úbə Yohanes ɔflo lə Yordan eto Ketu nkə lə Yohanes lə ufləsə wə ntu. ¹⁴ Fɛɛ se Yohanes mánla nkə lə ufləsə Yesu ntu esoo, ɔtɛyi wə nkə, “Mɔ bomu ele bə mbə fə ɔflo, nya inni fə ele bə bə mɔ ɔflo fə mfləsə fə ntu.”

¹⁵ Fɛɛ Yesu ətə wə mbuayɛ nkə, “Fəə, tɔnɔ lə eyifo nnya nko te mɔmɔ. Itsyise nko fɛ yuutə

buyifo lesa nə ni Onanto eto lelabi nə.” Nyaso Yohanes átɔnɔ útə wə.

¹⁶ Nya se Yohanes dífləsə Yesu ntu ólosə koo, óbɔ læ ntu bomə əsuə, nya mfó əmə kato léna nwaə nya únyə Onanto eto Ləwɔnɔ nɛ bɔyifə kəbə kasɔ fe ləblekpa seka díbə dísiə læ wə əsuə.

¹⁷ Nya bánɔ ɔkɔɛ dítsyi kato ɔnɛ bɔtəyi nkə, “Nwəmfɔ ni mɔ Ubi Lala wə mankeko, wə eto asa leedufə mɛ ənə tinti nə.”

4

Obonsam Áto Yesu Óbe.

¹ Nyamfo eto kamaa, Onanto eto Ləwɔnɔ ákpa Yesu dísuiko mfiminti bə læ Obonsam læ oto wə obe. ² Nya se Yesu lékle kenye itə eyifosi anaa, kukpense ále wə. ³ Mfó nya olontidi əmə díbə wə oflo nya ótəyi wə nkə, “Lə Onanto eto Ubi fenii, təyi abambi nyamfo læ efiani didisa.”

⁴ Mfó Yesu díte mbuaye nkə, “Awɔnisa Kenke eto Kukue læ bɔtəyi nkə, ‘Inni didisa mate læntə utidi nkpə. Bomu ditiki saa nə laabɔ ketsyi læ Onanto eto kenye, ni lætə nkpə sitinti nə.’ ”

⁵ Mfó nya Obonsam əmə lékpa Yesu úsuko Yerusalem, Umə Kenke əmə. Nya úfi wə úsu útəkə læ Yudafo eto Disumuyo eto kaka nso botaka eto disinti. ⁶ Mfó ótəyi wə nkə, “Lə Onanto Kosate eto Ubi fenii, sa əbə ənyə læ kasɔ. Itsyise Awɔnisa Kenke eto Kukue læ bɔtəyi nkə,

‘Onanto ebotsyese wə batɔnkpe
nkə bakobe fə læ ani
bə læ fə kokpa læ kɔye butusə læ abambi əsuə.’ ”

⁷ Yesu atə wə mbuayɛ nkə, “Fɛɛ Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue komə ke lɛ bɔtɛyi nkə, ‘Manto fə Onamute Onanto abe.’ ”

⁸ Mfó nya Obansam əmə lékpra Yesu úsuko kɔtini ko letaka eto disinti nya óte wə kawunsiə eto sekakedikɔ kenke ku ke diyənde. ⁹ Nya ótɛyi Yesu nkə, “Muufi asa nnyamfo kenke ntə fə, lə ebose akonki esumu mɛ.”

¹⁰ Mfó nya Yesu díte wə mbuayɛ nkə, “Satana, du mɛ lə ɔflo! Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue lɛ bɔtɛyi nkə, ‘Fə Onamute Onanto hã ele bə se akonki atə, esumu.’ ”

¹¹ Mfó nya Obonsam dídu lə Yesu ɔflo, nya Onanto eto batɔnkpe díbə bawunsə ko wə.

Yesu Ɔtsyə Wə Keyifo Kasɔ Lə Galilea.

¹² Se Yesu lenɔ nkə bəmuə Yohanes bėti bákpe lə diyoo, údu úsu Galilea. ¹³ Wənsiə lə Nasaret, bomu údu úsu úsiə lə Kapernaum, ni umə wə nkpe lə Galilea eto Ditumbu kplɛ ɔflo lə Sebulon ku Naftali eto lekpake mfó. ¹⁴ Úsiə mfo nya Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya eto kenye ka ótɛyi útsyə díbə kətə nkə,

¹⁵⁻¹⁶ “Sebulon eto kasɔ ku Naftali eto kasɔ eto betidi
 ba nkprə lə ketuntu əsuə,
 lə lekpo eto kusu ɔflo lə Yordan eto Ketu eto ditukpenkpe nə nse
 lə Galilea eto kasɔ kaka betidi
 ba lenni Yudafo
 luunyə diyənde kplɛ!
 Nya mba nkpe lə ukprə eto bulə kəmiə,
 Onanto eto diyənde ebuyənde lekpo mə lə əsuə.”

¹⁷ Ídu læ lefe nǝmfó Yesu étsyiko letsya bobē katēyi nkə, “Bisinkli læ mi abua kama itsyise Onanto eto Sekadidi ebɔfi.”

Yesu Ákpadi Mba Laata Asabu Ena Nkə Bətəkəko Wə.

¹⁸ Nya se Yesu læyē læ Galilea eto ditumbukplē ɔflo ɔntɔɔ, únyə bayimisani inuə ba ni mba laata asabu. Mə ni Simon wə baakpo Petro ku wə ɔyimisani Andrea ba díkata asabu læ ditumbukplē nǝmə. ¹⁹ Yesu átēyi mə nkə, “Bibə bitəkəko mē, idu mɔmɔ ɛntɔɔ, moote mi kase biuləkə betidi bitə Onanto.” ²⁰ Mfó báyani mə asabu bətsyə nya bətəkəko wə bédu.

²¹ Nya se ɔyē sēke úsu sɛtɔɔ, usi únyə bayimisani inuə ba baakpo Yakobo ku Yohanes ba ni Sebedeo eto bebi. Mə ku mə anto Sebedeo əmə ákē læ ɔklɔ kafo bákalo mə asabu fē Yesu lékpadi mə. ²² Lamfolamfoo, báyani mə anto ku ɔklɔ əmə bətsyə nya bətəkəko wə bédu.

Yesu Átsya Efimbi Akpa Akpa Lə Mə Nti.

²³ Yesu áyē læ Galilea eto kasɔ kenke nya óte asa læ Yudafo eto ntsyakɔ. Nya óbe Onanto eto Sekadidi eto Ditiki Sē nǝmə letsya. Nya ótsya betidi ba efimbi ate ate nlē bulə kenke. ²⁴ Nyamfo ətə bə wə diye ku ditiki nǝmə áyē éfia Siria eto kasɔ kenke. Nyaso betidi ákra mə befimfi ba efimbi ate ate nlē bulə báboko wə ɔflo. Mə bətsyuəə, awɔnɔ bua dísiə mə læ əsuə kakpe mə bulə. Bətsyuə kəkpəkaskanli eto bufi díkələ nya bətsyuəə, ani ku akpa díkpə mə. Yesu átsya mǝmblē kenke. ²⁵ Sitiditu kplē sia ditsyi Galilea eto kasɔ ku Kəmə Lefosi ka nkpe mfó ku

Yerusalem ku Yudea eto kaso ku nso bo nkpe la Yordan eto Ketu eto lekpa ke na nse abe betake ko wa.

5

Yesu Ate Betidi Asa La Kotini Esua.

¹ Se Yesu dinye sitiditu sia ditakako wa, obe usu kotini kato nya usie kaso. Mfo nya wa bakasebi dibawa woflo. ² Nya utsyiko ma asa bote nka,

³ “Onanto akpo atsyo betidi ba nyi ba beyifo bakombo la lewono esua, itsyise Onanto eto sekakediko eyifo ma sele.

⁴ Onanto akpo atsyo betidi ba lewi kaminsaku. Ma Onanto loomansa lako ne.

⁵ Onanto akpo atsyo betidi ba laabokosa esua kaso.

Ma ni mba luudi sekple la kaso kamfo eto bikwa esua.

⁶ Onanto akpo atsyo betidi ba laakplatsya kek-lekle ba bhesia nkpa see la Onanto eto anami.

Ma ni mba luunya asa nnya luuyuasa ma kafo ne.

⁷ Onanto akpo atsyo betidi ba laenywa ma betsyua kaminsa.

Onanto ebunya ma kaminsa.

⁸ Onanto akpo atsyo betidi ba eto ketu lekpa kenke.

Ma luunya Onanto ne.

⁹ Onanto akpo atsyo betidi ba laalo betsyua nti kaboko diyua.

Onanto ebokpo ma wa bebi tinti.

¹⁰ Onanto ákpo atsyɔ betidi ba eto kama baati kate ohiã se bensi nkpə sɛɛ ekeyifo læ Onanto lelabi əsuə eso.

Onanto eto sekakedikɔ eyifo mə sele.

¹¹ “Onanto ákpo mi atsyɔ læ betidi aaka mi, kate mi ohiã nya baateyi bidia saa læ mi əsuə se bitəkəkɔ mə eso. ¹² Binyə disuəyuə læ beto keyudu, itsyise mi kayofofɔ fui læ Onanto eto kato. Nko ke ete báte Onanto eto bənyeləkətidi ba lætɔ mi sɛtɔ ohiã nɛ.

Mba Ntəkəkɔ Yesu Eyifo Fe Mmba Ku Diyənde.

¹³ “Bite fe mmba bitə betidi ba kenke. Fɛɛ læ kamini ábɔ læ mmba bomə əsuəə, ənsiəmbɔfo kamini bokpe læ mu bio. Nya se bunsibə kutəkə saa esoo, buwui hã ele bæ befi mu bewui læ betidi læ bayɛ læ mu əsuə bafe.

¹⁴ “Biyifo fe diyənde bitə kawunsiə kenke. Umə wə bála bətəkə læ kətini əsuəə, ambio. ¹⁵ Kuutsyuə saa anto okandɛ kefi asa keti wə. Bomu bufi befi wə kətəkə læ wə kətəkəkɔ əsuə kaka wuutə diyənde utsyuə saa wə nkpe læ diyo nəmə. ¹⁶ Nko ke ele bæ mi okandɛ yənde utə læ betidi læ bənyə nɛ. Bə læ bənyə asa sɛɛ nnya bieyifo læ befi atesə bətə mi Anto wə nkpe kato.”

Yesu Əbə Kawunsiə Bə Lə Ubə Ɔflɔsə Asa Nnya Moses Léte.

¹⁷ Yesu esi óteyi nkə, “Biembu biə mbə miə maninsə Moses eto afi nnya ókpe, nye Onanto eto bənyeləkətidi léte. Məmbə miə maaninsə nnya kon. Bomu mbə miə læ mbə mflɔsə nnya. ¹⁸ Nya nla miə bete sitinti minkə, læ kase kato ku kasɔ nsi nkpee, kulesa saa embɔbɔ læ kɔfi komə əsuə isu ese lefe nə lesa saa luubə elo. ¹⁹ Lə

nyaso læ utsyuə ataka uńyə læ kɔfi komə eto lesa səkε ditsyuə əsuəə, nya ote betidi bamba nkə mə tsya yifo nkoo, boofi wə fe ɔfεfε læ Onanto eto sekakedikɔ. Fεε utidi wə ke luuyifo læ kɔfi komə əsuə nya woote betidi bamba tsya nkə beyifo nkoo, boofi wə fe ɔkplenyə tinti læ Onanto eto sekakedikɔ. ²⁰ Nyaso nɛ mi bɔtɛyi wuee minkə, fε biofo Onanto eto sekakedikɔ budufəə, ele bə bisia nkpə sεε læ Onanto eto ənəmi bo lələkε bonso kase kɔfi eto bateasa ku Farisifɔ kulaa tsya nsi.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Ləblɔfi Əsuə.

²¹ “Kɔɔ bənɔ bətɛyi betidi bənkə, ‘Manlo utidi.’ Nya utidi wə leeyifo nkoo, ele bə bakponko wə lekpo. ²² Fεε mɔmɔɔ, mɔ ɛ mi bɔtɛyi minkə, utsyuə saa ke luunyə ɔblɔ læ wə ɔyimi əsuəə, bookponko wə lekpo. Nya utidi wə tsya lɔɔtɛyi wə ɔyimitsyuə nkə, ‘Eyifo utidi bimbaa,’ bookpa wə besuko beninə eto ənəmi. Nya utidi wə lɔɔtɛyi wə ɔyimitsyuə nkə, ‘Eyifo ubukii,’ Onanto ebunə wə koto læ ditefenku manlo kəmiə. ²³ Nyaso læ ibə bə efi fə ətəsa atonko læ Onanto kedikətəkɔ eto leba əsuəə, nya fakloma fə lesat-syuə kpe læ fə ku fə ɔyimitsyuə lenti, ²⁴ yani fə kedi kamə ətsyə læ Disumuyo mfó læ esu læ fonko fə ɔyimitsyuə læ bekpo ntu læ bətsyuə nti fε læ efi fə kedi kamə esu ətə Onanto.

²⁵ “Lə utsyuə aala nkə weefi fə usuko kɔfi ɔflɔɔ, bεbε lefe læ fonko wə læ bεlɔ bətsyuə nti. Lenni nkoo, læ fonko wə esu lekpo etii, utidi əmfo ebufi fə okpe læ okponkpo eto ani. Nya wuntsya luufi fə okpe mba ləmuə betidi eto ani nya bookpe fə

lè diyo. ²⁶ Nya nle fè bótèyi kasini minkè ebokè
lè mfó isu ese lefe nè fofo kayo ka fensi alosè.

Yanle Bè Bəsə Ku Bəsia Fe Bətsyuə Kama.

²⁷ “Bèno bátèyi bənkə, ‘Yanle bè bəsə ku bəsia
fe bətsyuə kama.’ ²⁸ Fèè mɔ lè mi bótèyi minkè
utsyuə saa kee loobe usionko nya wookè wə
okɔɛɛ, ókpo wə lə wə utu kəmiə koko. ²⁹ Nyaso
lè fə kodianì eto dinəmi ətə nkə dufə lə lebuə
əsuə, ləkə ni ato akpe. Èlèkè itə fə bè nyansə fə
əsuə eto lekpa ditsyuə enso bè befi fə utidi əmə
kenke bato bakpe lə utemanlo kəmiə. ³⁰ Nya lə fə
kodianì ətə fəyifo lebuə, la ko ato akpe. Èlèkə
itə fə eso bè nyansə fə əsuə eto lekpa lɔni enso
bè fə utidi əmə kenke dufə lə utemanlo kəmiə.

*Yesu Áte Asa Itsyi Lə Kusənini Ku Kusianini
Ɔsuə.*

³¹ “Bátèyi bənkə, ‘Utsyuə saa ke lɔni wə usiə,
ele bè utə wə kukue nkə óni wə.’ ³² Fèè nle mi
bótèyi minkè, lə osani utsyuə áni wə usiə, nya
yanyɛ lə disenkpò əsuə esoo, osani əmə dítə usio
əmə lekpo kusə. Nya dimanyɛ lə osani wə ke
luufi usio əmə tsya ákpo kusia.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Asakpadikpadi Ɔsuə.

³³ “Kɔɔ bèno tsya bátèyi betidi bənkə,
‘Mankpadi asa esi etudi kényɛ lə nnya əsuə.
Bomu yifo lə ntamu bo faka fətə Bonamute əsuə.’
³⁴ Fèè mɔmɔɔ, nle mi bótèyi minkè mankpadi
asa ətsyə kényɛ saa. Mankpadi asa nnya nkpe
kato itsyise Onanto eto lekankpomɛ ni mfó.
³⁵ Mankpadi asa nnya nkpe lə kasɔ tsya itsyise
Onanto eto akpa eto kətəko ini. Nya mankpadi

Yerusalem, itsyise mfó ni baka eto Oka wə ni Ɖsuəalenyə Kenke eto umə nɛ. ³⁶ Mankpadi fə disi tsya itsyise əmbə əsuəale fofo fə disi eto sɛwɔni eto lɛ ɔni buyifo uflubi lee ona. ³⁷ Tə lə mi ee lə iyifo ee, nya lə mi oowo lə iyifo oowo ete. Lesa bamba sa enso nyamfo eto bɔtɛyii, etsyi lə olontidi əmə ɔflo.

Yesu Áte Bo Nkə Boantisə Oko.

³⁸ “Bɛnɔ bɔtɛyi bənkə, ‘Bafɔ dinəmi lə dinəmi eto kɛnyɛ, nya lenyi lə lenyi eto kɛnyɛ.’ ³⁹ Fɛɛ mɔmɔɔ, mɔ lɛ mi bɔtɛyi minkə, mantisə fə ɔyimitsyuə eto kabua ka úyifo eto oko. Lə utsyuə áɔɔ fə lə kodianitosii, tsi nkɔnsɛ tsya ətə wə. ⁴⁰ Nya lə utsyuə aala nkə woasama fə lə ofo fə awu kato, wuninsə fə kafia tsya ətə wə. ⁴¹ Nko ke lə əsuəalenyə eto utsyuə anyikə fə okpe nkə tsi wə bikə lə bɛyɛ disunkpo lɔnii, yɛnko wə nnya ənuə. ⁴² Lə utsyuə atɔ fə lesatsyuə, fi ni ətə wə. Nya lə utsyuə tsya atɔ nkə dia lesa ətə wə, dia ni ətə wə.

Yesu Áte Bo Nkə Bola Bo Balo.

⁴³ “Bɛnɔ bɔtɛyi bənkə, ‘La fə bayetsyuə lə ekisi fə olo!’ ⁴⁴ Fɛɛ mɔmɔɔ, nɛ mi bɔtɛyi minkə bela mi balo lə beto ola lə mba leekisi mi eto disi. ⁴⁵ Bə lə befiani Onanto wə nkpe kato eto bebi tinti. Itsyise wə ləətə kofe laafa kətə betidi bua ku mba leeyifo kasɛɛ kenke tsyetsyɛtsyɛ. Nya ɔsɔmi tsya laani kətə betidi ba leeyifo kasɛɛ ku mba leenyifo kasɛɛ ta. ⁴⁶ Lə betidi ba laala mi ete mi tsya laalaa, nte kayofɔfo ka Onanto luutə mi. Nko ke te mba laafo umənkɔ kula tsya leeyifo nɛ. ⁴⁷ Nya lə mi bayetsyuə mate ete biəsiasə,

nyalɛ bienyifo tɔ kulesa nɛ eto ani ele bɛ basɔ mi. Mamfokanɔfɔ tsya eyifo nko ke. ⁴⁸ Bomuu, bɛflɔ fe kase mi Anto wɛ nkpe kato lɛflɔ seka.

6

Yesu Áte Asa Itsyi Lɛ Kafoekpɛyifoyifo Ɛsuɔ.

¹ “Bebe kukɔnɔ biɔ bienyifo kesumu eto kasɛɛ ka ele bɛ biyifo bilɛkɛ betɛ lɛ betidi lɛ bɛnyɛ. Itsyise lɛ biyifo nkoo, biensiembunyɛ kayofofo saa itsyi lɛ mi Anto wɛ nkpe kato ɔflɔ. ² Nyaso lɛ ɛtɛ okombo utsyuɛ lesatsyuɛ, mambe nya letsya lɛ betidi lɛ banɔ fe kase ɛnɛmi ɛnɛmi eto betidi leeyifo lɛ ntsyako ku lɛ umɛ eto kabia. Beeyifo nko bɛ lɛ betidi lɛ batɛsɛ mɛ. Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkɛ boonyɛ mɛ kayofofo koko. ³ Nyaso fɛɛ, lɛ awunsɛko okomboo, yifo nko bɛ fɛ ɔyetsyuɛ kulaa tsya embote lesa nɛ feyifo. ⁴ Itɛ bɛ iyifo abionsa nya kuutsyuɛ saa lembunyɛ enso fɛ Anto Onanto wɛ lɛɛnyɛ asanyata, bɛ lɛ ofo fɛ nya kayo.

Yesu Áte Asa Itsyi Lɛ Olatoto Ɛsuɔ.

⁵ “Lɛ bɛlɛ ola botoo, bienyifo fe kase ɛnɛmi ɛnɛmi eto betidi leeyifo. Baala buɛnyɛ lɛ Yudafo eto kalakatoko ku lɛ obia bɛ lɛ utsyuɛ saa lɛ unyɛ mɛ. Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti miɛ, bofo mɛ kayofofo saa koko. ⁶ Fɛɛ lɛ alɛ ola botoo, dufɛ lɛ fɛ diyo kɛmiɛ lɛ eti siku lɛ ato ola ɛtɛ fɛ Anto wɛ kuutsyuɛ saa lɛɛnyɛ. Nya fɛ Anto wɛ lɛɛnyɛ fɛ eyifosa kulakula saa, ebofo fɛ nya kayo.

⁷ “Lɛ bɛlɛ ola botoo, biendi etiki kpenkpenkpe katɛyi, kalɔ bɔtɛyi fe kase bamamonyɛ leeyifo. Beebu bɛ lɛ batɛyi etiki kpenkpenkpee, nya mɛ

bəfiə lofo mə olatoto nɛ. ⁸ Bienyifo fe mə, itsyise
Mi Anto Onanto yi asa nnya behiã fɛ biato wə.

⁹ Nyaso nnyə mmə ele bə beto ola,
‘Boanto wə nkpe kato,
tə lə bakpasə fə diye.

¹⁰ Fə sekakedidi lə sibə.
Beyifo lə fə lelabi əsuə
lə kasə mfo fe kase inte kato.

¹¹ Tə bo bo mmi eto didisa.

¹² Fi bo abua atsyɛ bo
fe kase bo tsya leefi katsyɛ mba laata bo
kebu.

¹³ Məntə lə budufə lə botokabe əsuə,
lələkə bo etsyiko lə abua əsuə.

Itsyi sekadidi ku əsuəale
ku diyənde eyifo fə ale lefe saa.

Ibə itə.’

¹⁴ “Nya lə bifi mi bətsyuə eto botakebu bətsyɛ
məə, mi Anto Onanto tsya ebufi mi ale tsya ɔtsyɛ
mi. ¹⁵ Fɛɛ lə biemfi mi bətsyuə eto botakebu
bətsyɛ məə, mi Anto Onanto tsya embufi mi
botakebu ɔtsyɛ mi.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Kenyeklekle Əsuə.

¹⁶ “Nya lə bėkle kenyeɛ, mənyənkisə ənəmi
eyifo fe kase ənəmi ənəmi eto betidi leeyifo seka.
Beenyənkisə ənəmi sekasitsyuə bə lə utsyuə saa
luunyə mə nkə balɛ kenye bokle. Nlɛ mi bəteyi
wuee minkə bofo mə kayofofə saa báləsə. ¹⁷ Lə
bɛlɛ kenye bokle nɛ, biflə ənəmi lə besadi disi.
¹⁸ Nyamfo luutə bə betidi embote bənkə bɛlɛ
kenye bokle. Bomu bə lə mi Anto wə boənnyə
hã lə ote. Bə lə mi Anto wə ləənyə lesa saa, lə
ofə mi nya kayo.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Onanto Eto Sekakediko Eto Bikenyanə Ǝsuə.

¹⁹ “Bianlɔ əsuə eto bikə bitsyə lə kasɔ kamfo, kaka balɛ ku kosansa laabiasə bikə nya beyu tsya laaba biku kedufə ayo keyu mi. ²⁰ Bomu belɔ mi bikə bitsyə lə Onanto eto. Mfoo, balɛ embobiasə mi nye beto kosonsa nya beyu tsya lemboba siku beyu mi. ²¹ Itsyise kaka fə bikə bia lefo koya ntee, mfo fuufi fə ənəmi ətəkə nɛ.

Yesu Áte Asa Lə Kase Ǝnəmi Diyifo Diyənde Itə Utidi.

²² “Ǝnəmi eyifo fe okandɛ itə utidi. Lə fə ənəmi alɛkɛɛ, fə əsuə kenke ebokpa fe okandɛ. ²³ Fɛɛ lə fə ənəmi annlɔ kənyəə, fə utidi eto umu əmə kenke ebokɛ lə ketuntu əsuə. Nyaso lə diyənde nə nkpe lə fə afiani ketuntuu, fə ketuntu kamə ebokɛ ale tinti.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Onanto Ku Bikə Kam-abutəkəko Ǝsuə.

²⁴ “Kuutsyuə saa embofo banamute inuə busumu. Woola ɔni, ukisi unuəfə. Uutsyue ɔni koto nya wɔɔni unuəfə. Embobo Onanto ku atabi bɔkɔ kesumu. ²⁵ Nyamfo eso minlɛ mi bɔtɛyi minkə bianso mi nsusu bufi kətəkə lə lesa nə biudi nye biunə nye asa nnya biɔlɛ lə mi əsuə. Itsyise nkpə afo koya eso didisa. Nya əsuə eto uyi tsya lefo koya eso asa nnya biɔlɛ. ²⁶ Bebe baklɔbɛ, baamfo kakue nya bəmləkə edisa nye eyibibi kətsyə əsuə lə kewū, fɛɛ mi Anto Onanto aabe mə! Nya ntsyə fə woombobe mi enso mə, lefe nə eto lefe befo koya benso mə. ²⁷ Nya mi utsyuə ebofo nkpə busiə diyi ləni kasonsə

kaso kase elee, læ ufi nya okpe læ wə nsusu əsuə keklege nko?

²⁸ “Bibu bebe kase dituwini mi læ dimə laanə bobee. Kaanta olokotutu nya keendi kafia kefi keti əsuə. ²⁹ Fεε nle mi bətəyi minkə Oka Salomo kulaa tsya læ wə kələkə eto diyənde əsuə, mánno bobee fe dituwini mi nə læmə mfó. ³⁰ Lə nko Onanto lætə sefa kələkə komfo eto oklee, sefa sia læənyə mmi ete nya kəsiasə ete baala se kato kakpé læ ditəfenku kəmiə, ntsyə Onanto lembutə bo əlesa kpə enso sefa eto ale? Ntsyə wəmbutə mi kələkə enso? Bimbə bofokanə kpə!

³¹ “Lə nyaso biənsisə bikebu disi kato biənkə, ‘Sieti buunyə lesaatsyue budi nye lesaatsyue bunə nye lesaatsyue bole læ əsuə?’ ³² Asa nyamfo eyifo asa nnya bamamonyə læsiesə kebu disi ketsyiko. Mi Anto wə nkpe kato yi nkə asa nyamfo kenke ebohiā mi. ³³ Bomu bitə læ mi abəbəsə tute læ idi kase Onanto luudi seka læ mi əsuə le befiani basεε. Nya wuufi asa bamba nya kenke loofe itə mi tsya, utə mi. ³⁴ Nyaso biənsisə bikebu disi itsyi læ kuse ko nle bubə əsuə. Diyi nəmfó tsya ebubə ku ni bulə. Yanle bæ bufi bulə bamba bokpe læ mi eto bole əsuə.

7

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Utidi Bamba Eto Lekpo Bokponko Əsuə.

¹ “Mankponko betidi bamba lekpo bæ læ Onanto tsya læ əyε fə lekpo bokponko. ² Kase faaklá asa yeeyi kaba kakpo kətə utidii, nko ke eto okle Onanto looklá utə fintsya nε!

3 “Ntsyə fɛ fanlɛ dikubi kɛkɛ nə ntəkə fə ɔyimitsyuə eto dinəmi bobɛ fɛ fannlɛ dikubi kplɛ nə ntəkə lə fə léle bunyə? 4 Ntsyə fɛ fofo fə ɔyimitsyuə bɔtɛyi fənkə, ‘Lɛkpakpa, tə lə nləkə dikubi kɛkɛ nə ntəkə fə lə dinəmi,’ sɛ dikubi kplɛ ntəkə lə fə kosatɛ eto lele əsuə? 5 Fə ənəmi ənəmi eto utidi! Ka dikubi kplɛ nə ntəkə fə lə dinəmi buləkə fɛ lə ənyə kusu ələkə fə ɔyimitsyuə eto lele kɛkɛ nə ntəkə wə lə dinəmi.

6 “Biemfi asa nnya diyifo kɛnkɛ beto bitə bakpa. Lə bifi bitə məə, mə bomu ebɔtsyi bawuninsə bənə mi. Biemfi mi atsyabi nya lefo koya beto bekpe bakplako. Lə bifi bitə məə, bɔɔnwɔ nya ku mə akpa bakpe lə kota.

7 “Bɛtɔ asa lə befi bətə mi. Bɛbɛbɛ asa lə binyə. Bɛsɔ siku lə basini mi. 8 Itsyisɛ utsyuə saa wə laato asaa, bəətə wə. Nya utsyuə saa wə laabɛbɛɛ, wəənyə. Nya utsyuə saa, wə lɛsɔ sikuu, bɔɔsini wə.

9 “Minti eto Owɔɛ lə wə ubi atɔ wə abolo, wuufi lebamɛ utə wə? 10 Nye lə ɔtɔ wə lɛkpɛ, wuufi owa utə wə? 11 Mimba ni babuayifo kulaa yi kase buifi asa sɛɛ bitə mi bebi. Nya ntsyə yuutsyə ku Boanto wə nkpe kato itə bo? Ntsyə yofo bubə bə weembufi wə asa, asa sɛɛ, utə betidi ba laato wə? 12 Asa nnya biala biə betidi bamba yifo bətə mii, mitsya yifo nnya bitə mə nko. Nyamfo ete Moses eto kɔfi ku Onanto eto bənyɛlɛkətidi nlɛ bote nɛ.

Bɛyɛ Lə Kesie Ka Nso Bɔfɛ Bɛfɛ.

13 “Bɛyɛ lə kesie kɛkɛ befe bidufə kəmiə. Itsyisɛ lə bɛyɛ lə kesie ka lɛmɔ ku kusu ko disensə ko diyuə ku bɔyɛɛ, yookpa mi isuko katsylɔkɔ ka

ni ute kəmiə. Nya ko əsuə betidi kpə nye nɛ.
¹⁴ Fɛɛ nkpə eto kusu afɛ, nya ko bɔyɛ kesu mfó
 kpɛ ale, nya betidi esiani hã lænyə ko.

Kuyi Saa Ku Ko Ebibi.

¹⁵ “Bebe mi əsuə sinini læ bidiabidia eto
 bənyɛləkətidi əsuə. Bəəbə mi ɔflo fe basamu
 seka læ dinyəbi əsuə. Fɛɛ læ mə kəmiə, baso
 bekiti. ¹⁶ Biunyə mə bitsyə lekpo læ mə eyifosa
 əsuə. Kanyi aannwɔ eyibibi nnya bedi. Nya
 otonkpa anwɔ nnya bendi. ¹⁷ Nko ini bə kuyi sɛɛ
 saa aannwɔ ebibi sɛɛ. Nya kuyi bua saa aannwɔ
 ebibi bua. ¹⁸ Kuyi sɛɛ saa aannwɔ ebibi bua nko
 ke kuyi bua saa laannwɔ ebibi sɛɛ nɛ. ¹⁹ Kuyi saa
 ko laannwɔ ebibi sɛɛ, baala ko kefi kakpe læ ute.
²⁰ Nyaso badiantidi ba læləkə Onanto eto Ditiki
 Sɛɛ nəmə kɛnyɛɛ, biunyə mə bitsyə lekpo læ mə
 eyifosa əsuə.

Bikeyifo Onanto Eto Alasa.

²¹ “Inni utsyuə saa ke laakpadi mɛ nkə,
 ‘Bonamute, Bonamutee,’ luudufə Onanto eto
 sekakedikɔ. Bomu betidi ba leeyifo mɔ Anto
 wə nkpe kato eto alasa luudufə mfó. ²² Lə diyi
 fɛfɛ ayoo, betidi kpə bɔtɛyi mɛ bə, ‘Bonamute,
 Bonamute! Lə fə diye əsuə nya búdi fə Ditiki Sɛɛ
 nəmə nya búyifo ayanisa kpə bóla awɔnɔ bua
 kpə búləkə læ betidi əsuə.’ ²³ Mfó nya mɔtɛyi
 mə minkə, ‘Minyi mi kulaa o-o! Bidu mɛ læ ɔflo,
 mi babuayifotidi.’

*Yesu Ate Asa Itsyi Lə Bayoto Inuə Bətsyuə
 Ɔsuə.*

24 “Nyaso utidi wə ke laano mo etiki nya weeyifo lə nnya əsuə, wə ni obesibe nɛ. Ute fe utidi wə léto wə diyo uńyansə lə koba əsuə. 25 Ɔsomi áni nya ntu díyi boba bokpo, nya ufiebi keklege lɛso ɔye lə diyo nəmə əsuə ófe. Fɛɛ díamba itsyise óto ni utəkə lə koba əsuə. 26 Fɛɛ utsyuə saa wə laano mo etiki fɛ woanye lə nnya əsuə, okateko ubuki. Ute fe utidibuki wə léto wə diyo uńyansə lə kəwinimi əsuə. 27 Ɔsomi áni nya ntu díyi bóba bókpó mfó, nya ufiebi keklege lɛso ɔye lə diyo nəmə əsuə ófe, nya léba kploo lékpó lə kasɔ.”

Yesu Áte Asa Ku Ɔsuəale.

28 Se Yesu léte asa nyamfo kenke ólosə, wə asatete eyifo məmble yanii. 29 Wə asatete ményifo fe kase afi eto bateasa laate. Bomu óte asa fe nwə nkpe əsuəale lə asa nnya óte əsuə.

8

Yesu Átsya Osani Utsyuə.

1 Lefe nə Yesu leyifə kətini komə úbə kasɔ, betidi kpə ətəkəko wə. 2 Mfó nya osani utsyuə wə nɛ bufi sía bufi díbə óse akonki lə wə ənəmi óteyi nkə, “Bonamute! Lə alaa, ebofo butə bə mo əsuə le.”

3 Yesu ənə wə kɔni útidi wə, nya óteyi wə nkə, “Nla. Fə əsuə le.” Lamfolamfo bufi bomə əyuə utidi əmə. 4 Mfó əmə nya Yesu létəyi wə nkə, “Be kukɔnɔ, nya mensu atəyi kuutsyuə saa kulesa. Bomu fi fə əsuə esu ate Onanto eto usumunyə wə luudi fə adansie nkə fə bufi əyuə fə sitinti.

Nya læ efi kedi ka Moses eto kɔfi lætɔ ətə. Bə læ utsyuə saa læ ote nkə bufi bomə əyuə fə sitinti.”

Yesu Átsya Romafɔ Eto Omamanyə Ninə Eto Uyifoyifo Utsyuə.

⁵ Se Yesu dídufə Kapernaun eto uməə, Romafɔ eto Omamanyə Ninə utsyuə əbə ólɛ wə lekpa kpa nkə, ⁶ “Bonamute! Mɔ uyifoyifo lɛ bufi kekkeke. Olabe læ diyo ɔnnlɛ bofo botaka.”

⁷ Yesu átɛyi wə nkə, “Muusu lɛ nsu ntsya wə.”

⁸ Omamanyə ninə əmə ətə wə mbuayɛ nkə, “Bonamute, oolo! Yənyə itə bə mɔ diyo. Tɛyi ditiki lɔni ete mɔ uyifoyifo əmə eto bufi ebuyuə wə. ⁹ Mintsya eyifo nwə nkpe læ beninə eto kalɔ, nya bamamanyə bətsyuə tsya nkpe mɛ kalɔ. Lə nteyi utsyuə miə, ‘Suu’ weesu. Nya læ nteyi obamba tsya miə, ‘Bəə,’ wəəbə. Nya læ nteyi mɔ uyifoyifo miə, ‘Yifo nəmfoo,’ weeyifo ni.”

¹⁰ Se Yesu lenɔ etiki nyamfoo, íyifo wə yanii nya óteyi betidi ba dítekəko wə mfó nkə, “Nlɛ mi bətɛyi sitinti minkə læ Israelbebi nti kulaa tsyaa, mənnɔ tɔ bofokanɔ kplɛ bomfo eto okle!

¹¹ Nlɛ mi bətɛyi sitinti minkə betidi kpə ebutsyi kofekatokɔ ku ko diyokedufəkɔ bəbə bəsiə kasɔ bedi lesa ku Abraham, Isak ku Yakob læ Onanto eto sekakedikɔ. ¹² Fɛɛ mimba ni sekakedikɔ siamə eto bebii, boofi mə batobakpe læ ketuntu ka nkpe læ se kama mfo. Mfó boowi nku bayimi anyi.”

¹³ Nya kamaa, nya Yesu læteyi bamamanyə eto uninə əmə nkə, “Du esu diyo, yuubə itə fə fe kase fáfo fánɔ əsuə.” Nya omamanyə ninə əmə eto

uyifoyifo eto əsuə dímuə wə ale læ lefe nəmfó əsuə ke.

Yesu Átsya Betidi Kpə Buƒi.

¹⁴ Se Yesu dísu Petro eto diyoo, únyə nkə atikesi əmuə Petro eto usiəambe kekleke, nya onlabe.

¹⁵ Mfó əmə nya Yesu ləkəbe wə læ kəni nya atikesi nyamə léyani wə nya ótaka úsu úyifo wə aƒo.

¹⁶ Se ditsyitsyo lefe léyoo, bákpa betidi kpə ba awɔɔɔ bua díkələ báboko Yesu ɔflo. Yesu læ ditikididi ləni əsuəə, óla awɔɔɔ bua nyamə úləkə læ mə əsuə. Nya ótsya befimfi bamə kenke mə efimbi. ¹⁷ Úyifo nyamfo bæ læ ditiki nə Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya leteyi utsyə læ ibə itə nkə, “Wə kosate átsya bo kəsuəfi, nya ótsya bo efimbi kenke.”

Betidi Inuə Ba Léla Bə Bəatəkəko Yesu.

¹⁸ Lefe nə Yesu dínyə betidi kpə ba ínyə wə læ ɔflo, óteyi wə batənkpe bamə nkə, bətə læ bayila ditumbukple nəmə besu ni lekpa ke nənse. ¹⁹ Afi eto oteasa utsyuə əbə wə ɔflo mfó. Nya óteyi Yesu nkə, “Oteasa, muutəkəko fə nsu kaka ke fanto.”

²⁰ Mfó nya Yesu leteyi wə nkə, “Nkpafləbe kpe əbiə nnya eto kafo baalabe, nya bakləbe nkpe ayo. Fəε Utidi Eto Ubii, əmbə kaka wuuluə wə disi.”

²¹ Nya utidi bamba utsyuə wə ni okasebi leteyi nkə, “Bonamute, tə mə kusu læ nsu mbikə mə anto fε.”

²² Yesu ətə wə mbuayε nkə, “Təkəko mə. Tə mba nsi nkpə fe bekrənkpə læ besu bebikə mə bekrənkpətsyuə.”

Yesu Éti Ufiebi Wə Lɛsɔ Kekleke Kusu.

²³ Yesu ku wə bakasebi édufə lə ɔklo utsyuə kafo. ²⁴ Yankle ufiebi étsyiko bɔsɔ kekleke lə ditumbukple nəmə əsuə. Nya ɔnlɛ ntu bɔsɔ kakpo lə ɔklo əmə kafo, nya íyifo fe woonya udufɔ lə ntu kasɔ. Fɛɛ Yesu wəə lábɛ selabɛ. ²⁵ Bakasebi bamə ésu básanklisə wə nya bátɛyi wə bənkə, “Bonamute, ləkə bo! Boəbə bukpə lo.”

²⁶ Mfó nya Yesu letɔ mə nkə, “Beso bɛnlɛ sikpi bote nko? Mi mba eto bofokanɔ lemfui!” Mfó nya ótaka úúnyə nya ókpɛ ufiebi ku ntu bomə kɛnyɛ nkə bəyuə kɛnyɛ. Nya lesa saa díyuə kɛnyɛ kanaanana.

²⁷ Iyifo utsyuə saa mfó yanii. Nya bátɔ əsuə bə, “Nte utidi wə eto okle ni nwə mfo? Ufiebi ku ntu kulaa tsya eetsyue wə koto!”

Yesu Átsya Betidi Inuə Bətsyuə Ba Ísuə Awɔnɔ Bua Dísiə.

²⁸ Se Yesu lɛyila ditumbukple úsu ni lekpa ke nənse údufə Gadara eto kasɔ, betidi inuə ba əsuə awɔnɔ bua nsi ábɔ betsyi lə edi nti bəbə bátɛyako wə. Nya se bakɛ sikpi tinti esoo, kuutsyuə saa mánkatɔnɔ nkə woayɛ kusu komfo ofe. ²⁹ Lamfolamfo, báfa ku ɔkɔɛ bembembe nya bátɔ wə bənkə, “Fə Onanto eto Ubi, be nkpe lə bonko fə lenti mfo? Bubə fəbə fə etsyiko bo koto bunə katɔnsə fɛ lə lefe nəmə lə leyoo?”

³⁰ Bakplako eto lekpa kplɛ ditsyuə ənyə lə mfó ɔflɔ békedi lesa. ³¹ Nyaso awɔnɔ bua nyamə áɛ Yesu lekpa kpa bənkə, “Lə ebola bo ələkə lə mfoo, nyalɛ la bo esu akpe lə bakplako eto lekpa kplɛ nə ínyə mə əsuə.”

nnya údu úsu diyo. ⁸ Lefe nà betidi bamfó dínyè nyamfoo, sikpi əmuə mə nnya batesə Onanto bə úfi əsuəale nyamfo eto okle útə betidi.

Yesu Ákpadi Mateo Nkə Utəkəko Wə.

⁹ Yesu édu mfó nya se ɔnye ɔntɔɔ, únyə nwə laafo umənkɔ utsyuə wə baakpo Mateo wə nsi lə wə keyifokɔ. Nya óteyi wə nkə, “Təkəko mɛ.” Mfó əmə nya Mateo létaka útəkəko wə.

¹⁰ Lefe nà Yesu nsi ɔnlɛ lesa budi lə Mateo eto diyoo, mba laafo umənkɔ kpə ku babuayifo bətsyuə əbə bákɔ ku Yesu ku wə bakasebi əsuə lə lesakedikɔ mfó. ¹¹ Mfó nya Farisifɔ ba dínyè nyamfoo, létɔ wə bakasebi bənkə, “Beso mi oteasa ku mba laafo umənkɔ ku babuayifo leedi lesa kako?”

¹² Yesu áno lesa nà bəteyi nyaso útə mbuayɛ nkə, “Betidi ba nkpe əsuəale manhiā ofanyə enso mba ni befimfi hā. ¹³ Bisu lə bisu bəbɛbɛ nnya bəwɔni bákpe lə Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue eto kasɔ bənkə, ‘Kaminsənyənyə maabɛbɛ, nya inni bebukilolo kətə kedi.’ Məmbə miə məəbə nləkə betidi sɛɛ, bomu babuayifo eso mimbə.”

Bátɔ Yesu Etiki Itsyi Lə Wə Asatete Fɔfɔ Ɔsuə.

¹⁴ Mfó nya Ntufləsətidi Yohanes eto bakasebi díbə bátɔ Yesu bənkə, “Beso bonko Farisifɔ laakle kɛnyɛ lə lefe lefe əsuə, fɛɛ fə bakasebi laankle kɛnyɛ?”

¹⁵ Yesu ətə mə mbuayɛ nkə, “Bibubibu biə okafɔsə eto baklobo ba nkpe lə wə ɔfɔ yifo mə əsuə yoooyoo ku kaminsə lə lefe nà eto lefe onkpɛ lə mə ɔfɔ? Yanle bə ibə nko kulefe! Fɛɛ diyí ditsyuə ebubə nà əsuə bookpra okafɔsə əmə

bedunko læ mæ ɔflo. Læ lefe næmfó əsuəə, bookle kɛnyɛ bæsiə.

¹⁶ “Kuutsyuə saa emfi kafia eto lefianku fɔfɔ katalɛ kətəkə læ kakoko əsuə. Itsyise lefianku fɔfɔ nəmə ebunə ni əsuə diləkə læ lekoko nəmə əsuə itə bə dibiə koko nəmə ebola disensə lekpe.

¹⁷ “Nko ke kuutsyuə saa leemfi nte fɔfɔ kakpo læ kubukikuetobe koko kafo itsyise nte bomə ebɔkpɔ itə otobə əmə eboba nya nte bomə luuwi nya otobe əmə loobia. Bomu beefi nte fɔfɔ kakpo læ kubukikuetobe fɔfɔ kafo. Nya asakpa ənuə nyamə ebutsyə kukɔnɔ.”

Yesu Áwunsəko Usio Utsyuə Ku Yairo Eto Ubi ɔni Tsyə.

¹⁸ Lefe nə Yesu nɛ mæ etiki budinkoo, Yudafo eto katsyakɔ eto uninə utsyuə əbə wə ɔflo nya óse akonki, óɛ wə lekpa kpa óteyi nkə, “Mɔ ubisiobi əkpə mɔmɔmɔmɔ, tsya bə læ əbə efi fə ani ətəkə wə læ əsuə læ otaka.” ¹⁹ Nyaso Yesu átaka útəkəko wə ku wə bakasebi.

²⁰ Se ɔntɔɔ, usionko utsyuə wə kɔtɔ díkakpo læ lefosi alɛ ənuə sɔ̃sɔ̃ əsuə tsya ətəkəko Yesu kama nya útidi wə awu eto kotosi. ²¹ Úyifo nko nya óteyi wə əsuə læ bofokanɔ əsuə nkə, “Lə ntidi wə awu koo, mɔ bufi ebɔyɛ mɛ.”

²² Yesu átsyi ówuninsə únyə wə nya óteyi wə nkə, “Muə utu alɛ, mɔ ubi. Fə bofokanɔ átsya fə.” Lə lefe næmfɔ əsuə tututuu, bufi bomə əyuə wə.

²³ Nnya kamaa, Yesu ésu katsyakɔ eto uninə əmə eto diyo nya se únyə mba leefɛ nkpa tsyaku ku mba nɛ bofa kewi nkuu, ²⁴ óteyi mæ nkə,

“Utsyuə saa bɔ usu lekple, disiobi nəmə mənkrə, bomu selabe ete onlabe.” Mfo bétsyiko wə bumə. ²⁵ Nya se bála betidi bamə babɔsɛɛ, Yesu édufə diyo nə ubisiobi əmə nlabe, nya ókɔbe wə lə kɔni, nya ótaka úsiə. ²⁶ Ditiki nəmfo ésensə léba lékpo lə kasɔ kamə eto lekpace nəmfo kenke.

Yesu Átsya Bənəmba Inuə Batsyuə.

²⁷ Se Yesu dídu mfó ɔnyɛ ɔntɔɔ, bənəmba inuə bətsyuə átaka bətəkəko wə ku kudu bembembe bátɛyi bənkə, “Oka, David eto ubi! Nyə bo kaminsə!”

²⁸ Nya se Yesu dísu údufə diyoo, bənəmba inuə bamə edufə mfó. Nya Yesu létɔ mə nkə, “Befo bɛnɔ biə mofo mi botsya?”

Mfó bəmənkli kenye bátɛyi bənkə, “ɛɛ! Bofɔ bɔnɔ.”

²⁹ Mfó nya Yesu dítdi mə ənəmi nya ótɛyi mə nkə, “Tə lə ibə itə fe kase befo bɛnɔ.” ³⁰ Nya ete mə ənəmi lesini. Nya Yesu díkə mə ato kekleke nkə, “Biantɛyi kuutsyuə saa nyamfo.” ³¹ Fɛɛ se bédu mfóo, bábe ditiki nəmfo letsya utidi sa anɔ lə lékpo nəmfo kenke itsyi lə Yesu əsuə.

Yesu Átsya Utidi Utsyuə Lendi Etiki.

³² Se betidi bamfo dídu bantɔɔ, betidi bətsyuə ákpa osani utsyuə wə lɛwɔnɔ bua díte ɔnnlɛ etiki bofo budi báboko Yesu ɔflɔ. ³³ Óla lɛwɔnɔ bua nəmə úləkə lə wə əsuə. Mfó nya utidi əmə dítsyiko etiki budi. Nyamfo éyifo betidi ba nyə mfó yanii, bátɛyi bənkə, “Boənnɔ tɔ nyamfo eto okle bunyə kulefe lə Israel eto kasɔ!”

³⁴ FEE Farisifo bətsyuə áteyi bənkə, “Awɔnɔ bua eto oka wə lætə wə əsuəale, nya úfi ɔnlə awɔnɔ bua nyamfó bola kələkə nɛ.”

Betidi Eto Asa Inə Yesu Kafo.

³⁵ Yesu áye ótsyilama kəmə ku mbuto bo nkpe læ lekpace nə lɛfi mfó. Óte asa læ Yedafɔ eto ntsyakɔ. Óbe Ditiki Sɛɛ nəmə letsya óte asa itsyi læ Onanto eto sekakedikɔ əsuə. Nya ótsya betidi efimbi efimbi kenke. ³⁶ Nya se únyə sitiditu siaməə, mə asa ənə wə kafo itsyise əsuə ába mə, nya bánke ɔwɔnsəkotsyuə saa, nya beyifo fe basamu ba læmbə obebe. ³⁷ Nyaso óteyi wə bakasebi nkə, “Bekuenke bia díkayo buləkə fui, fEE beyifoyifo bamə emfui. ³⁸ Nyaso beɛ ɔkuensate əmə lekprakpa læ otsyese beyifoyifo læ bəbə bawunsə læ bələkə bekuenkə biamə.”

10

Yesu Itə Wə Batɔnkpe Lefosi Inuə Bamə Əsuəale.

¹ Yesu ákpadi wə batɔnkpe lefosi inuə bamə ókɔ nya útə mə əsuəale nkə bala awɔnɔ bua bələkələ betidi əsuə nya læ batsya mə efimbi, efimbi saa tsya.

² Batɔnkpe lefosi inuə bamə eto aye ni Simon wə bensi baakpo Petro ku wə ɔyimi Andrea ku Yakobo ku wə ɔyimi wə baakpo Yohanes baa ni Sebedeo eto bebi
³ ku Filipo ku Bartolomeo ku Toma ku Mateo wə laafo umənkɔ ku Yakobo wə ni Alfeo eto ubi ku Tadeo

⁴ ku Simon wə ditsyi Kana
ku Yuda Iskariot wə dídu Yesu útə.

Bisu Bebe Ditiki Sɛɛ Nəmə Letsya.

⁵ Yesu ətsyə lefosi betidi inuə bamfo kusu nya ótsyese mə nya úkə mə ato nkə, “Biensu betidi ba lenni Yudafo eto kasə nye bidufə Samariafo eto umə saa tsya kafo. ⁶ Bomu bisu Israel bebi ba diyifo fe basamu ba lénya kusu oflo. ⁷ Bisu bebe letsya biənkə, ‘Onanto eto Sekakedidi eboyo selo.’ ⁸ Betsya befimfi lə betakasə mba díkpə. Betsya mba nɛ bufisia bufi, lə bela awɔnɔ bua bitsyiko lə betidi əsuə. Bíanya əsuəale nyamfo bitsyiko mə oflo nyaso mi tsya biemfi nnya bete befo atabi. ⁹ Bientsyi atabi saa lə mi katobe. ¹⁰ Mi kuutsyuə mentsyi otobe fe mba laato asa, awu nuəfə, afəkpa nye ɔɛ uyi ɔyɛ kusu. Uyifoyifo ənyə utə lesa nə wuudi.

¹¹ “Lə bidufə umə nye kebuto kətsyuəə, bebebe utidi sɛɛ wə loola nkə woafə mi. Bɛsɔnɔ lə wə oflo lə beke mfo isu ese lefe nə biudu. ¹² Lə bidufə diyə ditsyuə, bisiasə mə biənkə, ‘Diyuə itə mi.’ ¹³ Lə báfo mi ku kafo faa, bitə lə mi diyuə eto kəsia kamfó lə kəsia ku diyə nəmfó kenke eto utsyuə saa. Nya lə bamfo mii, diyuə eto kəsia kamfó bə mi oflo. ¹⁴ Nya lə diyə nye umə əmə eto betidi mámfo mi nye báni bámfo mi ditikii, nyalɛ bidu mfó lə beflɛ mi nkpafo eto site bekpo lə umə əmə. ¹⁵ Nɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə lə diyə fɛfɛ nə Onanto lookponko kawunsia eto betidi lekpo əsuəə, wuunyə Sodom ku Gomora eto betidi kaminsə kulaa tsya oso umə əmfə eto bale.

Betidi Batsyuə Ɖabokpo Mi Bənyə Mi Lə Ɖsuə.

¹⁶ “Belo beno! Nle mi botsyese fe basamu la bekiti eto nti. Bitəkə ənə fe bawa seka, nya bele mi əsuə kukonɔ fe ablonima. ¹⁷ Bebe mi əsuə kukonɔ, itsyise betidi ebumuə mi, bakpa mi besuko akpokakpokɔ. Bɔɔble mi la Yudafɔ eto ntsyakɔ. ¹⁸ Lə mɔ disi esoo, bookpronko mi akpo la Aba eto beninə ku baka eto ənəmi. Lə mfóo, beteyi mə ku mba lenni Yudafɔ Ditiki Sɛɛ nəmə. ¹⁹ Lə bákpa mi bəsuko lekpokakpokɔɔ, biembu disi la lesa nə biɔteyi, nye kase biɔteyi nnya. Lə lefe nəmfo ayoo, boote mi lesa nə biɔteyi. ²⁰ Itsyise inni mi loote etiki nnya buidi, bomu mi Anto Onanto eto Ləwɔnɔ luudi etiki ɔye la mi əsuə.

²¹ “Betidi ebudu mə bayimi bətə bə balo. Nya antomə tsya luuyifo nko ke ku mə bebi. Bebi ebotaka bənyə la mə antomə əsuə bedu mə bətə bə balo. ²² Utsyuə saa ebukisi mi la mɔ disi eso. Fɛɛ utsyuə saa wə luuɲyə kekleke la wə bofokanɔ əsuə isu ese kalosəkɔɔ, bofo wə la nkpə. ²³ Lə bati mi kama la umə ɔnii, bitsyetsyi bisu umə bamba. Nya nle mi bɔteyi sitinti minkə, biembuyifo mi keyifo belosə la Israel eto kəmə ka kenke fɛ mɔ, Utidi Eto Ubi luubə.

²⁴ “Okasebi saa aanso wə oteasa. Odomunyə saa tsya aanso wə onamute. ²⁵ Nyasoo, ele bə imi, okasebi saa nkə wuubə utsyə fə wə oteasa seka. Nya ndomunyə tsya luubə utsyə fe wə onamute. Nya la bákpadɪ oyosate utsyuə bə Awɔnɔ bua eto ɔtonkotonko nyaale nte aye bua nya eto okle bembokpo diyo nəmə eto bebi?

Mante Betidi Sikpi.

²⁶ “Nyaso biantē betidi sikpi, itsyise lesa saa nə əsuə bėti asa bakulaa, bɔɔsini asa lə nnya əsuə, nya asakulakula saa ebɔbɔɔ lekple banɔ. ²⁷ Lesa nə minlɛ mi bɔtɛyi lə ketuntu lefee, bɛtɛyi nnya lə kalekpakpa əsuə. Nya lesa nə bɛtɛyi mi lə kawɛ əsuə, bebe nya letsya lə utsyuə saa lə ɔnɔ. ²⁸ Biantē mba ini etidisuə ete boofɔ bolo fɛ bembɔfo okla bolo sikpi. Bomu bɛtɛ Onanto wə lofo utidi eto əsuə eto sinə ku lɛwɔnɔ bolo lə ute wə laatonɔsə asa sikpi. ²⁹ Lə efi kablɛ kani, fofo ntsyue nnuə boya tsyaa, ke kani kplo embukpə lə inni Boanto Onanto eto lelabi. ³⁰ Nya mimii, Onanto yi mi disi eto sɛwɔni eto leklabi kenke. ³¹ Nyaso biantē sikpi, itsyise befo koya besɔ baklɔbɛ kpə.

Kenyeɓuləkə Kate Lə Yesu Eto Dikiti Sɛɛ Ɔsuə Ku Wə Bɔni.

³² “Utsyuə saa wə luuləkə kenye lə betidi nti ɔtɛyi nkə uyifo mɔ olee, mintsya ebofo wə fe moole lə mɔ Anto Onanto eto ənəmi kato. ³³ Fɛɛ lə utsyuə áni mɛ lə betidi ba tã eto ənəmi, mintsya ebɔni wə lə mɔ Anto wə kato eto ənəmi.

Betidi Ebusənsə Lə Mɔ Disi.

³⁴ “Biembu biə mbə diyuə kabokokɔ lə kawunsiə. Owo lo! Məmbə diyuə kabokokɔ, bomu kabia! ³⁵ Mbə miə mənə kabia nkpe
 ‘lə bebisaibi ku mə antomə lenti,
 lə bebisiobi ku mə ambemə lenti,
 lə bebisiə ku mə bese ambe mə lenti.
³⁶ Nya utidi eto olo sitintii, ebutsyi wə kosate eto diyo kafo.’

³⁷ “Nya utsyuə saa wə laala wə anto nye ambe oso mεε, mən̄nyə itə bə uyifo mɔ okasebi. Nko ke ini bə utsyuə saa ke laala wə ubisaibi nye ubisiobi kulaa tsysa oso mεε, yənn̄nyə itə bə uyifo mɔ okasebi. ³⁸ Utsyuə saa ke dímentsyi wə uyikabie ɔye mɔ kayekɔ utəkəkɔ mεε, mən̄nyə utə bə uyifo mɔ okasebi. ³⁹ Utsyuə saa ke lela nkə waata wə nkpə eto disii, ebonyansə mu. Fεε utsyuə saa ke loonyansə wə nkpə lə mɔ butəkəkɔ esoo, wuunyə nkpə manlo sitinti.

Onanto Ebofo Betidi Ba Lefo Yesu Banɔ Kayo.

⁴⁰ “Utsyuə saa ke loofɔ mii, mɔ ofo. Nya utsyuə saa ke loofɔ mεε, ofo nwə létsyese mε tsysa. ⁴¹ Utsyuə saa ke loofɔ Onanto eto unyeləkətidi nkə uyifo Onanto eto unyeləkətidi esoo, ebunyə kedikɔ lə unyeləkətidi eto kayofɔfo ka woofɔ lə nnya əsuə. Utsyuə saa ke loofɔ utidi wə ni ɔsεε itsyise uyifo ɔsεenyə esoo, wə ku utidi əmə ebofo kayofɔfo itsyi lə keyifo ka úyifo eso. ⁴² Bebe nyamfo kukɔnɔ bə utsyuə saa wə luutə ntu yududu eto lekɔbetɔ mɔ bakasebi bamfo eto utsyuə lə mə nti lə mɔ disii, ebunyə kayofɔfo lə nnya eso kokooko.”

11

Ntufləsətidi Yohanes Átsyese Batɔnkpe Yesu ɔflo.

¹ Lefe nə Yesu díləkə wə bakasebi lefosi inuə bamfo útsyə mə kusu ólosəə, údu mfó úsu óte asa nnya óbe nnya letsya lə kəmə kamə ku nka letsyilama mfó.

² Lefe nāməə, se Ntuflesətidi Yohanes wə nkpe lə Aba eto diyo leno asa nnya Yesu nle buyifoo, ókpe wə bakasebi bətsyuə Yesu oflo. ³ Bésu bátó Yesu bənkə, “Teyi bo. Fə ni utidi wə Yohanes ləteyi nkə əəbə bubəə, lee bobə obamba kusu?”

⁴ Mfó nya Yesu dítə mə mbuayə nkə, “Bisinkli bisu bəteyi Yohanes asa nnya bənle bəno ku nnya bənle bunyə. ⁵ Bənəmba lə bunyə, nya mba leba bankpo lə kaso lə boye. Mba nle bufisia bufi eto əsuə lə bokpra, batoti lə bəno, bale bekrənkpə botakasə kənyənsə, nya banle bakombo Ditiki Səə nāmə bəteyi. ⁶ Diyuə itə mba dimənyə kabua saa lə mē əsuə.”

⁷ Se Yohanes eto bakasebi bamə dídu bantoo, Yesu édi betidi bamə etiki itsyi lə Yohanes əsuə óteyi nkə, “Se bísu Yohanes oflo lə mfimintii, be béfo bəno biə biunyə? Lefanto nə ufiebi nle boso kafe lee? ⁸ Be bísu kabeko fəe? Utidi wə nkpe bikə lə əsuə bia laano bobə lee? Betidi ba laakpe bikə biamfo eto oklee, Lekayo baake. ⁹ Bəteyi mē lesa nə kon bísu kabeko! Biə biesu bebe Onanto eto unyeləkətidi lee? Ee, lə sitinti wə uni nə. Fəe nwə bínyəə, so Onanto eto unyeləkətidi kulaa tsya. ¹⁰ Itsyise Yohanes ni nwə əsuə bawoni bákpe lə Awonisa Kenke eto Kukue bənkə, Onanto áteyi nkə,

‘Mootsyese mə otənkpe ntənsə fə bubə
lə ubə olo fə kusu utsyə.’

¹¹ Nya nle mi bəteyi sitinti minkə Ntuflesətidi Yohanes amə oso utsyuə saa wə usio léle lə kawunsia kamfo. Fəe nwə nso bofe lə Onanto eto sekakedikoo, amə oso Yohanes əmə. ¹² Idu lə Ntuflesətidi Yohanes eto lefe ibə ese mómoo,

bale bota kekleke ku kənəmisse læ kato eto sekakedikɔ siamə əsuə. Fɛɛ mba ɲyə læ se əsuə ku kənəmisse tinti læ bokplatsya bæ beeti se bubə kusu. ¹³ Ibə ese læ Yohanes eto lefee, Onanto eto bənyeləkətidi ku Moses eto afi edi etiki itsyi læ sekakedikɔ siamə əsuə. ¹⁴ Nya læ bela biə biafo mɔ dítiki bənɔɔ, Yohanes ni Elia, wəə eto bubə bátɛyi bətsyá. ¹⁵ Nwə ato nkpee, utsyue ato læ ɔnɔ.

¹⁶ “Nya mɔmɔɔ, be muufi mmi eto betidi nkatesə ko? Beyifo fe bekpefi ba laakpe kɔye læ asi. Lekpa lɔni afa kakpadi mə bətsyuə katɛyi nkə,

¹⁷ ‘Búse kusiəkpakpa eto ese butə mi,

Fɛɛ beni kewui buwui.

Bóto keku eto ese butə mi,

Fɛɛ bienwi nku.’

¹⁸ Itsyise lefe nə Yohanes díbəə, ókle kɛnye nya wənnə nte. Nya utsyue saa lætɛyi nkə, ‘Utsyi læwɔnɔ bua.’ ¹⁹ Fɛɛ se Utidi Eto Ubi díbəə, údi únə. Nya utsyue saa lætɛyi nkə, ‘Be utidi əmfo! Uyifo udikpuu ku utenə, mba laafo umənko ku babuayifo eto ɔyetsyuə!’ Fɛɛ utidi eto eyifosa əsuəə, nya woələkə Onanto eto kobe ko nkpe wə kate nɛ.”

Kəmə Kətsyuə Eto Betidi Mamfo Yesu Banɔ.

²⁰ Kəmə ka əsuə Yesu díyifo ayanisa kpə eto betidi mántsyi báwuninsə bafo banɔ. Nyaso ilə wə itə mə. ²¹ Ɔtɛyi nkə, “Mbɔbɔɛ məətə fə Korasim! Nya mbɔbɔɛ məətə fə Betsaida! Lə ayanisa nnya bəyifo læ mi ete bəyifo læ Tiro ku Sidon innii, eni mfó eto betidi ebətsyi bawuninsə kokoko, befi atoku eto mfia beti, bediki ntɔ læ əsuə ete bæ bani mə abua. ²² Nlɛ mi bətɛyi

sitinti minkə, lə Lekpoyi Fəfəe, Onanto ebunyə Tiro ku Sidon eto kəmə kaminsə eso mi. ²³ Nya fə Kapernaum, bubu fanlə fə Onanto ebobesə fə kato? Boobokosə fə kasə bato fə bakpe lə ditefenku kəmiə ke! Lə ayanisa nnya minyifo lə fə ete mínyifo lə Sodom, eni usi okpe eyo mmi! ²⁴ Nlɛ fə bətɛyi sitinti minkə lə lekpo yi fəfəe, Onanto ebunyə Sodom kaminsə tinti oso fə!”

Yesu Ákpadi Betidi Nkə Bəbə Bətsyá Ɔwɛ Lə Wə Ɔflɔ.

²⁵ Lə lefe nəmfoo, Yesu átɛyi nkə, “Anto, kato ku kasə eto Onamute. Maasə fə ani, itsyise ələkə asa nnya ləkula babesibe ku bekuente áté mba lennyi kulesa. ²⁶ Ee, Anto, sitinti, nko fála fə ibə itə nɛ.

²⁷ “Mɔ Anto éfi asa nnya kenke útə mɛ. Kuut-syuə saa enyi Ubi əmə enso Anto. Nya kuut-syuə saa enyi Anto əmə enso Ubi əmə ku mba Ubi əmə laala nkə wəələkə wə oté.

²⁸ “Bibə mɔ ɔflɔ mimba ntsyi bike kinkinki bia nɛ mi bulə, lə ntə lə bitsyə ɔnwɛ. ²⁹ Bibə lə busie mɔ bitsyike butə bətsyuə lə bekase asa bitsyiko mɔ ɔflɔ, itsyise nkpe lefonə nya mimbokosə əsuə kasə lə lɛwɔnɔ əsuə. ³⁰ Itsyise bitsyikə bia muut-syisə mi əyuə, nya bitsyikə bia muut-syisə mi tsya eyifo fomfloo.”

12

Yesu Ku Farisifɔ Akɛ Kənə Lə Ɔnwɛditsyayi Ɔsuə.

¹ Lə lefe kliminti ditsyuə kamaa, Yesu ku wə bakasebi ésu báye akpa eto ɔkuɛ utsyuə kafo

báfe læ Ɔnweditsyæyi. Se kukpensæ læle wæ bakasebi bamæ, bêtsyiko edisa nyamæ bufæsæ kayimi. ² Se Farisifo bamæ dínyæ nyamfoo, bátæyi Yesu bänkæ, “Fæ bakasebi éyifo lesa næ dínyæ læ bo Ɔnweditsyæyi eto afi æsuæ!”

³ Mfó Yesu díta mæ mbuayæ óto mæ nkæ, “Bíankla lesa næ Oka David díyifo læ lefe næ kukpense læle wæ ku wæ betidi? ⁴ Údufæ Onanto eto diyo, nya wæ ku wæ betidi dífi lesa næ bákpo atsyɔ bætæ Onanto bédi, læ lefe næ eto lefe kɔfi mæntæ kusu nko, ini mba lætæ Onanto kedi hã nkpe kusu beedi lebolo næmæ. ⁵ Nye bíankla læ Moses eto afi biænkæ læ Ɔnweditsyæyi saa, besumunyæ ba nkpe læ Onanto eto Disumuyo ékeyifo asa nnya dínyæ læ diyi næmæ æsuæ, tsya fæe bánlo mæ dikpi læ nnya æsuæ? ⁶ Nlæ mi bɔtæyi minkæ, lesaatsyuæ kpe mi lenti mfo næ læmɔ lenso Disumuyo Kplæ. ⁷ Awɔnisa Kænke eto Kukue nkæ, ‘Kaminsényænyæ ni lesa næ maabebe, inni bebuki eto keditætæ.’ Læ bæ bæno nyamfo kasɔ tutuutuu, eni biembokpo akpofukutu belo betidi ekpi. ⁸ Itsyise Utidi Eto Ubi ni Ɔnweditsyæyi eto Onamute.”

Yesu Átsya Utidi Wæ Eto Kɔni Díkpæ.

⁹ Mfó nya Yesu dídu úsu Yudafo eto Katsyakɔ kætsyuæ. ¹⁰ Mfóo, úsu únyæ osani utsyuæ wæ eto kɔni, kɔni díkpæ. Betidi bætsyuæ áke mfó ba léla bæ bábebe etiki bætæ wæ bæ óta kɔfi ubu, nyaso bátɔ wæ bänkæ, “Kɔfi ætæ kusu bæ batsya ufimfi læ Ɔnweditsyæyi?”

¹¹ Yesu áto mæ nkæ, “Læ ibæ bæ mi utsyuæ eto osamu ákpia údufæ læ dibieku æsuæ læ

Ɔnwɛditsyɛyii, wɛmbunɛ wɛ ulɛkɛ? ¹² Fɛɛ utidi afo koya oso osamu! Nyalɛ, bo kɔfi mɛntɛ bo kusu nkɛ bɔwunsɛko kuutsyuɛ lɛ Ɔnwɛditsyɛyi.”

¹³ Mfɔ nya ɔtɛyi osani wɛ eto kɔni dɔkpɛ nkɛ, “Nɛ fɛ kɔni ɛtsyue.” Ʋnɛ ko ɔtsyue, nya kɔni komɛ disi kɔtsya wɛ fe kase kunuɛfɛ komɛ nte. ¹⁴ Nya Farisifo ba dɔnyɛ mfɔ dɔdu nya bɛfi nsusu bɛ boolo Yesu.

Yesu Ni Uyifoyifo Wɛ Onanto Dɔlɛkɛ.

¹⁵ Se Yesu lenɔ nkɛ bɔkle kɛnyɛ lɛ wɛ ɛsuɛɛ, ɔdu mfɔ, nya betidi kpɛ dɔtɛkɛko wɛ. Ɔtsya befimfi kenke. ¹⁶ Nya ɔti mɛ kusu nkɛ bɛntɛ lɛ betidi lɛ bate bɛ wɛ uni. ¹⁷ Ɔtɛyi nyamfo nko bɛ lɛ Onanto eto nnya ɔtɛyi ɔtsyɛ ɛyɛ lɛ wɛ Unyelɛkɛtidi Yesaya ɛsuɛ lɛ ibɛ itɛ sitinti nkɛ,

¹⁸ “Nwɛ mfo ni mɔ uyifoyifo wɛ mɔnlɛkɛ mintsyɛ, nwɛ maala, nya mɛɛnyɛ disuɛyuɛ lɛ wɛ tinti. Muutɛ mɔ Lɛwɔnɔ lɛ dibɛ disɛ lɛ wɛ ɛsuɛ, nya woobe mɔ lekpokponkpo letsya utɛ kawunsiɛ kenke.

¹⁹ Weembunɛ etiki ku betidi nye ofɛ kuutsyuɛ, nya bɛmbɔnɔ wɛ etiki ku bofa lɛ obia.

²⁰ Wɔɔke dibusɛ utɛ mba lɛmbɛ ɛsuɛalɛ. Nya wuunyɛ mba diyifole saa lɛmbɛ lɛ ɛsuɛ kaminsɛ.

Wɔɔlenko nko kekɛleke isu ese lefe nɛ mɔ ɔnukualɛ eto lekpokponkpo luutɛkɛ kato.

²¹ Nya betidi ba kenke luufi mɛ kusubebe bɛtɛkɛ lɛ wɛ.”

Bɔtɛyi Bɛnkɛ Yesu Eto Ɛsuɛalɛ Ɔbɔ Itsyi Wo Buti Lɛ Awɔnɔ Bua Eto Ɔtɔnkɔtɔnko Ɔflɔ.

²² Mfó nya betidi bətsyuə lékpa osani utsyuə wə awɔnɔ bua nle bulə, wə ni unəmba nya uyifo nwə lendi etiki tsya báboko Yesu ɔflo. Yesu átsya wə itə ófo etiki budi, kənyə asa tsya. ²³ Ayanisa nnya Yesu díyifo mfó éyifo betidi bamfó yanii, nya bátɔ bənkə, “Inni nwəmfo ni Oka David eto ufluflu wə bákpo ɔhile bətsyə?”

²⁴ Se Farisifo lenɔ nyamfoo, bəteyi bənkə, “Woala ɔwɔnɔ bua kələkə eye lə əsuəale nya awɔnɔ bua eto ɔtɔnkɔtɔnko Beelsebul dítə wə əsuə.”

²⁵ Yesu áte mə nsusu nyaso óteyi mə nkə, “Sekakedikɔ saa sia laama akpa akpa, kənyə lə bətsyuə əsuəə, ebəkə seklɛ. Nya umə nye diyo saa nə laama akpa akpa kənyə lə bətsyuə əsuəə, eboba lə akpa. ²⁶ Nyaso lə lekpa lɔni lə lekpa nuəfə bɔkpɔnko lə Obonsam eto sekakedikɔɔ, ete bənkə dioba akpa, nya diəmbɔklɛ fɛ dioba lekpo lə kasɔ. ²⁷ Lə bele bəteyi biə awɔnɔ bua eto ɔtɔnkɔtɔnko eto əsuəale əsuə maayɛ kala awɔnɔ bua kələkə lə betidi əsuəə, nyalɛ bawɛ eto əsuəale əsuə mba ntəkəko mi laayɛ kala mə kələkə? Lesa nə mi kosate eto mba ntəkəko mi leeyifoo, lə bote bə bənle sitinti bəteyi. ²⁸ Inni Beelsebul bomuu, Onanto eto Lɛwɔnɔ ni ləətə mɛ əsuəale bə nla awɔnɔ bua lə betidi əsuə. Nyamfo lɛ bote bə Onanto eto Sekadidi ébutsyə kasɔ lə mi nti koko.

²⁹ “Kuutsyuə saa embofo botaka kedufə lə əsuəaletidi eto diyo ete utsyiko wə bikə butsyi, lenni bə ófo əsuəaletidi əmə bumuə kakle fɛ wofo budufə lə diyo nəmə ketsyi wə bikə.

³⁰ “Utidi wə ke lentəkəko mɛɛ, uńyə mɛ lə əsuə. Nya nwə ke lanwunsəko mɛ lə bɔseketsyue əsuə

eesensə nnya. ³¹ Lə nyamfo esoo, nɛ mi bətɛyi minkə, boofi abua saa béyifo ku etiki bua saa bédi batsyɛ mə, fɛɛ nwə ke luudi etiki nnya díiyə lə Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ əsuə alɛɛ, bambufi nnya batsyɛ wə. ³² Nya utsyuə wə ke luudi etiki uńyə lə Utidi Eto Ubi əsuə, boofu bufi katsyɛ wə, fɛɛ utsyuə saa ke luudi etiki uńyə lə Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ əsuə, bambufi batsyɛ wə lə nkpə bomfo lee mbo luubə əsuə tsya.

Kuyi Saa Kuyi Eto Ebibi Əsuə Baayɛ Kənyə Nko Eto Okle Kuni.

³³ “Kuyi sɛɛ saa aanwɔ ebibi sɛɛ, nya kuyi bua saa tsya aanwɔ ebibi bua. Bəətsyə kuyi lekpo eyɛ lə ebibi nnya koanwɔ əsuə. ³⁴ Mimba lɛbɔ bitsyi lə bawa eto kafo əsuə! Asa sɛɛ aambɔ ketsyi lə mi kɛnyɛ! Itsyise lesa nə diyi mi ketu əsuə, nnya mi kɛnyɛ ləələkə katɛyi nɛ. ³⁵ Utidi sɛɛ, asa sɛɛ laabɔ ketsyi lə wə nya ini nnya wəələkə katɛyi nɛ. Nya utidi bua tsyaa, abua nnya nkpe lə wə, nnya wəələkə katɛyi nɛ. ³⁶ Nla miə ekpa ko mi wee bə, lə Lekpoyi Fɛfɛɛ, utsyuə saa ebutə etiki bimba saa nnya lɛbɔ lə wə kɛnyɛ eto nkunta. ³⁷ Itsyise fə kosate eto etiki nnya lɛbɔ fə lə kɛnyɛɛ, nya buufi bakponko fə lekpo balofə dikpi lee bətə fə lɛbɛ nɛ.”

Yesu Áni Nkə Weembuyifo Ayanisa Saa Ote.

³⁸ Mfó nya afi eto bateasa ku Farisifɔ bətsyuə lɛtɛyi Yesu bənkə, “Oteasa, bola boə yifo ayanisa ətsyuə até lə bobɛ.”

³⁹ Mfó nya Yesu díɛ mbuayɛ nkə, “Bebe, mi mmi eto betidi ba leesumu bəfiə ku asa bimba. Bela biə biənyə ayanisa itsyi mɔ oflɔ, fɛɛ

biembunyə ayanisa saa enso nnya dítsyi Onanto eto Unyeləkətidi Yona ɔflo. ⁴⁰ Fe kase Yona dísiə eyi ətsyə ku ntsye ntsyə lə lekpe kple ditsyuə eto kafoo, nko ke Utidi Eto Ubi tsya lɔkɛ lə eyi ətsyə ku ntsye ntsyə əsuə lə kaso kəmiə nɛ. ⁴¹ Lə Lekpoyi Fɛfɛɛ, Ninive eto betidi ebuńyə balo mi dikpi itsyise bátsyi bawuninsə se báno Yona lébe Ditiki Sɛɛ nəmə letsya. Nya lə nteyi mi, utsyuə kpe mi lenti mfo wə lɛmɔ onso Yona. ⁴² Lə Lekpoyi Fɛfɛɛ, Besio eto Oka wə dítsyi ɔnwɛdikɛ ebotaka uńyə olo mi dikpi, itsyise óyɛ utsyi taa mfó úsu Oka Salomo ɔflo nkə lə usu ɔno Oka Salomo eto abesibetiki. Fɛɛ nɛ mi bɔteyi sitinti minkə, lesatsyuə nə nso Oka Salomo eto kobe kpe mi lenti mfo.

Lɛwɔno Bua Esi Disinkli Dibə Lɛlɛ Kəsiəko Bɔbɛbɛ.

⁴³ “Nɛ mi bɔteyi minkə, lə bala lɛwɔno bua bələkə lə utidi əsuəə, diesukayɛ nlebe nlebe bo lekoe kabɛbɛ kasɔnoko. Nya lə diənnɔ kɛdufəko saa, ⁴⁴ diateyi ni əsuə nkə, ‘Muusinkli nsu kaka mínsiə ko.’ Lə dibə dinyə nkə mfó te fufuu, bákpa mfó nya betsyue bikə kukɔno lə ni kafoo. ⁴⁵ Diesinkli kesu kakpa awɔno bua akuanse bamba nnya nkpe ale enso ni nya beesinkli kesu kəsiə mfó. Nya lə kalokoo, utidi əmə eto asayifoyifo aabia kaso nnya ko. Nko yuutsyə itə mi mmi eto betidi bua bamfo nɛ.”

Báwoe Ni Yesu Eto Batokpenyá Tinti?

⁴⁶ Lefe nə Yesu nsi nɛ etiki budi ku betidi baməə, wə ambe ku wə bayimisani əbə bəńyə lə lekple mfó nya bála bə bedinko wə etiki. ⁴⁷ Nya

betidi ba dínyə mfó eto ɔni dísu óteyi Yesu nkə, “Bebe, fə ambe ku fə bayimisani ńyə lə lekple bə bala bə beedinko fə etiki.”

⁴⁸ Yesu ətə wə mbuayε nkə, “Owoe ni mɔ ambe nya bawe ni mɔ bayimisani?” ⁴⁹ Nya óté wə bakasebi kɔni óteyi nkə, “Nnyə mɔ ambe ku mɔ bayimisani! ⁵⁰ Utsyuə saa wə leeyifo mɔ Anto wə nkpe kato eto lelabii, wə ni mɔ ɔyimisani ku mɔ ɔyimisio ku mɔ ambe nε.”

13

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Nwə Dísa Eyibibi Əsuə.

¹ Diyi nəmfó kee, Yesu édu lə diyo úsu lekpo kənyε. Úsiə lə kasɔ útsyiko asa boté. ² Betidi ba díbə bátsyilama wə efui tinti eso údufə lə ɔklo utsyuə nya úsiə lə kasɔ, nya sitiditu siamə dínyə lə utuflo mfó.

³ Údi mə etiki kpə ɔyenko lə akpá əsuə nkə, “Lefe nə léfe məə, utsyuə uni ésu úsə eyibibi lə ɔkuε. ⁴ Se ɔnlε eyibibi nyamə busəə, ətsyuə álo ékpo lə kusu ɔflo nya baklobe díbə básε nnya bāmīni. ⁵ Eyibibi nyamə ətsyuə tsya álo ékpo lə abanse əsuə, kaka sitə lemfui. Íkə mlə itsyise site siamə memfui. ⁶ Fεε se kofe lefaa, eyibibi nyamə díkəə, áblobe nya íkpə itsyise nnya keyudu méndufə isu kasɔ etsyo. ⁷ Eyibibi nyamə eto ətsyuə álo ékpo lə biyu nti. Nya se íkee, biyu biamə áto íti nnya. ⁸ Fεε eyibibi nyamə eto ətsyuə álo ékpo lə kasɔ sεε əsuə nya se íkə ébee, εnwɔ ebibi. Ətsyuə anwɔ kolofa, ətsyuə tsya awosi akua, nya ətsyuə tsya lenwɔ

awosi ātsyə.” ⁹ Nya Yesu let̄eyi mə nkə, “Fə ke ato nnya laanɔ asa nkpee, nɔ!”

Onanto Ɛlakə Wə Sekakedikɔ Eto Asakulakula Óte Mi.

¹⁰ Nya Yesu eto bakasebi díbə Yesu ɔflo nya báto wə bənkə, “Beso feedi betidi etiki kayenko lə akpá əsuə?”

¹¹ Yesu ətə mə mbuayə nkə, “Mimii, béfi kato eto sekakedikɔ eto asakulakula bətə mi, fəe inni betidi bamba. ¹² Utidi wə ke asa ntee, buusi bətə wə bawunsə nya wɔɔkɛ kpə. Nya utidi wə kulesa lentee, nnya nte wə tsyaa, bɔɔlɛ nnya bafɔ wə lə ani. ¹³ Nnya eso meedi mə etiki kayenko lə akpá əsuə ni nkə, balɛ asa bunyə ku ənəmi, fəe bəənnɔ kətsyə lekpo. Balɛ bɔnɔ, tsya fəe baannɔ nye banɔ kasɔ. ¹⁴ Nyaso Unyeləkətidi Yesaya eto nnya óteyi utsyə əbə itə nko bə,

‘Betidi bamfo ebɔnɔ bǎǎ, fəe bəmbɔnɔ kasɔ!

Boonyə asa bǎǎ, fəe bəmbunɔ ekpanko mə

¹⁵ Itsyise disi əkpə betidi bamfó.

Lenni nko inii, eni mə ənəmi ebunɔ asa wuee.

Mə ato tsya ebɔnɔ asa nnya mə nsusu tsya lɔnɔ asa kasɔ,

nya bɔɔtsyi mə ənəmi bətə mə, nko Onanto let̄eyi nɛ, nya mootsya mə bufi.’

¹⁶ Fəe mii, disiɛkpɛ kpe mi tinti, itsyise mi ənəmi əənyə asa nnya mi ato tsya laanɔ asa. ¹⁷ Nlɛ mi bɔteyi sitinti minkə, Onanto eto bənyeləkətidi ku basɛ kpə ábɛbɛ bə lə bənyə asa nnya bɛnlɛ buunɔ, fəe bənyə nya lə banɔ asa nnya bɛnlɛ bɔnɔ, fəe bánɔ.”

Yesu Ɛlakə Nwə Dísə Eyibibi Eto Lekpá Kaso Óte.

¹⁸ Yesu áteyi wə bakasebi nkə, “Bitsyue ato læ beno læ nləkə nwə dísə eyibibi eto lekpá eto kaso nte mi. ¹⁹ Utsyuə saa wə laano Ditiki Sɛɛ nəmə itsyi læ Onanto eto Sekadidi eto letsyabebe fe woanno ni kasoo, eyifo fe eyibibi nnya lélo ékpo læ usunte oflo nya olontidi əmə læəbə kənə nnya báto mfó kələkə læ mə akɔɛsi. ²⁰ Eyibibi nnya lélo ékpo læ kabansesoo, ɲyə itə betidi ba laano ditiki nəmə nya baafɔ ni ku disuəyuə lamfolamfo. ²¹ Fɛɛ se dianyɛ kedufə læ mə ketu kesu kəmiə esoo, diənsiə læ mə kaklɛ. Nyaso læ bulə nye kamatiti kətsyuə əbə læ mə əsuə iku læ ditiki nəmə esuəə, yealo mə ani lamfolamfo nya bəətə disi. ²² Eyibibi nnya dídufə læ biyu nti ni betidi ba laano ditiki nəmə. Fɛɛ disibubu læ kawunsiə kamfo eto bikə ku ke setabikɛ sia laawɛ utidi kakpee, aato keti ditiki nəmə, itə diannwɔ ebibi. ²³ Nya eyibibi nnya lélo ékpo læ kaso sɛɛ əsuə ni betidi ba laano ditiki nəmə nya baano ni kaso. Nya dianwɔ ebibi, ətsyuə kolofa, ətsyuə awosi akua, nya ətsyuə tsya awosi ətsyá.”

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Sefa Wunyɛwunye Ɛsuə.

²⁴ Yesu áteyi mə lekpá bamba nkə, “Onanto eto sekakedikɔ ale utsyuə wə díse eyibibi sɛɛ læ wə okuɛ. ²⁵ Lə ketsye eto lefe nə utsyuə saa nlabe selabee, olontidi utsyuə ésu úsə eyibibi wuliwuli ókpo læ akpa nyamə nti nya údu. ²⁶ Se eyibibi nyamə lébɛ itsyiko bɔnwɔɔ, sefa sia olontidi əmə dísu úse ókpo læ okuɛ əmə tsya étsyiko əsuə buləkə kate.

27 “Mfó nya ɔkuensate eto beyifoyifo dísu báto wə bənkə, ‘Boanto, búnyə boə eyibibi sɛɛ fesə lə fə ɔkuɛ əmə. Nya se sefa siamfo dítsyí?’

28 “Útə mə mbuayɛ nkə, ‘Olontidi utsyuə díyifo nyamfo nɛ.’

“Báto wə bənkə, ‘Ala fə busu busu sefa siamə buləkə?’

29 “Útə mə mbuayɛ nkə, ‘Owo, itsyise lə bisu sefa siamə kesuko kələkə, biofo akpa eto ətsyuə tsya busu kələkə ku sefa siamə. 30 Bitə lə sefa siamə ku akpa nyamə lə inyə isu ese diləkəfe. Lefe nəmfóo, muutə beyifoyifo bamə tɔ baka sefa siamə buləkə kakle etsyu, etsyu batonsə fɛ lə batɔ bələkə akpə nyamə. Nya lə bekpa ebibi nyamə bekpo lə mə kenwu əsuə.’ ”

Yesu Áteyi Lekpá Úfi Diyibibi Nə Nso Bɔfɛ Ókatesə Ko Onanto Eto Sekakedikɔ Busənsə Ɔsuə.

31 Yesu esi ɔteyi mə lekpa bamba ditsyuə nkə, “Onanto eto sekakedikɔ ale utidi wə léto diyibibi kɛkɛ ditsyuə lə wə kasɔ. 32 Diyifo diyibibi nə nso bɔfɛ lə ni bətsyuə nti. Fɛɛ lə díkə lébee, diamɔ kafiani kuyi ko laaso bɔmɔ lə ko bətsyuə kenke nti. Diesense kalɛ nya baklobɛ ləəbə kato ayo lə ko kalɛ əsuə.”

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Ɔyənkisəsa Nnya Bɛfi Katsyakasə Ku Nnamfo Ɔsuə.

33 Yesu esi ɔteyi mə lekpa bamba nkə, “Nyə mə Onanto eto sekakedikɔ nte. Site fe usio wə dífi əyənkisəsa otsyakasə ku ntabinamfo eto utu utsyuə isu ese lefe nə nnamfo wɔwɔ bomə kenke letaka.”

Yesu Áte Asa Eýe Lə Akpa Ɔsuə.

³⁴ Yesu éfi akpá óte betidi bamə asa nyamfo kenke. Wéndi mə etiki saa nnya dímanyə læ akpá əsuə. ³⁵ Úyifo nko itə læ ditiki nə Onanto eto Unyeləkətidi letəyi utsyə læ ibə itə nkə,

“Muudi mə etiki nyenko læ akpá əsuə.

Muudi mə etiki nnya nkpe læ kakula əsuə idu læ kawunsiə eto kaso ketsyikokə ke.”

Yesu Ələkə Lekpá Nə Ɔteyi Itsyi Lə Sefa Wunyewunye Ɔsuə Eto Kaso.

³⁶ Yesu édu læ betidi bamə oflo nya úsu diyo. Nya wə bakasebi díbə wə oflo báteyi wə bənkə, “Ləkə lekpá nə fáteyi bo itsyi læ sefa wunyewunye sia ləke læ okue əmə kaso ate bo.”

³⁷ Yesu áteyi mə nkə, “Nwə díse eyibibi sɛɛ nyamə ni mə, Utidi Eto Ubi. ³⁸ Okue əmə ni kawunsiə. Nya eyibibi sɛɛ nyamə ni mba nkpe læ sekakedikə siamə. Sefa siamə ni betidi ba ni olontidi əmə eto bale. ³⁹ Nya olontidi wə díse sefa bua siamə ni Obonsam. Bidikə diləkəfe ni kawunsiə eto kalosəkə. Nya mba lələkə bidike biamə ni Onanto eto batənkpe.

⁴⁰ “Fe kase baakpa sefa kətsyə ditsyu katonsə, nko ke yuubə læ kawunsiə eto kalosəkə nɛ. ⁴¹ Mə, Utidi Eto Ubi, ebotsyese mə batənkpe læ bələkə asa nnya lætə boeyifo abua ku babuayifo kenke betsyiko Onanto eto sekakedikə. ⁴² Boofi məmblɛ bato bakpe læ dítəfenku manlo kəmiə. Mfó boowi nku bayimi animi! ⁴³ Nya Onanto eto betidi luuyənde fe kofe læ mə Onanto eto umə. Mba ato nkpee, tsyue ato læ banə!

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Bike Bia Lefo Konya Bia Béfi Bákula Ɔsuə.

⁴⁴ “Onanto eto sekakedikɔ ale bikə bia lefo koya béfi bákula lə ɔkuɛ utsyuə, nya utsyuə dísu ókɛ nnya nya úsi úfi ókula. Únyə disuəyuə tinti, nyaso úsu úfi wə lesa saa óte nya úfi úsu óya ɔkuɛ əmə.”

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Otsyabi Wə Léfo Koya Utsyuə Ɔsuə.

⁴⁵ Yesu esi óteyi nkə, “Onanto eto sekakedikɔ ale nwə laate bikə wə nɛ atsyabi nnya laanɔ bobɛ tinti bobɛɛ. ⁴⁶ Se úsu únyə ɔni wə lefo koya tinti onsoo, úfi lesa saa nə nte wə úsu óte nya úsu óya otsyabi əmə.”

Yesu Áteyi Lekpá Itsyi Lə Mba Laata Asabu Ɔsuə.

⁴⁷ Yesu áteyi nkə, “Onanto eto sekakedikɔ esi sele asabu nnya báta bákpo lə lekpo, nnya bələkə akpɛ ate ate kpə. ⁴⁸ Nya lefe nə asabu nyamə díyii, bənə nnya bábɔnko lə ntu báboko ditukpenkpe nya bəsiə lə kasɔ nya básɛ akpɛ nyamə bələkə. Básɛ edidi bákpo lə etsyitsya, nya básɛ nnya beendi béwui. ⁴⁹ Nko ke yuutsyə lə kawunsiə eto kalokɔ nɛ. Onanto eto batɔnkpe ebubə bələkə betidi sɛɛ betsyiko lə babua nti. ⁵⁰ Nya booto babuayifo bakpe lə ditɛfɛnku manlo kəmiə. Mfó nya nkuwiwi ku anyiyimiyimi lɔkɛ.”

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Asa Fɔfɔ Ku Akoko Ɔsuə.

⁵¹ Yesu áto mə nkə, “Bɛnɔ asa nyamfo kasɔ?” Bətə mbuayɛ bənkə, “Ee.”

⁵² Nyaso Yesu áteyi mə nkə, “Nyale, nyamfo læ bote nkə, afi eto oteasa saa wə léfiani Onanto eto sekakedikɔ eto okasebi, ale Onamute utsyuə wə læləkə bike fɔfɔ ku bekoko læ mi kakulakɔ kaboko lekple.”

Nasarefɔ Áni Yesu.

⁵³ Nya se Yesu læteyi akpá nyamfo kenke ólosəə, údu mfo. ⁵⁴ Úsinkli úsu mə umə, nya óte asa læ mə katsyakɔ. Nya betidi ba lenɔ wə asatete, íyifo mə yanii, nya bátɔ bə, “Sieti nwə mfo lékase kobe komfo eto okle útsyiko? Nya sie únyə əsuəale nnya ufi ɔnlə ayanisa nyamfo buyifo kate? ⁵⁵ Inni wə ni nwə laawoe keyi eto ubi əmə lee? Nya eni Maria tsya ni wə ambe, nya wə bayimisani tsya ni Yakob, Yosef, Simon ku Yuda, nya wə bayimisio kenke tsya nkpe bo lenti mfo lee? ⁵⁶ Nya læ sieti ɔkə wə kobe ku əsuəale nyamfo eto okle utsyiko?” ⁵⁷ Nko ini bə wə asa eyifo mə kényelele, nyaso báni wə.

Mfó nya Yesu læteyi mə nkə, “Onanto eto Unyeləkətidi kpe dibu læ kalebe saa, enso wə umə ku wə batokpenyə hã eto nti bə beambu wə.”

⁵⁸ Se bámfo bánɔ esoo, Yesu ményifo ayanisa kpə læ mə nti.

14

Herodes Ətə Nkə Balo Yohanes Ntufləsətidi.

¹ Lə lefe nəmfóo, Herodes wə dídi Seka Lə Galilea eto kasɔɔ, áno etiki itsyi læ Yesu əsuə.

² Ɔteyi wə beyifoyifo nkə, “Utidi emfo ni Ntufləsətidi Yohanes wə batakəsə betsyiko ɔkɔmə

úbà nkpè, nyaso onkpe əsuəale weeyifo ayanisa kate nɛ.”

³ Ɔtɛyi nko itsyise Herodes ni nwə dítə bəmuə Yohanes bákpe lə Aba eto diyo. Úyifo nko lə Herodia wə ni wə ɔyimi Filipino eto usiə eso. ⁴ Itsyise Ntufɛsətidi Yohanes átɛyi Herodes nkə, “Onanto eto kɔfi məntə kusu bə fi fə ɔyimi eto usiə Herodia.” ⁵ Nyamfo eso Herodes ála nkə lə balo Yohanes. Fɛɛ ótɛ Yudafo eto betidi sikpi, itsyise bébu Yohanes fe Onanto eto Unyɛləkətidi.

⁶ Diyi lɔnii, se Herodes nɛ wə leleyi budii, ókpadi betidi bəbə. Nya Herodia eto ubisiobi díbə uwi kewi lə betidi kpə bamə eto ənəmi. Nyamfo ákpe Herodes disuəyuə tinti. ⁷ Mfó útsyə kɛnyɛ útə wə nkə, “Ekpe lə lesa saa bə muutə fə lesa nə ke fato!”

⁸ Wə ambe ətə ótə nkə, “Tə mɛ mɔmɔ mɔmɔ mfoo, Ntufɛsətidi Yohanes eto disi nə béfi bətəkə lə ɔkpe tɛnkɛ əsuə.” ⁹ Lesa nə disiobi nəmfo lɛtə ələ Herodes efɛnsɛ. Fɛɛ lə kɛnyɛ ka úkətsyə lə wə beninə ku mba ókpadi óboko mfó eto ənəmi esoo, útə nkə beyifo lə disiobi nəmə eto nnya ɔtə əsuə bətə wə. ¹⁰ Nyaso ókpe utidi úsu óla Yohanes wə lɛkɛ lə Aba eto diyo eto disi. ¹¹ Béfi disi nəmə nkpe lə ɔkpe tɛnkɛ əsuə bətə disiobi nəmə nya wuntsya difi ni úsu útə wə ambe. ¹² Yohanes eto bakasebi əbə bétsyi wə ɔkə əmə bésu bəbikɛ, nya bésu bətɛyi Yesu.

¹³ Lefe nə Yesu lɛnɔ nkə bálo Yohanes, úsiə lə ɔkɔ údu mfó úsu kaka lɛbiɔ. Fɛɛ se betidi lɛnɔ nkoo, bédú lə mə kəmə, báye akpa bésu kaka onkpe. ¹⁴ Mfó nya Yesu lɛbɔ lə ɔkɔ əmə kafo.

Nya se únyə sitiditu siamə, mə asa ənə wə kafa nya ótsya mba ni befimfi.

Yesu Ətə Betidi Akpi Anə Lesa Bédi.

¹⁵ Ditsyitsyo nəmfóo, wə bakasebi əbə wə oflo nya bátəyi bənkə, “Kale ebolo, nya mfo tsya atsyo ku umə. Nyaso yani betidi bamfo lə besu mbuto bo nkpe mfó lə besu baya lesatsyuə bedi.”

¹⁶ Yesu ətə mə mbuayə nkə, “Yanle bə bedu. Mi kosatee, bitə mə lesatsyuə lə bedi.”

¹⁷ Bátəyi wə bənkə, “Lesa nə nte bo ete ni abolo anə ku akpe ənuə.”

¹⁸ Mfó nya Yesu ləteyi mə nkə, “Bifi nnya beboko mə mfo.” ¹⁹ Ɔteyi betidi bamfó nkə bəsie kasə lə sefa əsuə. Nya ufi abolo anə ku akpe ənuə nyamə, nya óbesə wə ənəmi kato nya óso Onanto ani. Úbudi abolo nyamə nya úfi útə wə bakasebi. Nya bakasebi bamə tsya dífi nnya bətə betidi bamə. ²⁰ Utsyuə saa édi úmi. Nya se wə bakasebi ləse nnya bédi díbuu, íyi etsyitsya lefosi ənuə. ²¹ Basani ba dídi lesa nəmə eyifo fe basani akpi anə. Fəe bánkla besio ku bekpefi bákpe lenti.

Yesu Áyə Lə Galilea Eto Ditumbukplə Əsuə.

²² Mfó nya Yesu dítə wə bakasebi lébe bédufə lə oklo nya óteyi mə nkə bákato lə ditumbukplə nəmə eto lekpace nə nse. Wə akə mfó nkə lə utsyə betidi bamə kusu. ²³ Se útsyə betidi bamə kusu olosəə, wə mate ábe úsu kotini kato úsu óto ola. Se ketsye lefe léyoo, wə mate hã ákə mfó.

²⁴ Lə lefe nəmfóo, oklo əmə éboyə ótsyo. Ufiebi

lɛ bɔsɔ keklege ketinkəsə kufuə komə, nya ntu nɛ bɔsɔ kedufə lə ɔkɔ əmə kafo fe wuufusə.

²⁵ Nya fe kolensiəntu kplɛ eto abombo ətsyə ku olosiə eto abombo akua nti sekaa, Yesu áyɛ lə ntu əsuə úbə údufə wə bakasebi bamə ɔflɔ. ²⁶ Lefe nə bənyə bə ɔyɛ lə ntu əsuə mfó, báte sikpi nya báteyi bənkə, “Ɔkɔ uni!” Nyaso bətsyiko bofa ku sikpi bembembe!

²⁷ Fɛɛ Yesu édi mə etiki lamfolamfo ɔteyi nkə, “Bekpe utu! Mɔ uni! Biante sikpi!”

²⁸ Mfó nya Petro leteyi nkə, “Bonamute, lə fə uni sitintii, tə lə nyɛ lə ntu əsuə mbə ntu fə.”

²⁹ Yesu áteyi wə nkə, “Bə!”

Nya Petro lɛbɔ lə ɔkɔ əmə kafo nya útsyiko bɔyɛ lə ntu bomə kesu Yesu ɔflɔ. ³⁰ Fɛɛ se únyə kase ufiebi əmə nkpe kɛnyɛ alee, sikpi əmuə wə nya útsyiko bonya kedufə lə ntu bomə kəmiə. Mfó nya Petro lefā ɔteyi nkə, “Bonamute, fo ətə mɛ!”

³¹ Lamfolamfo Yesu ənə kɔni útsyue, ɔkɔbɛ wə nya ɔteyi wə nkə, “Fə bofokanɔ lə mɛ əmbə ale! Beso fáyaki?”

³² Se mə inuə bamə dídufə lə ɔkɔ əmə kafo, ufiebi əmə kɔ leyɛ bɔsɔ. ³³ Mfó nya bakasebi bamə lése akonki básumu wə. Nya báteyi wə bənkə, “Onanto eto ubi feni sitinti!”

Yesu Átsya Befimfi Lə Genesaret.

³⁴ Se báyila ditumbukplɛ nəmə báyo ditukpenkpe nə nsee, báyifə lə Genesaret eto kaso.

³⁵ Mfoó, betidi bamə ənyə Yesu bətsyə lekpo. Nyaso bəsu bákpa befimfi ba kenke nkpe lə lekpake nəmfó báboko Yesu ɔflɔ. ³⁶ Báɛ wə

lekpakpa bæ læ utə læ befimfi læ betidi wə awu eto atosii, mə bufi əyuə mə.

15

Bəni Onanto Bə Lə Bítəkəko Mi Batekoko Banakoko Eto Asatete Kama.

¹ Nya Farisifo bətsyuə ku afi eto bateasa bətsyuə ba ditsyi Yerusalem díbə Yesu əflo nya bátɔ wə bənkə, ² “Beso fə fə bakasebi leenyifo læ bo banamə eto akpa əsuə? Bəəmfłə mə ani kukɔnɔ fe kase bo akpa laate fə beedi lesa!”

³ Yesu átɔ mə nkə, “Nya beso biani nya bienyifo læ Onanto eto afi əsuə fə biətəkəko mi batekoko, banakoko eto asatete kama? ⁴ Itsyise Onanto átəyi nkə, ‘Bu fə anto ku fə ambe. Nya utidi wə laakpadi wə anto ku ambe diye bua ditsyuə, ele bæ balo wə.’ ⁵ Fəfə mi áte biə utidi nwə lesatsyuə nte nkə wofo ni bufi kawunsəko wə anto nye ambe fə ótəyi nkə, ‘Mfi lesa nəmfɔ ntsyə kənyə miə muufi ni ntə Onanto.’ ⁶ Eyə læ nyamfo əsuə, yensi fe bæ bebu mə anto mə. Kusu komfo əsuə nya biayə kani Onanto eto kofi itə læ bitəkəko mi kosate eto asatete kama nə. ⁷ Mi ənəmi ənəmi eto betidi! Asa nnya Onanto eto Unyeləkətidi Yesaya lətəyi útsyə læ mi əsuə əbə itə nko sitinti.

⁸ Onanto átəyi nkə,

‘Betidi bamfo efi mə kənyə eto etiki fufu bale mə dibu butə.

Fəfə læ mə utu kəmiə, baanla mə.

⁹ Bimba ete beeyifo mə keyifo.

Itsyise kawunsiə eto betidi eto asa ete baate læ mə ale eto kənyə.’ ”

Asa Nnya Leetsyi Utu Kəmiəə Nnya Laanansə Utidi Nε.

¹⁰ Mfó nya Yesu lékpadi sitiditu siamə oboko wə oflo nya óteyi mə nkə, “Bitsyue ato læ bəno asa nyamfo kaso! ¹¹ Inni lesa nə leedufə utidi eto kənyε laabiasə wə, bomu etiki nnya laabo ketsyi læ wə kənyεε, nnya laabiasə wə nε.”

¹² Nya wə bakasebi díbə wə oflo báteyi wə bənkə, “Eyi fənkə se Farisifo leno asa nnya fátəyii, éla mə kənyε lele tinti?”

¹³ Yesu ətə mə mbuayε nkə, “Kuyi saa kuyi ko mo Anto wə nkpe Kato dímantoo, boosu ko bewi.

¹⁴ Nyaso biankpe mə kənyε. Bete fe bənəmba ba nyenko bənəmba bamba. Nya læ unəmba oni yenko unəmba bambaa, mə inuə ba tā ebudu banə bedufə læ kubia kafo.”

¹⁵ Petro átəyi wə nkə, “Ləkə lekpa nəmfo kaso ate bo.”

¹⁶ Nya Yesu letəyi mə nkə, “Nyale betidi ba laanno asa kaso ete binsi binii? ¹⁷ Binyi biə lesa saa nə didufə utidi læ kənyε, ayε kedufə wə læ kafo, nya weesie ni kabosə fe oflo kewi? ¹⁸ Fεε etiki nnya laabo ketsyi læ wə kənyε, aabo ketsyi læ wə utu kəmiə. Nya nyamfo lætə utidi laanansə əsuə læ kesumu eto kusu əsuə nε. ¹⁹ Itsyise itsyi læ wə utu kəmiə nya diətə weeyifo asa bua fe ditidilo, səsənodi nye disenkpo, setsyetə, kuyu ku bidiatəyiteyi ku betidi eto ayebiasəbiasəə, laabo ketsyi nε. ²⁰ Asa nyamfo eto kakle laanansə utidi nε. Fεε læ utidi məmflə kəni fε udi lesa fe kase Farisifo laatee, nyamfo aannansə utidi.”

Yesu Átsya Usio Utsyuə Eto Ubi.

²¹ Yesu édu mfó úsu lekpake nà lefi kàmènkplè inuè ka ni Tiro ku Sidon òflò. ²² Mfó nya Kana eto usio utsyuè díbà Yesu òflò, nya ókafã bembembe kalè wà lekpakpa nkà, “Mò Onamute, Oka David eto kafo eto ubi, nyè mè kaminsè! Lèwòncò bua àbà disi là mò ubisiobi àsuè nya dítà onlè kanyi bunyè fefe!”

²³ Fèè Yesu ménfè kènyè òtèyi wà kulesa. Mfó nya wà bakasebi lenyi besu bale wà lekpakpa bátèyi wà bènkà, “La wà là udu, itsyise utèkèko bo òlè bofã ketisè bo ato!”

²⁴ Nya Yesu dítà mè mbuayè nkà, “Israel bebi nte fe basamu ba lénya òflò hã Onanto lékpe mè nkà nsu.”

²⁵ Mfó nya usio àmfò díbà ósè akonki là wà òflò ótèyi wà nkà, “Mò Onamute, wunsèko mè!”

²⁶ Yesu àtè wà mbuayè nkà, “Yanlèkè bə befi bekpèfi eto didisa bato bakpe mè bakpa.”

²⁷ Usio àmè àtè mbuayè nkà, “Mò Onamute, ite nko sitinti. Fèè bakpa bamè tsya aafò didisa wèlèwèlè nà lélo lékpo kasò là mè onamute eto òpunu kalò budii.”

²⁸ Mfó nya Yesu dítà wà mbuayè nkà, “Eyifo usio wà nkpe bofokanò tinti! Lesa nà fanlè bəbèbèè, là ibə itə fə.” Nyaso là lefe nəmè tutuutu wà ubisiobi àmè àmuè ale.

Yesu Átsya Betidi Kpə Bufi.

²⁹ Yesu édu mfó, nya òyè là Galilea eto ditumbukplè òflò óbè kòtini kutsyuè nya úsiè kasò.

³⁰ Betidi kpə àbə wà òflò nya bákpa mba léba bankpoo kasò, bənəmba, abafa, bamumu, ku befimfi bamba kpə báboko wà òflò, nya ótsya mè

bufi. ³¹ Iyifo betidi bamə yanii se bənyə bamumu nle etiki budi, mba léba bankpoo kaso nle botaka kaye, abafa nle boye, bənəmba nle asa bunyə nya bátəsə Israel eto Onanto.

Yesu Ɛtə Betidi Akpi Ana Lesa Bédi.

³² Yesu ákpadi wə bakasebi óboko wə oflo nya óteyi mə nkə, “Sitiditu siamfo eto asa le me kaminsə, itsyise bəbə me oflo diyi tsyəfə sōō nē, nya kulesa ente mómó boodi. Manla miə lə yani mə lə bedu ku kafo fufu, lə ənəmi lə isu enako mə lə kusu.”

³³ Wə bakasebi átó wə bənkə, “Sieti buunyə didisa butə mə lə mfimnti mfo bə lə betidi ba kpenkpe mfo lə bedi bemi?”

³⁴ Yesu átó mə nkə, “Didisa lesia nte mi?”

Nya bátəyi wə bənkə, “Abolo akuanse ku akpe kəkə asiani ete nte.”

³⁵ Nyaso Yesu áteyi sitiditu siamə nkə bəsiə kaso. ³⁶ Úfi abolo akuanse ku akpe nyamə, nya óso Onanto ani, nya úbudi nnya nya úfi útə wə bakasebi bamə. Nya bésie nnya bətə betidi bamə. ³⁷ Məmbɛ édi lesa nəmə bemi. Nya se básé nnya wɛɛwɛɛ nnya díbuu, íyi etsyitsya akuanse. ³⁸ Basani ba dídi lesa nəmə eboyo akpi ana. Fɛɛ bánkla besio ku bekpefi bakpe lenti. ³⁹ Se Yesu dítsyə betidi bamə kusu olosəə, údufə lə oklo nya údu úsu Magadan eto lekpake eti.

16

*Farisifo Ku Sadukifo Bətsyuə Átə Yesu Bənkə
Uyifo Ayanisa Ɛtsyuə Ote Mə.*

¹ Farisifo ku Sadukifo bətsyuə əbə Yesu oflo bə lə bato wə babe. Nyaso bətəyi wə bənkə, “Yifo ayanisa ətsyuə ate bo lə bote boə etsyi Onanto oflo sitinti.”

² Fεε Yesu ətə mə mbuayε nkə, “Lə kofe lε diyo budufə nya binyə asomiloku lεsε həə, biatəyi biənkə kalese ebusiə kuseε. ³ Nya kolesiəntu lə kofe lε boto nya kawunsiə ditsyiko bona tūū, biatəyi biənkə osomi əbə bəni. Biale ola akafo bote kase kawunsiə luubə kətsyə lə binyə asomiloku eto ditsyəbi. Fεε beso biəmbfofo asa nnya luubə lə lefe nəmə bote! ⁴ Mi mmi eto betidi bua ba leesumu bəfiə! Bela biə nyifo ayanisa nte mi lə binyə? Kulefe, membuyifo! Ayanisa nnya eto okle boote mi ete ni nnya díbə lə Yona əsuə.” Nyaso ótaka údu lə mə oflo.

Etiki Itsyi Lə Farisifo Ku Sadukifo Eto Asatete Əsuə.

⁵ Se bakasebi bamə ləyila ditumbukple nəmə bésu ni lekpa ke nə nsee, bənyə bə bāta əsuə bəntsyi dídisa saa bésuko. ⁶ Yesu átəyi mə nkə, “Bebe sinini lə Farisifo ku Sadukifo eto əyənkiəsə nnya baakpe lə asa əsuə.”

⁷ Mfó nya bətsyiko mə əsuə bəto bənkə, “Nnya bóentsyi didisa saa eso onle bətəyi mmə.”

⁸ Yesu áte lesa nə banle bətəyi, nyaso óto mə nkə, “Beso bənle bətəyi lə mi nti itsyi lə didisa nəmə bíentsyi eso əsuə? Mi bofokanə emfui! ⁹ Nyaso biannə tə asa kasə? Biankloma tə lefe nə mínsie abolo anə míntə betidi akpi anə dídi bəmi? Nya etsyitsya asia nnya weləwelə dibu díyi? ¹⁰ Nya abolo akuanse nya mímfí míntə

betidi akpi anaa, etsyitsya asia díyi se békpa nnya díbu? ¹¹ Ntsyə ibə fə bianno kaso biə inni didisa əsuə míndi mi etiki mintsyiko? Bebe sinini lə Farisifo ku Sadukifo lə mə əyənkisəsa əsuə!” ¹² Nyamfo əsuə fə bakasebi bamə leno kaso bə inni əyənkisəsa əsuə onle mə kole bole nɛ. Bomu lə asa nnya Farisifo ku Sadukifo laate əsuə onle.

Petro Əlakə Ɔteyi Nkə Yesu Ni Utidi Wə Bákpo Ɔhile Bətsyə.

¹³ Yesu ɛsu lekpake nə ləfi Kaisarea Filipi eto umə. Mfó nya óto wə bakasebi nkə, “Owoe betidi laateyi bə mə, Utidi Eto Ubi, ni?”

¹⁴ Bətə mbuayɛ bənkə, “Bətsyuə bə fə ni Ntufləsətidi Yohanes. Bətsyuə tsya bə fə ni Elia, nya babamba tsya bə Yeremiya nye Onanto eto Unyeləkətidi bamba utsyuə feni.”

¹⁵ Mfó nya Yesu ləto mə nkə, “Nya mi nkpə? Owoe biateyi biə wə mini?”

¹⁶ Simon Petro ətə mbuayɛ nkə, “Fə ni Nwə Onanto Lékpə Ɔhile Utsyə. Fə ni Onanto wə nsi nkpə eto Ubi.”

¹⁷ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Simon, Yona eto ubi, áteyi nnya ɛləkɛ. Itsyise onukualɛ əmfo mámbɔ utsyi lə utidinini saa eto kɛnyɛ. Bomu mə Anto wə nkpe kato, wə díləkə nnya óte fə nɛ. ¹⁸ Nyaso nle fə bətəyi minkə fə Petro, fə diye ni leba. Nya leba nəmfo əsuə mooto mə bafokanofɔ eto ditsyukpa nəmə ɲyənsə, nya ukpə eto əsuəale kulaa tsya embutəkə ni kato. ¹⁹ Muufi Onanto eto sekakedikɔ eto kasafui ntə fə. Lesa saa nə fookle lə kaso mfoo, bookle

ni kato. Nya lesa saa nə foonyankli læ kaso mfoo, boonyankli ni tsya kato.” ²⁰ Mfó nya Yesu lékpe wə bakasebi kəfi nkə, “Bianteyi kuutsyə saa biənkə mə ni Nwə Bákpo Ɔhile Bətsyə əmə.”

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Wə Kanyinyənyə Ku Wə Ukpə Ɔsuə.

²¹ Idu læ lefe nəmfó ɛntɔɔ, Yesu étsyiko wə bakasebi etiki bətəyi kakpasə wuee nkə, “Ele bə nsu Yerusalem læ nsu nyə kanyi læ beninə, besumunyə ninə ku læ afi eto bateasa eto ani. Boolo mə. Ƒɛɛ læ diyi tsyəfə əsuə, Onanto ebotakasə mə utsyiko ɔkɔmə nsinkli mbə nkpə.”

²² Petro ákpa wə úsuko lækpo, nya utsyiko buyənki kakpe wə katəyi nkə, “Kulefe, Bonamute! Nyamfo eto okle okakaaka! Yəmbə fə læ əsuə kulefe, kulefe!”

²³ Yesu átsyi ɔwuninsə ɔtəyi Petro nkə, “Obon-sam, du mə læ ɔflo! Eyifo nwə eto eyifosa dińyə mə læ əsuə, itsyise fə nsusu bomfo menyifo Onanto eto nle, bomu utidinini eto nle.”

²⁴ Nya Yesu letəyi wə bakasebi nkə, “Lə utsyuə aala nkə wətəkəko məɛ, ele bə ɔni wə əsuə læ utsyi wə uyikabie utəkəko mə. ²⁵ Utsyuə saa wə laala nkə waata wə nkpə eto disii, woonyansə mu. Nya utsyuə saa wə loonyansə wə nkpə læ mə butəkəko əsuə, wuunyə mu. ²⁶ Nte kutəkə ko utidi luunyə læ kawunsiə eto bikə kenke afiani wə bele nya ɔnyansə wə nkpə. Nye be utidi luufi oflomako bə læ unyə nkpə manlo? ²⁷ Itsyise Utidi Eto Ubi ebubə ku Onanto eto batənkpe læ Onanto eto diyənde əsuə, nya mofo utsyuə saa kayo læ keyifo ka úyifo əsuə. ²⁸ Nlɛ mi bətəyi kakpasə

wuee minkə, betidi bətsyuə kpe mi lenti mfo ba lembukpə isu ese lefe nə bənyə Utidi Eto Ubi dibə fe Oka.”

17

Yesu Eto Ditsyabi Áfloma.

¹ Eyi akua kamaa, Yesu ákra Petro ku Yakobo ku wə oyimi Yohanes mate úsuko kətini ko letaka eto disi kato. ² Se bənyə mfóo, bənyə bə Yesu eto əsuə áfloma. Wə ənəmi lɛ buyənde fe kofe, nya awu nnya onkpe diflubi futututu ɛnlɛ boto lə ənəmi. ³ Mfó nya bakasebi itsyə bamə dínyə Moses ku Elia banlɛ etiki budi ku Yesu. ⁴ Nya Petro lébesə ɔkɔɛ kato óteyi Yesu nkə, “Bonamute, eleke tinti bə búbə mfo! Lə aalaa, mooto ebu ətsyə. Fə lɔni, Moses lɔni nya Elia tsa lɔni.”

⁵ Se ɔnlɛ nyamfo bɔteyii, lɛsɔmiloku nə nlɛ buyənde ábɔ díti mə, nya bánɔ ɔkɔɛ lɛbɔ utsyi lɛsɔmiloku nəmə kəmiə nlɛ bɔteyi nkə, “Nyə mɔ Ubi lala, wə əsuə məənyə disuəyuə. Bitsyue wə koto!”

⁶ Se bakasebi itsyə bamfo lɛnɔ ɔkɔɛ əmfoo, sikpi əmuə mə tinti nya bəfi ənəmi bəfusə kasɔ. ⁷ Yesu ésu mə ɔflo nya útidi mə óteyi nkə, “Betaka bińyə! Biantɛ sikpi!” ⁸ Se batakasə ənəmi bábe kato, bənnəyə kuutsyuə saa enso Yesu mate hã.

⁹ Se banlɛ bɔyifə lə kətini komə kəbə kasɔ, Yesu əkə mə ato nkə, “Biantɛyi kutsyuə saa lesa nə bínyə mfo isu ese lefe nə batakasə mɔ, Utidi Eto Ubi, betsyiko ɔkɔmə mimbə.”

¹⁰ Mfó nya bakasebi bamə ləto Yesu bənkə, “Beso afi eto bateasa laatəyi bənkə ele bə Elia ka bubə ətənsə?”

¹¹ Yesu ətə mbuayə nkə, “Sitinti ele bə Elia ka bubə ətənsə bə lə ɔlo lesa saa utsyə. ¹² Fəe nle mi bətəyi minkə Elia ébubə koko, tsya bənyə wə bətsyə lekpo, nya bəyifo wə disale nə kee bála. Nko ke booyifo mɔ, Utidi Eto Ubi tsya disiale nə.” ¹³ Mfó bakasebi bamə léte bə Ntufləsətidi Yohanes ɔnlə.

Yesu Ála Ləwɔnɔ Bua Ditsyuə Utsyiko Lə Osaibi Utsyuə Ɔsuə.

¹⁴ Lefe nə Yesu ku wə bakasebi díbə báyo sitiditu siamə ɔflo, osani utsyuə əbə ɔse akonki lə Yesu ɔflo. ¹⁵ Nya ɔtəyi wə nkə, “Bonamute, nyə mɔ ubisaibi əmfo kaminsə! Ɔle budukanɔ eto bufi bufi nya ɔnlə kanyi bunyə tinti. Lefe kpə weedu kanɔ kedufə lə ute nye ntu əsuə tsya. ¹⁶ Nkpa wə mboko fə bakasebi ɔflo, fəe bámfo wə botsya.”

¹⁷ Yesu ətə mbuayə nkə, “Mii, mmi eto betidi, beso biamfo mɛ kanɔ nya bitidi ato mə? Nte lefe nə eto okle ele bə nkɛ mi lə ɔflo? Nte lefe nə eto lefe ele bə mfi nnə mi! Bekpa osaibi əmə beboko mɛ mfo!” ¹⁸ Mfó Yesu léto ɔkɔɛ ɔkpe ləwɔnɔ bua nə nle dikpefi nəmə bulə nya ləbɔ wə lə əsuə! Nya bufi bomə díyuə wə lamfolamfo.

¹⁹ Kamaa, bakasebi bamə mate əbə Yesu ɔflo nya bátɔ wə bənkə, “Beso bóamfo ləwɔnɔ bua nəmə bola kələkə?”

²⁰ Yesu ətə mbuayə nkə, “Mi bofokanɔ məmmuə ale. Nle mi bətəyi sitinti minkə lə mi bofokanɔ te fenkə diyibibi nə nso bɔfɛ kenkee,

ele bæ ibæ itæ bæ biofo kətini komfo bətɛyi biənka, ‘Nyi mfo, esu mæ!’ Nya yuubæ itæ. Kulesa æmbæ biæmbofo buyifo. ²¹ Fɛɛ ɛyɛ læ olatoto ku kɛnyɛklekle æsuæ hã fɛ biofo lɛwɔnɔ bua nəmfo eto okle bola kælækæ.”

Yesu Esi Údi Etiki Itsyi Læ Wæ Ukpæ Əsuæ.

²² Lefe næ bakasebi bamæ kenke díbæ bátsya læ Galilea, Yesu áteyi mæ nkæ, “Boofi Utidi Eto Ubi bakpɛ betidi læ ani, ²³ nya boolo wæ. Fɛɛ læ diyi tsyɛfæ æsuæ, Onanto ebotakasæ wæ utsyiko okɔmæ oboko nkɛpæ.” Nyamfo álo bakasebi bamæ ani.

Báfo Oko Læ Onanto Eto Disumuyo.

²⁴ Lefe næ Yesu ku wæ bakasebi díbæ bédufæ Kapernaum, Yudafo eto mba laafo Disumuyo eto oko æbæ bátɔ Petro bənkæ, “Mi oteasa tsya aafó Disumuyo eto oko æmæ?”

²⁵ Petro ætæ mbuayɛ nkæ, “Ee, woafó.”

Nya se Petro dísu údufæ diyo, Yesu áka wæ bɔtɔ nkæ, “Simon, be ni fæ nsusu? Bawoe eto ani ele bæ bafo oko bətæ kawunsiæ eto baka? Bəmənyæ eto ani lee bafó?”

²⁶ Petro ætæ mbuayɛ nkæ, “Bafó.”

Yesu ætæ mbuayɛ nkæ, “Nyalɛ ete bæ yanle bæ bəmənyæ fo oko saa nɛ. ²⁷ Fɛɛ se boanla boæ boata kuutsyuæ saa bubu esoo, su ditumbukplɛ eto kɛnyɛ læ ata osakɛ. Lɛkpɛ tutɛ næ fuulækææ, ebunyæ atabi læ ni kɛnyɛ nnya looyo afo boofæ eto oko æmæ. Lækæ nya, læ esu afo bokufæ eto oko.”

18

Yesu Əlakæ Nwæ Ni Əkplenyæ Kenke Óte.

¹ Lefe nɛmfóo, bakasebi bamə əbə Yesu oflɔ nya bátɔ wə bənkə, “Owoe ni ɔkplenyə kenke lə Onanto eto sekakedikɔ?”

² Lə nyasoo, Yesu ákpadi dikpefi kɛkɛ ditsyuə úbə únyənsə lə mə nti. ³ Nya ɔtɛyi nkə, “Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə, lə biamfloma mi ditsyəbi biyifo fe bekpefi, biembudufə Onanto eto sekakedikɔ. ⁴ Utidi wə ni ɔkplenyə kenke lə Onanto eto sekakedikɔ, wə ni utidi wə laabokosə wə əsuə kasɔ fe dikpefi nɛmfɔ eto okle.

⁵ “Nya utsyuə saa wə loofɔ bekpefi bamfɔ eto utsyuə lə mə disii, məɔ ini ófo.

Məntə Lə Kuutsyuə Lə Udufə Lə Lebua Əsuə.

⁶ “Fɛɛ lə utsyuə ebutə bekpefi ba léfo mə bánɔ mfo eto ɔni kplo lə onya kusu lə mə wə bofokanɔ əsuə, yɔɔlɛkɛ itə wə eso lə befi ukue batsyasə lə kukuə kplɛ bakpe wə lə simuə bato wə bakpe lə lekpo eto kaka letsyo, lə unə ntu ukpə.

⁷ “Mbɔbɔɛ itə kawunsia kamfɔ eto asa nnya loofɔ butə utidi dufə lə lebua lə onya kusu! Asa nyamfɔ eto okle ebubə kokooko. Fɛɛ mbɔbɔɛ itə nwə əsuə nyamfɔ lɔɔyɛ ibə. ⁸ Lə fə kɔni nye kokpra ətə feeyifo lebua, la ko ələkə ato akpe. Əlɛkɛ itə fə bə yɛ edufə lə nkprə kəmiə kɔni kɔnwɛ nye kokpra kɔnwɛ enso bə yɛ ani ənuə nye akpra ənuə lə befi fə bato bakpe lə ditɛfɛnku manlo kəmiə. ⁹ Nya lə fə dinəmi ətə feeyifo lebua, ləkə ni ato akpe! Əlɛkɛ itə fə bə nyə nkprə ku dinəmi ləwɛ enso bə kɛ ənəmi ənuə lə befi fə bato bakpe lə ditɛfɛnku manlo kəmiə.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Osamu Wə Lenya Əsuə.

¹⁰ “Bebe kukɔnɔ biə biemfi ekpefi kɛkɛ bamfo eto kuutsyuə fe mba dimanle kulesa. Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə bakpe Onanto eto batɔnkpe kato ba lənyə lə mɔ Anto eto ənəmi lefe saa lə mə kutsyā. ¹¹ Itsyise Utidi Eto Ubi əbə nkə lə ofo betidi ba lənyā kusu lə nkrə.

¹² “Lə utsyuə kpe basamu kolofa kɔni, nya ɔni lənyā lə mə ntii, be bibu biə wuuyifo? Weemboyani awosi ɔwɔnɔmbə ɔwɔnɔmbə bamə utsyə lə kɔtini əsuə mfó bekedi, nya wuusu ɔbɛbɛ ɔni əme lənyā? ¹³ Nya lə únyə wəə, mɔtɛyi mi miə wuunyə disuəyuə tinti lə wə əsuə enso awosi ɔwɔnɔmbə ɔwɔnɔmbə ba dímanya mfó əsuə. ¹⁴ Nko ke inte itə mi Anto wə nkpe kato nɛ, nkə woannla nkə bekpefi kɛkɛ bamfo eto kuutsyuə lə onya.

Yenko Fə ɔyimitsyuə Wə Léta Fə Úbu Lə Kusu Əsuə.

¹⁵ “Lə fə ɔyimitsyuə áta fə úbuu, su wə ɔflo, lə ələkə wə botakebu ate wə. Nya tə lə nyamfo lə ɛkɛ lə fonko wə eto nti ete. Lə ɔnɔ fə kasɔɔ, te fə esinkli eyifo lɔni ku fə ɔyimi nɛ. ¹⁶ Fɛɛ lə wəmbɔnɔ fə kasɔɔ, tə lə betidi inuə nye itsyə lə banɔ ko mi lə adansiɛ seka eso, fe kase Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue lɛtɛyi. ¹⁷ Nya lə mfó tsya ɔni woannɔ kasɔɔ, nyalɛ tə lə bafokanɔfɔ eto ditsyukpa nəmə lə banɔ. Nya lə mfó tsya woannɔ kasɔɔ, ləkə ato lə wə əsuə fe utidi wə ləmbə bɔfokanɔ nye nwə laafo umənkɔ.

¹⁸ “Nyaso nlɛ mible bɔtɛyi minkə lesa saa nə biokle lə kasɔ mfoo, bookle ni kato. Nya lesa saa ke bionyankli lə kasɔ mfoo, boonyakli ni kato tsya.

19 “Nya nsi nle mi boteyi tsya minkə, lə mi inuə eto kenye eyifo kani lə kaso mfo benle lesaatsyuə botə, mə Anto wə nkpe kato ebuyifo ni utə mi. 20 Itsyise kaka mi inuə nye itsyə letsya lə mə diye əsuə, nkpe mi lenti.”

Ele Bə Bukefi Bo Bayimitsyuə Eto Botakebu Bukatsyā Mə Lefe Saa.

21 Nya Petro lenyi ófi Yesu nya óto wə nkə, “Bonamute, lə mə oyimitsyuə ata mə ubuu, sesia ele bə mfi ntsyə wə? Sekuanse lee?”

22 Yesu ətə wə mbuayə nkə, “Inni sekuanse ete! Bomu awosi akuanse eto sekuanse.

23 “Itsyise Onanto eto sekakediko te fe Oka wə lela nkə weebu nkunta ku wə beyifoyifo. 24 Kase útsyə kaso koo, bákpa osani utsyuə wə nsi wə kayo kplə báboko wə oflo. 25 Kulesa ente wə wuufi ofo kayo kamə esoo, oka əmə ətə nkə bate wə ku wuusiyə ku wə bebi ku lesa saa nə nte wə lə befi bafo kayo kamə.

26 “Itə uyifoyifo əmfo áse akonki lə oka əmə ənəmi óle wə lekpakpa óteyi nkə, ‘Tsyə əsuə ko mə, mofo fə kayo kamə kenke.’ 27 Wə asa ənə oka əmə kafo, nyaso úfi kayo kamə kenke ótsyə wə nya óyani wə údu.

28 “Nya se uyifoyifo əmfo díduu, ótsyako wə uyifotsyuə, wə dísiə wə sika flubia səkə eto kayo. Mfó nya úmuə wə lə ale əsuə lə simuə ku ləkəlonlobi óteyi wə nkə, ‘Fo mə kayo ka fensi mə!’

29 “Wə uyifotsyuə əmə ále wə lekpakpa óteyi wə nkə, ‘Tsyə əsuə ko mə, mofo fə kayo ka kenke minsi fə!’

³⁰ “Ἐε ὄνι nya útə nkə beti wə bakpe lə Aba eto diyo isu ese lefe nə woofə kayo ka kenke unsi wə. ³¹ Se wə beyifotsyuə dínyə lesa nə díbəə, ílə mə tinti nya bésu bátəyi Oka əmə lesa saa nə díbə.

³² “Nyaso ókpadi wə uyifoyifo əmə óboko wə ɔflo nya ɔtəyi wə nkə, ‘Fə ndomunya bua! Mfi fə kayo ka fensi mə kenke ntsye fə itsyise ále mə lekpa kpa eso. ³³ Kase mínyə fə kamin səə, nko ke ele bə eni fintsyə nyə fə ɔyimitsyuə uyifoyifo kamin sə nə.’ ³⁴ Kafo ányi Oka əmə tinti nya útə nkə bənə wə koto bakpe wə lə diyo isu ese lefe nə woofə kayo kamə kenke olosə.”

³⁵ Mfó Yesu lélosə nkə, “Nko ke mə Anto wə nkpe kato luuyifo utsyuə saa lə mi nti wə lembufi ɔtsye wə ɔyimitsyuə itsyi taa wə lekɔəsi ke nə.”

19

Yesu Átə Asa Itsyi Lə Kusənini Ku Kusianini Isua.

¹ Se Yesu letəyi asa nyamfo ólosəə, údu lə Galilea úsu Yudea eto lekpo nə nkpe lə Yordan eto ketu eto lekpa ke nə nse. ² Betidi kpə ətəkəko wə nya ótsya mə efimbi, efimbi mfó.

³ Mfó nya Farisifo bətsyuə díbə wə ɔflo bə baato wə babe, nya bəto wə bənkə, “Bo kɔfi ətə kusu nkə osani ni wə usiə lə kusu saa ola əsuə?”

⁴ Yesu ətə mbuayə nkə, “Biankla tɔ lə Awɔnisa Kenke bə taa ketsyikokɔɔ, nwə díyifo kawunsiaə, usio ku osani úyifo betidi? ⁵ Nya Onanto letəyi nkə, ‘Lə nyamfo eso osani luudu lə wə anto ku ambe utsyə nya wuufi kusiaə, nya mə inuə bamə loofiani utidi ɔni.’ ⁶ Itsyise lə nnya kamaa,

bensiyifo betidi inuə. Bomu bafiani utidi ɔni. Nyaso yanle bæ utidi sense lesa nə Onanto dífi ókɔ læ bətsyuə.”

⁷ Farisifo bamə átɔ wə bənkə, “Nyale beso Moses díta kusu nkə ele bæ osani tə wə usiə kukue nkə ɔle wə bəni fɛ læ ɔni wə?”

⁸ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Mi letotidi eso Moses díta kusu nkə bəni bese ku bəsiə nɛ. Yentsyə nko læ kasɔ ketsyikokɔ. ⁹ Nyaso nle mi bətɛyi minkə osani wə ke leni wə usiə, nya inni læ disenkpɔ eso nya úsu úfi usio bambaa, ókpɔ kusia.”

¹⁰ Wə bakasebi átɛyi wə bənkə, “Lə nko usə ku usiə eto nti eto etiki ntee, nyale elɛke eso læ bəmfi kusia nye bənsiə kusə.”

¹¹ Yesu átɛyi mə nkə, “Inni utsyuə saa loofɔ asatete nyamfɔ bofɔ nko, enso mba Onanto díta nnya nko hã. ¹² Esu kpə kpe nyaso betidi leemfi bəsiə. Bətsyuə nko bále mə nɛ. Bətsyuə, betidi díyifo mə nko. Bətsyuə tsya emfi bəsiə itsyise bala bæ beefi mə əsuə bətə Onanto eto sekakedikɔ eto keyifo. Nwə loofɔ wə əsuə bufi kətə asatete nyamfoo, tə læ uyifo nko.”

Bákpa Bekpefi Baboko Yesu ɔflo.

¹³ Betidi bətsyuə ákpa bekpefi báboko Yesu ɔflo bæ læ ufi ani utəkə læ mə, læ oto ola utə mə, fɛ wə bakasebi ényenki bákpe betidi bamə.

¹⁴ Mfó nya Yesu lɛtɛyi wə bakasebi bamə nkə, “Bitə bekpefi kusu læ bəbə mɛ ɔflo, nya bienti mə kusu, itsyise Onanto eto sekakedikɔ eyifo fə mba laabokosə əsuə kasɔ fe ekpefi bamfo eto okle eto kale.” ¹⁵ Nya Yesu dífi wə ani útəkə læ mə ókpɔ mə atsyɔ, nya údu læ mə ɔflo.

Yɔɔke Ale Itə Batabinyə Bə Bedufə Onanto Eto Sekakedikɔ.

¹⁶ Osani utsyuə əbə Yesu ɔflo diyi lɔni nya ɔtɔ wə nkə, “Oteasa, nte lesa sɛɛ nə ele bə nyifo fɛ lə nnyə nkpə manlo?”

¹⁷ Mfó Yesu dítə wə mbuayɛ nkə, “Beso fanlɛ mɛ kasɛɛ ka ele bə beyifo bɔtɔ? Utidi ɔni hã nkpe wə ni ɔsɛɛ. Lə ala fə əɳnyə nkpə manloo, yɛ lə Onanto eto afi nyamə əsuə.”

¹⁸ Ɔtɔ nkə, “Nte afi nnya?”

Yesu átɛyi wə nkə, “Manlo utidi, mendi sɛsɔnɔ, menyu, manla fuutsyuə kɛnyɛ, ¹⁹ bu fə anto ku fə ambe, nya lə ala fə ɔyimitsyuə fɛ kase faala fə əsuə.”

²⁰ Mfó nya okosobi əmfo dítə mbuayɛ nkə, “Mbuyifo lə afi nyamfo kenke əsuə. Be disi ibu bə nyifo?”

²¹ Yesu átɛyi wə nkə, “Lə aala fə aafloɔ, su lə esu efi fə lesa saa nə nte fə ate. Nya lə efi atabi nnya fənyə esu ətə bakombo, nya fuunyə bikə ətsyə kato nɛ. Nyamfo eto kamaa, sinkli əbə ətəkəko mɛ.”

²² Fɛɛ se okosobi əmə lenɔ nyamfoo, údu ku bulə lə lekɔɛsi. Itsyise bikə kpə ake wə.

²³ Mfó nya Yesu lɛtɛyi wə bakasebi nkə, “Nlɛ mi bɔtɛyi kakpasə wuee minkə, yɔɔke ale itə batabinyə bə bedufə Onanto eto sekakedikɔ.

²⁴ Nsi nlɛ bɔtɛyi bio minkə, iyua itə ɔtɔmini ku lekoko bə ɔyɛ lə okabikə eto ofo ofe enso bə otabinyə dufə lə Onanto eto sekakedikɔ.”

²⁵ Lefe nə bakasebi bamə lenɔ nyamfoo, íyifo mə yanii, nyaso bátɔ bənkə, “Nyalɛ owoe ko luunyə nkpə manlo?”

²⁶ Yesu ábe mə tũũ nya óteyi mə nkə, “Kawunsiə eto utidi saa əmbofo nyamfo buyifo. Fεε Onanto, wə ebofo lesa saa buyifo.”

²⁷ Mfó nya Petro ləteyi wə nkə, “Bee! Bóayani lesa saa bútsyə bə lə butəkəko fə. Be bo luunyə?”

²⁸ Yesu áteyi mə nkə, “Nlε mi bəteyi sitinti minkə, lefe nə mɔ, Utidi Eto Ubi, luubə lə mɔ diyənde əsuə mbə nsia lə mɔ lekankpome əsuə lə kawunsiə fɔfɔ kaməə, mi lefosi inuə ba dítəkəko mε tsya ebusiə lə akankpome əsuə bə lə bekponko Israel bebi eto lefosi mmfo nnuə bomə lekpo. ²⁹ Nyaso utsyuə saa wə léyani diyo nye bayimisani nye bayimisiə nye anto nye ambe nye bebi nye kakue utsyə nkə lə utəkəko mε esoo, ebunyə nnya kayofofo kolofa ku kama. Nya Onanto ebutə wə nkɔɔ bo ləmbəkε kalosəko. ³⁰ Fεε betidi kɔɔ ba ntɔ setɔ mɔmɔɔ, ebubə bafe kama. Nya mba ntəkə kama mɔmɔɔ, ebubə bafe batɔ setɔ.

20

Diyi Diyi Eto Beyifoyifo Bətsyuə Lə Eyibibi Eto ɔkuε.

¹ “Onanto eto sekakedikɔ ale eyibibi eto ɔkuεmfo utsyuə wə létaka ku olesiətu nkə weesu ɔbεbε diyi eto beyifoyifo bətsyuə lə beyifo keyifo bətə wə lə ɔkuε. ² ɔkuεmfo əmə ku beyifoyifo bamə átɔnɔ lə diyi eto keyifo eto kayofofo əsuə, ini sika flubia sɔni eto atabi, nya bədu bəsu eyibibi eto ɔkuε əmə.

³ “Se εsɔ abombo ɔwɔnɔmbəə, osani əmə esi úsu asi nya únyə se basani bətsyuə ínyə mfó banlε kulesa buyifo. ⁴ Nyaso óteyi mə nkə, ‘Mi

tsya su biyifo keyifo læ mɔ eyibibi eto ɔkuɛ læ mfo mi kayo ka dińyà ità.’⁵ Nyaso bésu ɔkuɛ əmə.

“Nya læ lefosi abombo ənuə ku læ kakɔmi eto abombo ətsyə eto lefee, usi úyifo nko ke.⁶ Se ibu sɛkɛ læ abombo anɔ læ ɛsɔɔ, usi úsu asi mfó nya únyə betidi bətsyuə nsi ńyə mfó. Ɔtɔ mə nkə, ‘Beso binyə mfo diyi wɔlɔlɔlɔ bɛnle diyi bobiasə keyifo menyifo menyifo?’

⁷ “Bətə wə mbuayɛ bənkə, ‘Kuutsyuə saa məntə bo keyifo nkə buyifo.’

“Nyaso ɔtɛyi mə nkə, ‘Nyalɛ, mi tsya su mɔ eyibibi eto ɔkuɛ bisu biyifo keyifo.’

⁸ “Se ditsyitsyo lefe léyoo, ɔkuənsate əmə átɛyi beyifoyifo eto uninə nkə, ‘Kpadi beyifoyifo bamə læ afo mə kayo, tsyiko læ mba díbə fɛfɛ əsuə, læ esu alosə læ mba leka bubə əsuə.’

⁹ “Báfo betidi ba díbə keyifo ku ditsyitsyo eto abombo anɔ eto utsyuə saa sika flubia sɔni sɔni.

¹⁰ Nya se éyo mba leka keyifo bubə ku olesiaə, bébu bə bofo mə kayo baso mə bətsyuə. Fɛɛ mə tsya eto utsyuə saa áfo diyi eto kayofofɔ kani kamə, ini sika flubia sɔni.¹¹ Se báfo atabi nyaməə, bətsyiko bunyenki kakpe ɔkuənsate əmə bənkə,¹² ‘Betidi fɛfɛ ba báfo éyifo keyifo lebombosɔsɔ lɔni hã, nya bomba mfo díńyə læ kofe buyifo keyifo diyi wɔlɔlɔlɔ tsyaa, kayofofɔ kani ete bətə bo!’

¹³ “Mfó ɔkuənsate əmə létɛyi mə ɔni nkə, ‘Ɔyimitsyuə, nɔ. Mántafa fə. Lee, inni diyi lɔni eto keyifo eto kayofofɔ ka ni sika flubia sɔni əsuə bókpɛ asi?¹⁴ Nyaso fo fə kayofofɔ læ edu esu diyo. Iyifo mɔ lelabi miə məətə utidi fɛfɛ əmfo kayofofɔ fe kase mínkətə fə ke.¹⁵ Lee, mimbə

kusu meeyifo ku mɔ atabi kase maala? Lee, mɔ kafoekpe ka meeyifo nle fə ənəmi bɔsɛ?" "

¹⁶ Nyaso Yesu álosə ɔtɛyi nkə, "Betidi ba ni bafɛfɛ ebofiani betute nya mba ni betute loofiani bafɛfɛ."

Yesu Esi Údi Etiki Ditsyafə Itsyi Lə Wə Ukpə Ɔsuə.

¹⁷ Se Yesu ku wə bakasebi lefosi inuə bamə lɛyɛ bantɔ lə Yerusalem, ókpa mə úsuko lekpo nya ótɛyi mə nkə, ¹⁸ "Bɛnɔ, bɔtɔ lə Yerusalem kaka boomuə Utidi Eto Ubi bakpe lə besumunyə ninə ku afi eto bateasa eto ani. Nya boolo wə dikpənkpi. ¹⁹ Nya boofi wə bakpe lə mba lenni Yudafo eto ani bə bakpe wə kofani, bable wə, basɔ wə bamanklasə lə uyikabie əsuə bə lə ukpə. Fɛɛ lə diyi tsyafə əsuə, Onanto ebotakasə wə utsyiko ɔkɔmə ubə nkə."

Yakobo Ku Yohanes Eto Ambe Átɔ Yesu Nkə Ɔwunsəko Wə Bebi.

²⁰ Nya Sebedeo eto usiə lékpa wə bebi inuə óboko nya base akonki lə Yesu ɔflo nya óle wə lekpa kpa nkə ɔwunsəko mə.

²¹ Nya Yesu letɔ wə nkə, "Be fanle bɔbɛbɛ?"

Mfó usio əmə dítə mbuayɛ nkə, "Tsyə mə kɛnyɛ fənkə lə edufə lə fə sekakedikɔɔ, ebusiəsə mɔ bebisaibi inuə bamfo, ɔni lə fə kodiani nya unuəfə lə fə kəməni."

²² Yesu átɛyi mə nkə, "Biante lesa nə bɛnlɛ bɔtɔ. Kanyi ka məəbə bunyəə, mi tsya ebofo ke butsyi?"

Bətə mbuayɛ bənkə, "Ee, bofo."

²³ Mfó Yesu leteyi mə nkə, “Sitinti, biofo butsyi. Fεε mimbə kusu mæləkə futsyā luusiā lə mɔ kodiani nye kəmāni. Nsiəkɔ bomfo te ítə betidi ba mɔ Anto lələ utsyā ítə mə.”

²⁴ Lefe nə bakasebi lefosi fεfε lenɔ bayimi inuə bamfo eto etiki nyamfoo, kafo ányi mə tinti! ²⁵ Nyaso Yesu ákpadi mə ɔkɔ nya óteyi mə nkə, “Biyi biə betidi ba lenni Yudafo eto baka kpe əsuəale kenke lə mə betidi əsuə nya mə batɔnkotɔnko tsya nkpe əsuəale kekleke lə mə əsuə. ²⁶ Fεε inni nko ele bə itsyā lə mimba lefo bənɔ nti. Lə utsyuə lə mi nti aala nkə weeyifo ɔkplenyə, ele bə uyifo uyifoyifo utə bafεfε. ²⁷ Nyaso lə utsyuə lə mi nti aala nkə weeyifo ututεε, ele bə uyifo wə əsuə uyifoyifo utə bafεfε kenke. ²⁸ Nko ke ini nε bə mɔ, Utidi Eto Ubi, məmbə miə besumu mε. Bomu bə lə nsumu nya lə mfi mɔ nkpə ntə lə betidi kpə eto disi.”

Yesu Átsya Bənəmba Inuə.

²⁹ Kase Yesu ku wə bakasebi nle budu lə Yeriko eto umə, betidi kpə ətəkəko mə. ³⁰ Bənəmba inuə ba nsi lə kusu ɔflɔɔ, áno bə Yesu əbə ɔle bofe, nyaso bétsyiko bofa katseyi bənkə, “Bonamute, Oka David eto ubi! Nnyə bo kaminse!”

³¹ Betidi bamə áteyi bənəmba bamə bənkə bedika. Fεε mfe bomu báfa bembembe enso bátseyi bənkə, “Bonamute, Oka David eto ubi! Nyə bo kaminse!”

³² Yesu əkənə únyə nya ókpadi mə nkə bəbə nya ótɔ mə nkə, “Be bela biə nyimfo ntə mi?”

³³ Mfó bətə mbuayɛ bənkə, “Anto, bola boə tə lə bunyə asa.”

³⁴ Mə asa ənə Yesu kafo nya utidi mə ənəmi. Lamfolamfo, mə ənəmi ásini nya bənyə asa, nya bətəkəko wə.

21

Yesu Édufə Yerusalem Fe Oka Seka.

¹ Se Yesu ku wə bakasebi lenyi bafi Yerusalem nya bédufə Betfage lə Nnuəbi eto Eyi eto Kətini əsuə, Yesu ála wə bakasebi inuə ótənsə. ² Nya ótəyi mə nkə, “Bikatə lə kebuto ka nkpe setə mfó. Mfóo, biunyə ɔflimu wə nńyə lə ukuə nya wə ubi nńyə wə lə akə. Nyankli wə ku ukuə lə akpa mə aboko mə. ³ Nya lə utsyuə átə mi lesaatsyuə, bətəyi wə biənkə, ‘Bonamute lə mə bohiã.’ Ete booyani mə lamfolamfo bətə mi.”

⁴ Nyamfo əbə itə fe kase Onanto eto unyeləkətidi utsyuə lətəyi utsyə nkə,

⁵ “Bətəyi Sion eto umənkplə eto betidi biənkə,
‘Bebe, mi Oka lə mi ɔflə bubə!

Obokosə əsuə kasə nya unsi lə ɔflimu
ku ubi əsuə ɔnlə bubə.’ ”

⁶ Nyaso bakasebi inuə bamfó ésu nya bəyifo fe kase Yesu lékpe mə nkə beyifo. ⁷ Bákpa ɔflimu ku ubi əmə báboko, nya bəfi mə mfiə bésensə bákpo lə mə əsuə nya Yesu lébe úsiə lə mə əsuə.

⁸ Betidi bətsyuə lə keyudu boto. Nya bətsyuə tsya léla sekabe ku keyilə bésensə bákpo lə kusu.

⁹ Nya betidi ba ntə ku mba ntəkə kenke nlə bofa katəyi bənkə,

“Yuu, yuuduu, itə Oka David eto ubi wə nle bubə
o-o!

Atesə itə nwə nle bubə lə Bonamute eto diye
usuə!

Yuu, yuuduu itə Onanto!”

¹⁰ Lefe nə Yesu dídufə Yerusalem, umə əmə
kenke ko dítkə. Nya betidi ləto bənkə, “Owoe
uni?”

¹¹ Betidi bətsyuə ətə mbuaye bənkə, “Nwə
mfo ni Onanto eto Unyeləkətidi Yesu wə dítsyi
Nasaret lə Galilea eto kasə nə!”

*Yesu Ála Mba Laate Bikə Úlækə Lə Onanto Eto
Disumuyo.*

¹² Yesu ésu údufə Disumuyo Kplə nya óla betidi
ba kenke nle bikə bote ku booya mfó úlækə lə
diyo nəmə. Úkə kapunu ka betidi nle atabi
bofloma ku mba laate ablonima eto akpome
uwui. ¹³ Nya óteyi mə nkə, “Báwoni bákpe lə
Awonisa Kenke eto Kukue bə Onanto áteyi nkə,
‘Bookpo mə diyo nkə, ola katokó.’ Fεε mi efi ni
bíyifo beyu eto kabiokó!”

¹⁴ Nya bənəmba ku abafa díbə wə oflo lə
Disumuyo mfó nya Yesu létsya mə bufi. ¹⁵ Se
besumunyə ninə ku afi eto bateasa dínyə ayanisa
nya Yesu nle buyifo ku bekpefi ba nle kudu
bokpo kateyi bənkə, “Atesə itə Oka David eto
ubi,” lə Disumuyo mfóo, kafo ányi mə tinti.

¹⁶ Nyaso bəto Yesu bənkə, “Alə lesa nə bekpefi
bamə nle bəteyi mfó bəno?”

Nya Yesu díte mbuaye nkə, “Nle bəno. Nya nyi
tsya minkə békla nyamfo lə Awonisa Kenke eto
Kukue bə,
‘Étə bekpefi ku bebisambi fə befi atesə

nnya leflo tinti bətə fə.’ ”

¹⁷ Lə nyamfo eto kamaa, Yesu édu læ besumunyə ninə ku afi eto bateasa bamfó oflo nya úsu údufə Betania eto umə kaka úsu ólabe.

Yesu Ékudi Kuidiyi Kutsyuə.

¹⁸ Se kale dísiə nya se úsinkli onle umə bubə ku olesiaə, kukpənsə ále wə. ¹⁹ Únyə kuidiyi kutsyuə læ kusu oflo mfó nya ótsyi úsu ko oflo. Fəə wənnnyə kulesa læ ko enso ko afanto. Nyaso óteyi kuyi komə nkə, “Ensiembənwə ebibi kulefe tsya.” Lamfolamfo kuidiyi komə áblobe.

²⁰ Se bakasebi bamə dínyə nkoo, éyifo mə yanii. Nya bəto bənkə, “Be dítə bə kuidiyi komfo léblobe nko mmə?”

²¹ Yesu ətə mbuayə nkə, “Sitinti minle mi bəteyi minkə læ bəkpə bofokanə bo læmbə kayakii, biofo nnya mínyifo kuidiyi komfo buyifo. Fəə inni nyamfo mate. Bomu biofo kətini komfo bəteyi biə, ‘Nyi læ mfo esu edufə læ lekpo kafo,’ nya yuubə itə nko. ²² Nya lesa saa nə biəto Onanto læ olatoto əsuə læ bofokanə əsuəə, biunyə ni.”

Bəto Yesu Əsuəale Nnya Onkpe.

²³ Se Yesu dísinkli úbə Disumuyo Kplə mfó nya onle asa botee, besumunyə ninə ku Yudafo eto beninə bamə əbə bəto wə bənkə, “Nte əsuəale nnya fankpe feeyifo asa nyamfo eto okle? Nya owoe dítə fə əsuəale nyamfo?”

²⁴ Mfó nya Yesu dítə mə mbuayə nkə, “Mintsya məotə mi ditiki ləni hā nno. Nya læ bitə mə mbuayəə, məoteyi mi əsuəale nnya minkpe meeyifo asa nyamfo eto okle. ²⁵ Owoe oflo

Yohanes léfo əsuəale fə úfləsə betidi ntuu? Onanto ɔflo lee, nye læ utidi ɔflo?”

Mfó bətsyiko mə əsuə bɔtɔ kanɔ bə, “Be ele bə bɔteyi? Lə bɔteyi boə Onanto ɔfloɔ, wɔɔtɔ bo nkə, ‘Nyale beso biamfo Yohanes bənɔ?’ ²⁶ Fəɛ læ bɔteyi boə utidi ɔfloɔ, bɔle sikpi bote lesa nə betidi luuyifo, itsyise məmblə áfo bánɔ bə Yohanes eyifo Onanto eto unyeləkətidi.”

²⁷ Nyaso bətə Yesu mbuayə bənkə, “Bunyi kaka ófo əsuəale utsyiko.”

Nya óteyi mə nkə, “Nko ke mintsya læmbɔteyi mi kaka mímfɔ əsuəale mintsyiko fə meeyifo asa nyamfo eto okle nə.”

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Bayimisani Inuə Bətsyuə Ísuə.

²⁸ “Ntsyə bibu itsyi læ ditiki nəmfɔ əsuə? Utidi utsyuə áke wə lekə bebisaibi inuə. Íteyi uninəle nkə, ‘Ubi, su eyifo keyifo læ mə eyibibi eto ɔkuə mmi.’

²⁹ “Útə mbuayə nkə, ‘Məmbə busu.’ Fəɛ kamaa, ótsyi wə nsusu ówuninsə nya úsu.

³⁰ “Anto əmə ésu wə ubi nuəfə ɔflo nya óteyi wə nko ke. Wə átɔnɔ nkə, ‘Yo o-o, nto, muusu.’ Fəɛ wénsu.

³¹ “Mə inuə bamə eto ntii, mə owoe díyifo læ mə anto eto lelabi əsuə?”

Bətə mbuayə bənkə, “Uninəle əmə.”

Nyaso Yesu áteyi mə nkə, “Nlɛ mi bɔteyi kək-pasə minkə beyu ku basɔnɔdi læ mi bofe kaaka mi Onanto eto sekakedikɔ budufə. ³² Itsyise Ntufləsətidi Yohanes əbə mi ɔflo nkə wəəbə ote mi kusu sɛɛ ko biɔyɛ, fəɛ bíamfo wə bənɔ. Fəɛ beyu ku basɔnɔdi bomu áfo wə bánɔ. Nya se

bínyə nyamfo bítsyə lekpo tsyaa, bíamfloma mi nsusu biə biafo wə bənɔ.

³³ “Bənɔ lekpa bamba nəmfo. Ɔkuɛmfo utsyuə əsiə wə léfo eyibibi eto ɔkuɛ, nya ókpe ɔkpɔ otsyilama wə. Óto kaka beeke eyibibi eto nte kələkə nya óto nwə laase ɔkuɛ əmə eto kəsiəkɔ. Nya úfi ɔkuɛ əmə ókpe beyifoyifo bətsyuə lə ani nkə bakase wə, nya údu úsu kusu. ³⁴ Se lefe léyo bə balɛ eyibibi nyaməə, ɔkuɛnsate əmfo ákpe wə ndomufɔ nkə besu bafɔ wə kedikɔ baboko wə.

³⁵ “Ɔkuɛmfo eto beyifoyifo bamfo əmuə wə ndomufɔ bamfo nya báblɛ ɔni, bálo ɔni, nya bákɔɔ ɔni tsya aba. ³⁶ Nyamfo eto kamaa, osate əmə esi ótsyese ndomufɔ bamba ba nso mba kɔ utu. Nya beyifoyifo bamə disi bəyifo mə tsya nko ke. ³⁷ Kalosəkɔɔ, óla wə kosate eto ubi ótsyese mə. Nya ótɛyi nkə, ‘Mfo nnɔ miə boobu mə ubi babe.’

³⁸ “Fɛɛ se beyifoyifo bamə dínyə wə ubi əmfoo, bátɛyi mə əsuə bənkə, ‘Nnyə ɔkuɛmfo eto ubi wə ləkə bikə biamə budii. Bibə lə bolo wə lə bɔlɛ wə kedikɔ bofo.’ ³⁹ Nyaso bəmuə wə nya báto wə bakpe lə ɔkpɔ əmə eto kama, nya bálo wə.”

⁴⁰ Mfó nya Yesu létɔ mə nkə, “Mɔmɔɔ, lə eyibibi eto ɔkuɛnsate əmə əbəə, be wuuyifo beyifoyifo bamə?”

⁴¹ Bətə mbuayɛ bənkə, “Woolo betidi bua bamfó kamin sə mənɔmənɔ, ufi eyibibi eto ɔkuɛ əmə okpe beyifoyifo bamba ba luutə wə, wə kutsyə lə balɛ eyibibi nyamə.”

⁴² Yesu átɛyi mə nkə, “Bíankla tɔ lesa nə nkpe lə Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə bənkə, ‘Leba nə mba laato ayo leni bə dimbə kɔnɔɔ,

ni bomu díbè lefiani nè nso bofe læ afèfè
kenke nti.

Bonamute ni nwè díyifo nyamfo.

Sitintii, iyifo lesa nè laanɔ bobè tinti!’ ”

⁴³ Nya Yesu disi ótèyi mè nkè, “Nyaso nlè mi
bótèyi minkè bofo Onanto eto sekakedikɔ læ mi
ani befi bètè betidi ba lɔɔnwɔ ebibi nnya lèlèkè.

⁴⁴ Nya utsyuè saa ke lɔɔtsyinini udu ɔnɔ læ leba
nè báni mfó əsuə, wuufəsə blublublu. Nya læ
ibè bæ leba nəmè tsya asɔ utsyuè læ əsuə, dioba
wè dikuè wè blublublu.”

⁴⁵ Lefe nè besumunyè ninè ku Farisifɔ lenɔ
Yesu eto akpá nyamfoo, bátè bæ mè ɔnlè.

⁴⁶ Nyaso bála bæ bəmuè wè. Fèè báté sitiditu
siamè sikpi, itsyise məmblè kenke ébu Yesu fe
Onanto eto Unyeləkətidi.

22

*Yesu Átèyi Lèkpá Itsyi Lə Kusiəkpaƙpa Eto
Diyikedikɔ Èsuə.*

¹ Yesu esi óté mè asa eye læ akpá əsuè nkè,
² “Onanto eto sekakedikɔ te fe mmè. Lefe lɔnii,
Oka utsyuè édi kusiəkpaƙpa eto diyisèè útə wè
ubisaibi. ³ Óla wè beyifoyifo ókpe nkè besu
bakpo betidi ba ókla utsyè nkè bafe bəbè diyisèè
nəmè kedikɔ. Fèè bánla bæ bəbè.

⁴ “Nyaso óla wè beyifoyifo bamba ókpe nkè
batèyi betidi ba ókla utsyè nkè, ‘Lesalidife nəmè
eboyò! Bálo mɔ banantsyui ku banantsyui eto
akpɔ nnya nkpe ayinkua bufi bɔlè mi kama bobè.
Nya búkalɔ lesa saa bútsyè. Nyaso bibè kusie
komè kakpakò!’

⁵ “Ƒεε mbamə bákla eto kuutsyuə saa mémbu wə úbə. Bomu bédu bésu nlebe bamba bo bála. Ōni édu úsu wə okuε, nya obamba tsya dídu usu wə bikəkatekɔ. ⁶ Nya babamba tsya dímuə beyifoyifo bamə nya báblε mə nya bálo mə. ⁷ Oka əmə ənyə ɔblɔ tinti, nya ótsyese wə bamamanyə nya bésu bálo bewudifo bamə kenke nya bátonsə mə umənkplε əmə.

⁸ “Nyaso ókpadi wə beyifoyifo nya ótɛyi mə nkə, ‘Mɔ ubi eto kusiəkpakpa eto diyisεε didi nəmə eto lefe éboyo. Ƒεε betidi ba mínkla miə bəbə diyi nəmə kedikɔ mənńyə itə diyisεε nəmə. ⁹ Nyaso mɔmɔɔ, bisu umə eto kesunte lə bekpadi utsyuə saa wə ke biunyə biə bəbə diyisεε nəmə kedikɔ mfo.’ ¹⁰ Mfó nya beyifoyifo bamə dísu kesunte nya bákpadi utsyuə saa wə bənyə, babua ku basεε kenke nya kusiəkpakpa eto diyo nəmə díyi kenke.

¹¹ “Nya se Oka əmə díbə diyo nəmə nkə wəbəbə obe betidi ba díbə mfóo, únyə osani wə dímanke awu nnya baakpe kesu kusiəkakpakɔ. ¹² Oka əmə átɔ wə nkə, ‘Ōhɔ, ntsyə ibə bə əbə mfo se fəmanke kusiəkakpa eto awu?’ Ƒεε wámfo kenye buləkə.

¹³ “Mfó nya ótɛyi wə beyifoyifo nkə, ‘Bekpe wə amla lə ani ku akpa, lə beto wə bekpe lə ketuntu ka nkpe lekple. Mfó wuuwi keku ɔyimi animi nε.’ ”

¹⁴ Nya Yesu lélosə nkə, “Onanto ákpadi betidi kpə, Ƒεε esiani ete úləkə lə mə nti.”

Yesu Édi Etiki Itsyi Lə Umənkofofɔ Ɛsuə.

¹⁵ Farisifo bətsyuə ésu bákpe disi læ kase booye bəmuə Yesu eye læ wə kənye eto etikididi əsuə.

¹⁶ Nyaso bətsyese mə bakasebi bətsyuə ku betidi ba ntekeko Herodes eto ditsyukpa kama læ Yesu oflo. Nya se bəsuu, bətəyi wə bənkə, “Oteasa, buyi boə eyifo onukualetidi nya faate Onanto bofokano eto asa læ kusu əsuə sitinti, itsyise aambe utidi eto ənəmi keyifo lesa saa. Nya ememfi kukətsyuə læ betidi eto etikididi əsuə tsya. ¹⁷ Nyaso təyi bo lesa nə febu. Bo kofi ətə bo kusu nkə bofó umənkə butə Romafə eto Okankple lee, yəntə kusu nko?”

¹⁸ Fəe se Yesu mfe nyi mə nsusu bua esoo, ótəyi mə nkə, “Mi ənəmi ənəmi eto betidi! Beso biala biə biato mə bebe? ¹⁹ Bete mə atabi nnya biefi kafo umənkə əmə læ mbe.” Bəfi atabi nyamə báboko wə.

²⁰ Mfó nya Yesu ləto mə nkə, “Owoe bāta bətəkə mfo, nya owoe eto diye bāwəni bətəkə mfo?”

²¹ Bətə mbuaye bənkə, “Okankple Kaisare eto ale ini.”

Nyaso Yesu átəyi mə nkə, “Bifi lesa nə ni Kaisare eto ale bitə Kaisare. Lə bifi lesa nə ni Onanto eto léle bitə Onanto.”

²² Se bāno nyamfo, íyifo mə yanii nya bédu wə læ oflo.

Yesu Áte Nkə Bekpənkpə Si Bootaka.

²³ Diyi nəmfo kee, Sadukifo ba laatəyi bə bekpənkpə ensiembotaka bətsyi okoməə, əbə Yesu oflo ku etiki ətsyuə. ²⁴ Bətəyi wə bənkə, “Oteasa, Moses átəyi bo nkə, læ osani utsyuə əkpə nya óyani wə usiə utsyə nya wonko wə dímanle

bebi, elebe osani əmə eto ɔyimisani fi ɔkɔsiə əmə ufi. Lə wonko wə ale bebi, boofi bebi bamə fe osani əmə dɪkpe eto bebi. ²⁵ Mɔmɔɔ, ibə bə bayimisani ekuanse əsiə lə bo nti mfo. ɔyimisani ninə kenke éfi usio, nya wonko wə mánle fe osani əmə dɪkpə. Nya wə ɔyimisani wə ntəkə wə kama dífi ɔkɔsiə əmə. ²⁶ Nko ibə ɔyimisani nuəfə ku utsyafə isu ese okuansese məmblə dífi usio əmə bafia nya mə nti kuutsyuə ku usio əmə mánle fe bəkpə. ²⁷ Lə kalosəkɔɔ, usio əmə tsya əbə úkpə. ²⁸ Mɔmɔɔ, lə diyi nə bekpənkpə lootaka betsyi ɔkɔməə, owoe eto usiə wuudi se məmblə kenke díkefi wə bənyə?”

²⁹ Yesu ətə mə mbuayə nkə, “Bénya kusu tinti. Itsyise bianno Awɔnisa Kenke eto Kukue komə kasɔ, nya binyi kulesa lə Onanto eto əsuəale əsuə. ³⁰ Lə bekpənkpə esi bataka bəbə nkpəə, bootsyə fe Onanto eto batɔnkpe ba nkpe lə Onanto eto kato, nya bembufi bəsiə nye bəsiə besə tsya. ³¹ Nya bíankla asa nnya Onanto leteyi mi itsyi lə bekpənkpə eto botaka ketsyi ɔkɔmə əsuə? ɔteyi nkə, ³² ‘Mɔ ni Abraham eto Onanto ku Isak eto Onanto ku Yakob eto Onanto!’ Uyifo mba nkpe nkpe eto Onanto inni mba díkekpə.”

³³ Se sitiditu siamə lenɔ asa yamfoo, íyifo mə yanii, lə wə asatete əsuə.

Yesu Édi Etiki Lə Kɔfi Ko Nso Bofe Əsuə.

³⁴ Se Farisifo lenɔ bə Yesu asɔ Sadukifo kasɔ, bésu bátsya. ³⁵ Nya mə ɔni wə ni afi eto oteasa, ála nkə lə ɔto Yesu etiki ətsyuə lə umuə wə lə wə etiki əsuə. ɔteyi nkə, ³⁶ “Oteasa, nte kɔfi ko nso bofe lə afi nyamə kenke nti?”

³⁷ Yesu ətə mbuayə nkə, “La fə Onamute wə ni fə Onanto ku fə utu kenke ku fə ləwɔnɔ kenke ku fə nsusu kenke. ³⁸ Kɔfi komfo ni kɔkplɛ kenke ko nso bofe tsya nɛ. ³⁹ Kunuəfə ko lefe lele ko ni, ‘La fə ɔyimitsyuə fe kase faala fə əsuə.’ ⁴⁰ Moses eto kɔfi komə ku Onanto eto bənyeləkətidi eto asatete kenke kpəsə lə afi ənuə nyamfo əsuə.”

Owoe Ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyá?

⁴¹ Se Farisifo bətsyuə létsyaa, Yesu átɔ mə nkə, ⁴² “Ntsyə ni mi nsusu lə Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə Ɔsuə? Owoe eto ubi uni?”

Bətə mbuayə bənkə, “Oka David eto ubi uni.”

⁴³ Mfó nya Yesu letɔ mə nkə, “Lə nko inii, ntsyə fe Oka David ɛyɛ lə Onanto eto Ləwɔnɔ Kenke eto əsuəale əsuəə, lékpadi wə nkə Onamute. Oka David áteyi nkə,

⁴⁴ ‘Bonamute áteyi mə Onamute nkə,
“Siə mfo lə mə kodian
isu ese lefe nə muutə
efi fə akpa ətəkə fə balo lə disinti.” ’

⁴⁵ Nya lə Oka David ákpɔ Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə nkə Onamutee, ntsyə ibə bə Nwə əmə esi uyifo Oka David eto ubi?” ⁴⁶ Mə nti eto kuutsyuə māmfo Yesu mbuayə butə. Nya idu dinəmfo entɔɔ, mə kuutsyuə ménsifo wə ditiki saa bɔtɔ.

23

Yesu Ɔləkə Afɪ Eto Bateasa Ku Besumunya Nina Eto Asayifoyifo Óte.

¹ Nyamfo eto kamaa, Yesu édi sitiditu siamə ku wə bakasebi etiki. ² Ɔteyi nkə, “Afi eto bateasa

ku Farisifo kpe əsuəale, bæ baté Moses eto kofi komə. ³ Nyaso ele bæ biyifo læ lesa nə ke batəyi mi əsuə kukonɔ. Fɛɛ biəntəkəko mə eyifosa kama itsyise bəənsiə nkpe læ asa nnya baate əsuə. ⁴ Baakle bikə bia nkpe kalende ku nkpe ale ku butsyi ketsyisə betidi, tsya fɛɛ bembokpe fə læ kɔni etsyi bikə biamə.

⁵ “Beeyifo lesa saa bæ læ betidi læ bənyə mə. Be Awɔnisa Kɛnkɛ eto etiki nnya bawɔni bákpe læ mə nto ku anii, be kase bawɔni nya emɔɔ, ku kase bankpimi nnyaa! Be kase tsya aboyo nnya mfaka læ mə awu nnya bankpe eto nyɛ əsuə dikulə! ⁶ Baala nkplɛkɔ sɛɛ busiə læ eyi kedikɔ ku nsiəkɔ bo bebu bətsyə bakplenyə læ Yudafo eto ntsyakɔ. ⁷ Baala bæ betidi kəsiəsə mə kəbə kasɔ ku dibu læ asi bakpadi mə bæ Oteasa.

⁸ “Yanle bæ bakpadi mi bæ Oteasa itsyise mimblɛɛ, bayimi bini læ bətsyuə nya Oteasa ɔni kplo nkpe mi. ⁹ Nya yanle bæ bekpadi kuutsyuə saa læ kasɔ mfo biə mi Anto, itsyise Anto ɔni hã nkpe mi læ kato. ¹⁰ Biəntə bakpadi mi Ɔtɔnkotɔnko, itsyisee Ɔtɔnkotɔnko ɔni hã ete nkpe bo, wə ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə. ¹¹ Nwə ni ɔkplenyə læ mi nti yifo nwə ni mi uyifoyifo. ¹² Utsyuə saa wə laabesə əsuə kato, boobokosə wə kasɔ. Nya nwə laabokosə wə əsuə kasɔ, boobesə wə kato.

Boonə Ənəmi Ənəmi Eto Betidi Koto Kekleke.

¹³ “Mbɔbɔɛ məətə mi, afi eto bateasa ku Farisifo! Mi ənəmi ənəmi eto betidi! Mi díti Onanto eto sekakedikɔ eto kusu bekpə betidi, nya mi kosate endufə mfó, nya bieti betidi bamba

ba nle bokplatsya kekleke tsya kusu biə bendufə.

¹⁴ Mbəbəe məətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Mi ni ənəmi ənəmi eto betidi. Biesu bakəbəsie əflo biə biawunsəko mə, fəe biawə mə kalə mə lesa saa kafo. Nya biato kala kentsye bimba. Lə nyamfo esoo, mi kotonənə ebəkə ale eso!

¹⁵ “Mbəbəe məətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Ənəmi ənəmi eto betidi bini! Biayila lekpo akpa akpa ku biayə kafe lə nso nso əsuə lə biləkə utidi əni eto okla bitə Onanto. Nya lə befo utsyuə buyifo nkoo, biatə woabia nnya ləətə bə udufə lə ditəfenku nəmə kəmiə enso mi kosate kulaa tsya!

¹⁶ “Mbəbəe məətə mi, bənəmba ba ni batənkotənkə! Biateyi biə, ‘Lə utsyuə akpadi Disumuyo eto diyee, yeambiasə kulesa. Fəe lə okpadi sika sia nte lə Disumuyo mfóo, nnya akle wə bə uyifo lə akpadi nyamə əsuə kokooko.’

¹⁷ Bənəmba eto bamumu! Nte nnya nso bofe, sika siamə lee, Disumuyo ka dítə sika siamə díyifo kənke? ¹⁸ Biate tsya biə, ‘Lə utsyuə ataninko Disumuyo eto lebaa, kataninko kamə mankle wə, fəe lə otaninko ətəsa nnya ntəkə lə Disumuyo eto leba nəmə əsuəə, nnya akle wə.’

¹⁹ Nya ntsyə béba ənəmi mmə! Nte nnya nso bofe, ətəsa nnyamə lee, Disumuyo eto leba nə dítə ətəsa nnyamə díyifo kənke. ²⁰ Nyaso lə utidi éfi Disumuyo eto leba nəmə óka ntamuu, ələ mu boka eyə lə keditətə eto leba nəmə ku keditətə kənke ka ntəkə lə leba nəmə əsuə. ²¹ Nya lə óka ntamu okpadi Disumuyo Kpləe, ələ mu boka kakpadi Disumuyo ku Onanto we nsi lə mfó tsya.

²² Nya lə utsyuə ákpadi kato, ələ Onanto eto

lekankpomε ku nwə ləəsiə lə ni bokpadi.

²³ “Məətə mi mbəbɔɛ, mi afi eto bateasa ku Farisifo! Mi ənəmi ənəmi eto betidi! Biefi kay-oma eto bekolenkə bia laanyi fififi bia biakpe eto lekpafofile kətə Onanto, fεε bəni nya bienyifo lə kɔfi eto asa tete nnya nso bofe əsuə, nnya ni bɔyε lə kusu əsuə, kaminsənyənyə, ku ɔnukualədidi. Nyamfo ele bə biyifo bifi bekpe lə afεfε nyamə əsuə. ²⁴ Mi batɔnkotɔnko ba ni bənəmba! Biayε ekubi kələkə lə nte əsuə, fεε asa nnya biamini amɔ eso ɔtɔmini ku lekoko.

²⁵ “Mbəbɔɛ məətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Ənəmi ənəmi eto betidi! Biəflə mi akobe ku kakpe eto kama, fεε nnya kafoo eyi ku asa bua fe kase mi tsya lebia nya biyi ku asa nnya béfo lə əsuəale ku lə mɔ hã ete eto lələkəsə əsuə. ²⁶ Fə Farisinyə unəmba, tsyiko fə lekobe buflə lə kafo, ete ni kama tsya ebole kənkenkə.

²⁷ “Mbəbɔɛ məətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Ənəmi ənəmi eto betidi bini! Bite fe edi nnya bákua bənyənsə laanɔ bobε. Fεε nnya kəmiə eyi ku bakɔ bubu ku ekubi biabia. ²⁸ Nko kε bele betidi ba lələkε lə betidi eto ənəmi, fεε biyi ku kawε ku ditsyəbi bua.

Yesu Átɛyi Afɪ Eto Bateasa Ku Farisifo Eto Kotonənə Utsya.

²⁹ “Mbəbɔɛ məətə mi afi eto bateasa ku Farisifo! Ənəmi ənəmi eto betidi! Bieku edi sεε kətə Onanto eto bənyələkətidi ba disiyə nkɔpə sεε nya bialɔ nnya kukɔnɔ. ³⁰ Nya biatɛyi biə, ‘Lə nnya ete busiyə nkɔpə lə lefe nə bo banamə dísiə, eni bienyifo lesa nə béyifo, balo Onanto eto bənyələkətidi.’ ³¹ Nyaso befo nnya sitinti biə, mi

eyifosa afo nnya ekpe bæ biyifo mba lélo Onanto eto bənyeləkətidi eto befluflu. ³² Nyaso bisukosə læ belosə lesamə mi banamə dıtsyə kasə.

³³ “Mi betidi bua, biyifo fe bawa eto bebi eto bebi! Bibu biə biofo butsyetsyi kedu læ Onanto eto kotonənə læ ditefənku manlo əsuə? ³⁴ Lə nyamfo esoo, nle mi bətəyi minkə, mootsyese mi Onanto eto bənyeləkətidi, babesibe ku bateasa, Biolo mə bətsyuə, bəsə bətsyuə læ uyikabie, nya bioble bətsyuə læ Disumuyo, nya biutəkəko mə idu læ umə isu umə. ³⁵ Lə nyamfo esoo, kotonənə itə mba lélo betidi ba dímenyifo kabua saa ebutəkə mi læ əsuə, idu læ Abel wə dímenyifo Ϸεε nyə læ Onanto eto ənəmi eto kətə, isu Sakaria, Barakia eto ubi, nwə belo læ Disumuyo ku kedikətəkə eto leba eto nti eto kətə. ³⁶ Nle mi bətəyi sitinti minkə kətə komfó kenke təkə mmi mba nsi nkpə mmi læ əsuə.

Yesu Eto Lelabi Amə Itə Yerusalem.

³⁷ “Yerusalem, Yerusalem, fə lélo Onanto eto bənyeləkətidi nya fákpə Onanto eto batənkpe ba ótsyese aba! Nla sesia sesia miə maasə fə betidi lebo læ mə akə, fe kase ukusesiəle laakpa wə bebi kakpe læ wə mbamba kalə, fεε biəntə kusu nko. ³⁸ Lə nnya esoo, fə Disumuyo ebubu kətsyə fufu. ³⁹ Idu məmə entə, nle mi bətəyi miə, biensi embunyə mə bio isu se lefe nə bətəyi biə, ‘Onanto kpo nwə nle bubə læ Bonamute eto diye əsuə atsyə.’ ”

24

Yesu Áteyi Kase Booba Yudafɔ Eto Disumuyo Kamə.

¹ Se Yesu lɛbɔ lə Disumuyo mfo ɔntɔɔ, wə bakasebi əbə wə ɔflo bə baaté wə kase báto Disumuyo nəmə ku ke ayo kenke. ² Fɛɛ ɔteyi mə nkə, “Bɛlɔ bebe nyamfo kukɔnɔ. Itsyise nle mi bɔteyi minkə booba ayo nyamfo kenke, bə lɛ leba lɔni embubu ditəkə lə ni utsyuə əsuə. Boosensə nyamblɛ bewui.”

Yesu Áteyi Wə Bakasebi Lefe Nə Bulə Ku Kamatiti Duutu Mə.

³ Se Yesu dísu unsi lə Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini əsuə, wə bakasebi əbə wə ɔflo buɛɛ nya báto wə bənkə, “Teysi bo lefe nə kawunsiə eto kalosəko luubə ku lesa nə luubə nnya loote bə fə businkli kəbə eto lefe eboyo.”

⁴ Yesu áteyi mə nkə, “Bebe kukɔnɔ biə kuut-syuə saa manwɛ mi okpe. ⁵ Betidi kpə ebubə ba luufi mə diye bəbə batɛyi mi bənkə, ‘Mɔ ni Nwə Ɛmə Bákpo Ɔhile Bətsyə,’ bə lə bawɛ betidi kpə bakpe. ⁶ Biɔnɔ ama eto kudu ku ama eto etiki lə katsyontsyokɔ ku kaka lefi. Fɛɛ bíəntə lə nyamfo lə ekpe mi sikpi. Ele bə asa nyamfo bə, fɛɛ yante bə kalosəko eboyo tɔ. ⁷ Nsɔ eto betidi ebɔkpɔ ama ku mə bətsyuə. Nya sekakedikɔ ebotaka sínyə lə se utsyuə əsuə. Nya kukpense luubə lə nlebe kpə. Nya nsɔ tsya luutinkə lə nlebe nlebe. ⁸ Nyamfo kenke ebuyifo fe kase kalelefo ləətsyə usio kasɔ ku bunə.

⁹ “Lə lefe nəmfóo, boomuə mi befi mi bakpe lə ani bətə bə bate mi ohiã, nya boolo mi kulaa tsya.

Kawunsiə eto betidi kenke ebukisi mi læ mo disi eso. ¹⁰ Betidi kpə ebonyansə mə bofokanɔ. Boofi mə bətsyuə bakpe læ ani bətə balo nya bookisi mə bayimi bətsyuə. ¹¹ Betidi kpə ebɔbɔ batəyi bidia bənkə mə ni Onanto eto bənyələkətidi nya bɔɔwɛ betidi kpə bakpe. ¹² Abuayifoyifo ebufui ekpe nya mba dikafɔ banɔ kpə eto lelabi itə bətsyuə lɔɔni. ¹³ Fɛɛ nwə luunyə kekleke isu ese kalosəkɔ, ebunyə nkpə manlo. ¹⁴ Boobe Onanto eto sekakedikɔ eto Ditiki Sɛɛ nəmə letsya læ kawunsiə bafia, itə læ utsyuə saa læ uńyə kusu ɔnɔ ni, nnya kama fɛ kalosəkɔ luubə nɛ.

Kanyinyənyə Kplɛ Ka Eto Okle Diməmbə Tɔ Kənyə Ebubə.

¹⁵ “Buinyə ekpinsa nyamə luubə inyə læ kakɛnkɛkɔ kamə fɛ kase Onanto eto unyələkətidi Daniel lətəyi útsyə. Yuuńyə læ kakɛkɛnkɔ kamə. Nya fə ke lékla kukue komfoo, nɔ nyamfo kasɔ wuee.

¹⁶ “Nya læ lefe nəmfóo, mimba nkpe læ Yuda eto kasɔ, tsyetsyi besu atini əsuə. ¹⁷ Utidi wə ntəkə læ diyo disi, wanyifə ubə kasɔ nkə wəəbə ufi kulesa læ wə diyo kafo. ¹⁸ Utidi wə nkpe læ ɔkuɛ mensi sinkli ubə oto nkə wəəbə ufi wə kafia. ¹⁹ Fɛɛ mbɔbɔɛ mətə bafonɛ ku bebiambə ba nɛ bebisambi bɔyimisə læ lefe nəmfɔ əsuə. ²⁰ Bɛɛ Onanto lekpakpa biə mmi ditsyetsyife nəmə məntəkə læ ləyɔ lefe nye ɔnwɛditsyayi əsuə. ²¹ Itsyise kayinyənyə kekleke ka luubə læ lefe nəmfóo, ke okle məmbə tɔ kənyə itsyi læ kawunsiə eto ketsykokɔ ke. Nya ke okle tsya ensiembubə kənyə. ²² Fɛɛ Onanto ébose nnya uyi útsyə nkə wuuləkə eyi nyamə ubu. Lenni

nko esoo, eni utidi sa embubu usiä lä nkpe. Fεε lä betidi ba Onanto dikäläkä utsyä esoo, wuuläkä eyi nyamä ubu.

²³ “Nyaso lä utsyüä ätëyi mi nkä, ‘Bebe! Nnyä Nwä Onanto Lékpö Jhile Utsyä nkpe mfo o-o,’ nye ‘Nnyä wä nkpe mmä,’ mamfo wä anö. ²⁴ Itsyise badia ba laateyi bä mä ni mba Bákpo Jhile Bätsyä ku mba tsya bä mä ni Onanto Eto Bänyeläkätidi ebotaka bəbə. Nya booyifo ayanisa kplē kplē kpä bate, bä lä boofö kulaa tsya, böwε betidi ba Onanto diläkä utsyä bakpe. ²⁵ Bēnō biä mbötëyi mi nyamfo ntönsä fe lä lefe nēmä lä leyo.

²⁶ “Nye lä betidi ätëyi mi bänkä, ‘Okpe lä mfimintii,’ biensu bebe. Nye lä bätëyi mi bä ‘Okpe lä diyo kafo mfoo,’ biamfo bēnō. ²⁷ Itsyise Utidi Eto Ubi eto bubä ebutsyä fe kase kato laato ösi mia mia, lä kofekatokö kënyändä kakpo lä kofe eto diyokedufäkö seka. ²⁸ Kaka lesakpänkpä ntee, mfo ebintsyä läəsiä nē.

Asa Itsyüä Ebote Lefe Nä Kalosäkö Nle Boyo.

²⁹ “Lä kanyinyänyä kamfo eto kamaa, kofe ebona tūū, nya kofande tsya ensiembuyände, nya befandebi loolo bitsyi kato, nya kato eto əsuəale luutinkä nya yöonyi lä nnya nyänkö.

³⁰ “Nya Utidi Eto Ubi eto ditsyäbi nēmä löbö bänyä önlē bubä lä asömiloku əsuä. Nya kawunsiä eto betidi kenke luuwi nku lä bänyä Utidi Eto Ubi ntäkä lä asömiloku əsuä önlē bubä lä diyände ku əsuəale kplē əsuä. ³¹ Buufe kakpatsyaku kplē nya wootsyese wä batönkpe kawunsiä eto akpö

ana nyamə, nya bookpa betidi ba úləkə útsyə idu læ kawunsiə eto disi ləni isu disi nə.

Yesu Áte Asa Itsyi Lə Kudiyi Əsuə.

³² “Bekase asa itsyi læ kudiyi əsuə læ kase koata kabə afanto fəfə. Lefe nə binyə kudiyi ditsyiko bota kələkə afantoo, biate biə kasominte boyo kalo. ³³ Nko ke læ binyə asa nnya kenke minkatəyi mintonəsə, bete biə kalosəkə kamə eboyo kalo. ³⁴ Nlɛ mi bətəyi sitinti minkə asa nyamfo kenke ebubə fɛ mba nsi nkpə mfo luukpə balo. ³⁵ Kato ku kasə ebubə kafe, fɛɛ mɔ etiki embubə efe kulefe.

Kuutsyuə Saa Enyi Lefe Nə Yesu Nsi Luubə Bio.

³⁶ “Kuutsyuə saa enyi diyi nye lefe nəmə kalosəkə luubə. Onanto eto Batənkpe nye Ubi əmə kulaa tsya enyi. Anto hā nyi. ³⁷ Utidi Eto Ubi eto bubə ebuyifo fe kase íbə læ Noa eto lefe. ³⁸ Lə lefe nə lətə ntu eto buyi bomə, betidi ékedi, bəkənə, basani ku besio ákakpa bətsyuə isu ese diyi fɛfɛ nə Noa dídufə læ kufue komə kafo. ³⁹ Fɛɛ bānte lesa nə nlɛ bubə isu ese lefe nə ɔsəmi leni, ntu diyi bókpa məmblɛ kenke búdunko. Nko ke yuutsyə læ Utidi Eto Ubi eto dibəfe tsya nɛ. ⁴⁰ Lə lefe nəmfóo, basani inuə ebuńyə læ ɔkue bekeyifo keyifo fɛ wookpa ɔni udunko nya uubu ɔni bətsyə. ⁴¹ Besio inuə ebuńyə bəkəkuə antabi, fɛɛ Onanto ebutsyi ɔni udunko nya uubu ɔni utsyə.

⁴² “Nyaso bitəkə ənə, itsyise binnyi diyi nə mi Onamute luubə. ⁴³ Lə oyosate áte dinə uyu luubə wə keyukə, eni wuutəkə ənə ukase ni. Nya weambutə kusu nkə uyu əmə dufə, oba wə diyo

uyu wə. ⁴⁴ Nko ke ele bə fintsya muə əsuə ətsyə, itsyise Utidi Eto Ubi əmə ebubə lə lefe nə fannlə wə kusu bobə.

Ele Bə Uyifoyifo Yifo Asa Lə Kusu İsuə.

⁴⁵ “Owoe ni uyifoyifo sεε wə ni obesibe? Wə ni uyifoyifo wə, wə Onamute dıfi útsyə lə wə beyifotsyuə eto kənyε, nkə úkətə mə lesa lə lefe əsuə. ⁴⁶ Nte disuəyuə nə eto okle yuudi itə uyifoyifo əmfo lə wə Onamute əbə unyə wə ɔnlε buyifo lə kusu əsuə! ⁴⁷ Nlε fə bɔtəyi sitinti minkə Onamute əmfo ebufo uyifoyifo əmfo utsyə lə wə bikə kenke eto kənyε. ⁴⁸ Fεε lə uyifoyifo bua unii, wɔɔtəyi wə əsuə nkə, ‘Mɔ Onamute embubə mɔmɔ!’ ⁴⁹ Nyaso wuutsyiko wə beyifoyifotsyuə bɔblε, nya ukedi, ukənə ku betekpe. ⁵⁰ Nya wə Onamute əmə ebubə lə diyi lɔni nə ɔnlε wə kusu bobə ku lefe nə unnyi. ⁵¹ Onamute əmə ebunə wə koto sitinti. Nya wuunə wə koto keklege fe kase inyə itə ənəmi ənəmi eto betidi seka! Mfó nya wuuwi keku wɔɔyimi animi!

25

Ele Bə Bumua İsuə Busia Bukabe Kusu.

¹ “Lefe nəmfóo, mmə seka Onanto eto sekakediko luutsyə nε. Yuutsyə fe mbite lefosi ba léto mə kakandie bə beesu batsyako ɔkafɔse utsyuə. ² Mə nti eto εnɔ eeninə, nya εnɔ fεfε tsya eyifo babesibe. ³ εnɔ ba leeninə étsyi kakandie, fεε béntsyi nnuəbi lə asa əsuə bəwunise. ⁴ Nya babesibe bamə alεε, mə étsyi nnuəbi bəwunsə lə mə asa əsuə ku kakandie kamə. ⁵ Se Okafɔse

əmə léfe kama ku bubə esoo, mbite bomə étsyiko selabe butinkə nya bálabe selabe.

⁶ “Ntsyenti lefee, bánɔ kudu bənkə, ‘Nnyə okafɔse əmə nle bubə! Betaka, bibə betsyako wə!’

⁷ “Mfó nya mbite bomə létaka nya bábəsə mə kakandie eto ute kato. ⁸ Nya mba leeninə leteyi babesibe bamə bə, ‘Bitə bo mi nnuəbi bomə eto ntsyua itsyise bo kakandie le bəni.’

⁹ “Nya babesibe bamə leteyi mə bənkə, ‘Bo nnuəbi emboyo itə bo ku mi, nyaso bisu mba laate ɔflo, lə bisu beya butsyua bitə əsuə.’

¹⁰ “Nya kase bésu mu kayako koo, okafɔse əmə əbə údufə. Mbite enɔ ba dímuə əsuə əkəko wə bédufə lə kaka banle kusie komə bokpra mfó nya bėti siku.

¹¹ “Kamaa, mbite fefe bomə tsya əbə bédufə nya bétsyiko siku bɔsɔ katēyi nkə, ‘Boanto, Boanto! Sini bo lə budufə!’

¹² “Nya okafɔse əmə leteyi mə nkə, ‘Kulefe, minnyi mi!’ ”

¹³ Mfó nya Yesu lélosə óteyi nkə, “Nyaso bimua əsuə bitsyua, itsyise binyi diyi nye lefe nə muubə.

Ele Bə Bɔle Asa Nnya Onanto Difi Ókpe Bo Lə Ani Kukɔnɔ.

¹⁴ “Lefe nəmfóo, Onanto eto sekakedikɔ ebutsyə fe mmə. Lefe lɔnii, Osani utsyua akɛ, wə léla nkə lə usu kusu kutsyua nyaso ókpadi wə beyifoyifo nya úfi wə bikə ókpe mə lə ani. ¹⁵ Útə utsyua saa lesa nə wuukefi keyifo lə wə əsuəale əsuə, nya ɔnii, útə wə sika eto atabi akpi anɔ. Nya obambaa, útə wə akpi ənuə. Utsyəfəə, útə

wə kəkpi kəni. Nya údu úsu wə kusu komə.
¹⁶ Uyifoyifo wə léfo atabi eto akpi anɔ, ésu ótsyi ówuninsə lə nnya əsuə nya únyə akpi anɔ útəkəsə. ¹⁷ Nko ke nwə bətə akpi ənuə tsya dínyə akpi ənuə útəkəsə. ¹⁸ Fεε uyifoyifo wə bətə sika eto atabi kəkpi kənwεε, úsu úku dibia nya úfi wə Onamute eto atabi nyamə ókula mfó.

¹⁹ “Lə lefe kentsye eto kamaa, beyifoyifo bamfo eto Onamute əmə ésinkli úbə nya údufə lə nkunta ku mə. ²⁰ Uyifoyifo wə léfo sika eto atabi akpi anɔ, éfi akpi anɔ bamba óboko nya óteyi nkə, ‘Bonamute, ətə mə sika eto akpi anɔ, nya mínyə akpi anɔ bamba mínkpe.’

²¹ “Wə Onamute əmə áteyi wə nkə, ‘Alɔ éyifo, uyifoyifo sεε. Éyifo asa lə kusu əsuə nya fále asa sεke ola, nyaso muufi fə ntsyə lə asa kpə eto kenyε. Dufə əbə lə əbə ənyənko mə disuəyuə!’

²² “Nya uyifoyifo nuəfə wə bətə sika eto akpi ənuə tsya díbə nya óteyi nkə, ‘Bonamute, ətə mə sika eto atabi akpi ənuə nya mínyə akpi ənuə bamba mínkpe.’

²³ “Wə Onamute əmə áteyi wə nkə, ‘Uyifoyifo sεε, éyifo lesa saa lə kusu əsuə tinti! Se fále asa sεke ola lə kusu əsuə esoo, muufi fə ntsyə lə kpə eto kenyε. Bə lə əbə ənyənko mə disuəyuə!’

²⁴ “Mfó nya uyifoyifo wə léfo sika eto atabi kəkpi kənwεε tsya díbe nya óteyi nkə, ‘Bonamute, nyi mínkə eyifo utidi wə eto asa nkpe ale nnya fəfəsə asa lə kaka fámanto kuətsyuə. Nya faale asa lə kaka fémense kulesa. ²⁵ Nya se mínte sikpi esoo, mfi fə atabi nyamə nya mínku dibia mímfí nnya mínkpe. Nyaso nyə fə atabi ni nyamfo.’

²⁶ “Wə Onamute əmə átɛyi wə nkə, ‘Fə uyifoyifo bua, ɔfló. Eyi fə meefi lesa kaka lə mánkpe nya mæfəsə asa lə kaka mánto kulesa. ²⁷ Nyalə beso fémemfi mɔ atabi ésuko atabi kətsyəkɔ bə lə mbəə, lə nnyə nnya kutəkə?’

²⁸ “Mfó nya onamute əmə lətɛyi nkə, ‘Mɔmɔ, lə atabi nyamfo afo lə wə ani lə befi nnya bitə nwə nkpe akpi lefosi.’ ²⁹ Itsyise utidi wə nkpe asaa, wə ke bonsi boofi ditsyuə bakpe bawunsə nɛ. Nya utidi wə kulesa lentee, sɛkɛɛ nte wə tsyaa, bɔɔlɛ ni bafo wə lə ani. ³⁰ Nya uyifoyifo bimba əmfo alɛɛ, beto wə bekpɛ lə ketuntu ka nkpe lə lekple. Kaka mfóo, wuwí keku unə wə animi.

Utidi Eto Ubi Ebokponko Kawunsia Eto Betidi Lekpo.

³¹ “Lefe nə Utidi Eto Ubi əmə luubə lə wə diyənde əsuə ku Onanto eto batɔnkpe kenkee, wuusia lə wə lekankpomɛ əsuə. ³² Nya kawunsia eto ese eto betidi kenke lɔɔbɔ bənyə lə wə ənəmi. Nya wuusənsə mə lə akpa ənuə fe kase nwə laayenko bebuki leesənsə basamu kələkə lə bate nti. ³³ Wuunyəsə betidi sɛɛ lə wə kodian, nya wuutə mba ni betidi bua nyə lə wə kəməni.

³⁴ “Nya Oka əmə lɔɔtɛyi mba nyə wə lə kodian nkə, ‘Bibə, mi mba mɔ anto lékpo atsyɔ! Bibə bidufə lə sekakedikɔ ka bálɔ bətsyə itə mi idu taa kawunsia eto ketsyikokɔ ke. ³⁵ Kukpənsɛ ále mɛ nya bitə mɛ lesa míndi, utukue ále mɛ, nya bitə mɛ ntu mínnə. Nyifo ɔfɔ nya béfo mɛ békpe lə mi ayo. ³⁶ Lefe nə mínyɛ leyaa, bitə mɛ kafia nti. Nya lefe nə mínle bufii, bɛlɛ mɛ ola. Lefe nə bákpe mɛ lə diyo, bíbə bebe mɛ.’

³⁷ “Mfó nya betidi sɛɛ bamə lɔɔɔ wə bənkə, ‘Bonamute, dimanfe búnyə kukpense nle fə fə bítə lesa fédi, nye bítə fə ntu fənə? ³⁸ Dimanfe búnyə fə ɔfɔ fɛ bófo fə nye fányɛ leya bítə fə kafia féti? ³⁹ Dimanfe bóno bæ ale bufi nye bæ ake læ diyo fɛ búbə bóbe fə?’

⁴⁰ “Mfó nya Oka əmə luutə mbuayɛ nkə, ‘Nle mi bɔtɛyi minkə, lefe saa nə fáwunsəko utsyuə wə ləmbə dibu saa læ mɔ bayimi bamfo ntii, mɔ féyifo fətə.’

⁴¹ “Mfó wɔɔtɛyi mba ńyə læ wə kəməni nkə, ‘Bidu mɛ læ ɔflo, mi mba Onanto díkudi! Bisu bidufə læ ditɛfɛnku manlo nə Onanto létsyaka útə Obonsam ku wə batɔnkpe! ⁴² Kukpense ále mɛ, fɛɛ beni bíəntə mɛ lesa ndi. Utukue ále mɛ, fɛɛ bíəntə mɛ ntu nko ke. ⁴³ Nyifo ɔfɔ wə díbə ɔsɔnɔ mi, tsya bíamfo mɛ. Nye leya tsya bíenti mɛ kafia. Nno bufi, bákpe mɛ læ diyo, fɛɛ bíəmbə bisiasə mɛ.’

⁴⁴ “Mfó buutə wə mbuayɛ bənkə, ‘Boanto, lemanfe búnyə kukpense lələ fə, nye ututkue læ fə, nye féyifo ɔfɔ, nye fányɛ leya, nye fanle bufi, nye fake læ diyo fɛ bóəmbə bobɛ nye bówunsəko fə?’

⁴⁵ “Oka əmə ebutə mbuayɛ nkə, ‘Nle mi bɔtɛyi minkə, lefe nə eto lefe bíenyifo kasɛɛ bitə betidi ba bíembu kulesa læ mɔ bətsyuə bamfo ntii, mɔ uni bíenyifo kulesa bitə!’ ”

⁴⁶ Yesu átɛyi ólosə nkə, “Nyaso boofi mba mfo batsyese kanyi kənyəkɔ itə manlo manlo. Nya betidi sɛɛ bamfóo, mə ebunyə nkprə bo ləmbəkɛ kalokɔ kulefe kulefe.”

26

Yudafo Eto Benina Ákpe Disi Ba Baalo Yesu.

¹ Se Yesu létayi asa nyamfo kenke ólosə, ótəyi wə bakasebi nkə, ² “Iyifo mi bote bənkə ibu eyi ənuə lə Ukpə Asa Bo Ƴyila eto Diyi nəmə lə leyoo, nya boofi Utidi Eto Ubi bətə bə baso wə bamanklasə lə kuyi əsuə.”

³ Nya besumunyə ninə ku umə eto beninə dísu bátsya lə Usumunyə ninə Kenke Kayafa eto diyo. ⁴ Befi nsusu bə boomuə Yesu kalokalo lə balo wə. ⁵ Bátəyi tsya bənkə, “Yanle bə bumuə wə lə diyi nəmə budi kəmiə, lenni nko betidi bamə ebunyənki bataka bənyə bo lə əsuə.”

Usio Utsyuə Édiki Yesu Nnuəbi Fifi Lə Betania.

⁶ Yesu ésu Simon wə dífi bufi sia eto diyo lə Betania. ⁷ Lefe nə Yesu nsi onle budii, usio utsyuə əbə wə oflo, wə dítsyi nnuəbi alabasta eto dituntu nə ókpo nnuəbi tə bo laanyi fififi, bo léfo koya tinti óboko mfó, nya úfi mu ókpo Yesu lə disi.

⁸ Se Yesu eto bakasebi dínyə nyamfoo, kəfo ányi mə. Bátə əsuə bənkə, “Beso óbiasə nnuəbi bomfo nko? ⁹ Bofo nnuəbi bomfó boté itə koya kplə, befi atabi nyamə bətə bakombo!”

¹⁰ Se Yesu leno lesa nə banle bətəyii, ótəyi mə nkə, “Beso bənle usio əmfo bule? Lesa sɛɛ dini úyifo útə mɛ. ¹¹ Bakombo kpe mi lenti lefe saa. Fɛ, mɔɔ inni lefe saa mɔɔkɛ mi lə oflo. ¹² Se usio əmfo dífi nnuəbi bomfo ókpo mɛ lə əsuə, ólo mɛ utsyə itə mɔ bubike. ¹³ Nlɛ mi bətəyi sitinti minkə kawunsia eto kaka ke boobe Ditiki Sɛɛ nəmfo

letsyaa, boofi nnya usio əmfɔ dɪyifo bakakloma wə.”

Yuda Iskariot Átɔ Atabi Nkə Lə Uləkə Yesu Utə.

¹⁴ Mfó nya bakasebi lefosi inuə bamə eto ɔni, wə baakpo Yuda Iskariot dɪsu besumunyə ninə ɔflo. ¹⁵ Nya úsu ɔtɔ mə nkə, “Be biutə mə lə ndu Yesu ntə mi?” Bákla sika flubia fosi ətsyə béfi bətə wə. ¹⁶ Idu lə lefe nəmfóo, útsyiko esu bəbɛbɛ kase wuudu Yesu utə mə.

Yesu Ku Wə Bakasebi Édi Ukpə Ása Bo Ɔyila Eto Diyi.

¹⁷ Lə Abolo Menyenki eto Eyididi eto diyi tute əsuəə, bakasebi bamə əbə Yesu ɔflo nya bátɔ wə bənkə, “Sie faala fə bɔlɔ butsyə butə fə itə Ukpə Ása Bo Ɔyila eto diyi nəmə budi?”

¹⁸ Ɔteyi mə nkə, “Bisu osani utsyuə əmə ɔflo lə umə əmə lə bəteyi wə biə, ‘Oteasa nkə, “Mɔ lefe éboyo. Mɔ ku mɔ bakasebi ebudi Ukpə Ása Bo Ɔyila eto didisa nəmə lə fə diyo.” ’ ” ¹⁹ Bakasebi bamə éyifo fe kase Yesu ləteyi mə, nya bánwa Ukpə Ása Bo Ɔyila eto didisa nəmə bətsyə mfó.

²⁰ Se ditsyitsyo lefe léyoo, Yesu ku wə bakasebi lefosi inuə bamə əbə bəsiə kasɔ itə lesa budi. ²¹ Lə lesa nəmə kedikɔɔ, Yesu átəyi mə nkə, “Nlɛ mi bəteyi minkə, mi nti eto ɔni ebudu mə utə.”

²² Ditiki nəmfɔ ələ bakasebi bamə tinti nya bətsyiko wə bɔtɔ ɔni ɔni bənkə, “Bonamute, mɔ fanlɛ lee?”

²³ Yesu ətə mbuayɛ nkə, “Utidi wə bonko wə nlɛ kɔni bokpe lə ɔkpe ɔni kedi uni luudu mə utə. ²⁴ Mɔ, Utidi Eto Ubi, ebukpə fe kase báwɔni lə Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue əsuə. Fɛɛ mbɔbɔɛ

itə utidi wə luudu Utidi Eto Ubi utə. Lə nnya ete bānle utidi əmə eni ɛlɛkɛ itə wə eso.”

²⁵ Yuda wə ləəbə Yesu budu kətə tsya áto nkə, “Oteasa, sitinti inni mə fanle, lee?”

Yesu ətə mbuaye nkə, “Fə lətɛyi.”

Bedi Kakle Fəfə Eto Lesa.

²⁶ Se banle lesa budii, Yesu éfi abolo, nya óso ani nya úbudi wə nya úfi útə wə bakasebi ótɛyi nkə, “Befo lə bidi. Nyamfo ni mə əsuə eto sinə nɛ.”

²⁷ Nya úfi ləkəbe ku nte nya óso Onanto ani, nya úfi útə mə nkə, “Mimble fo binə. ²⁸ Nyə mə kɔtɔ ko ni kakle lə Onanto ku wə betidi eto nti. Kɔtɔ ko minfi minle bokpo kasɔ lə betidi kpə eto disi, bə lə Onanto lə ufi mə abua ɔtsye mə. ²⁹ Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkə, mensiembunə nte bomfo eto okle isu ese lefe nə mə ku mi luunə nte fəfə lə mə Anto eto sekakedikɔ.”

³⁰ Nyamfo eto kamaa, bésə kusə bátəsə Onanto, nya bédu bésu Nnuəbi eto Eyi eto Kɔtini əsuə.

Yesu Átɛyi Utsya Nkə Petro Ɛbɔni Wə.

³¹ Nya Yesu lətɛyi mə nkə, “Mmi eto ketsye kamfoo, mimble ebutsyetsyi bidu mə lə ɔflo, nya mə mate luubu. Itsyise Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue átɛyi nkə,

‘Onanto ebolo nwə ləətsyə basamu bamə nya basamu bamə luusənsə.’

³² Fɛɛ lə batakasə mə betsyiko ɔkɔməə, məɔtɔ mi sɛtɔ nsu Galilea.”

³³ Petro éfe kenye ótɛyi Yesu nkə, “Lə bafɛfɛ kenke ani fə tsyaa, memboyani fə ntsyə kulefe!”

³⁴ Mfó nya Yesu leteyi Petro nkə, “Nlɛ fə bɔtɛyi minkə ketsye kamfo fɛ ukusɛ luutə kɛnyɛ, əbɔtɛyi sitsyə fənkə enyi mɛ.”

³⁵ Petro ətə mbuayɛ nkə, “Məmbɔni fə kulefe, lə ibə bə bonko fə kpe kulaa tsya.” Nya bakasebi fɛfɛ kenke tsya leteyi nko.

Yesu Áto Ola Lə Getsemane.

³⁶ Nya Yesu ku wə bakasebi dísu kaka baakpo Getsemane, nya ótɛyi mə nkə, “Bisiə mfo lə nsu seto mə nsu nto ola.” ³⁷ Ókpa Petro ku Sebedeo eto bebi inuə bamə óyɛnko. Údufə lə kawendo əsuə, nya útsyiko butinkə kekleke. ³⁸ Nya ótɛyi mə nkə, “Kanyi ka nkpe mɛ lə utu fui tinti bə kába mɛ əsuə. Bisiə mfo lə bikase ku mɛ.”

³⁹ Jyɛ úsu seto sɛkɛ nya ókpo lə kaso úfusə ənəmi, nya óto ola nkə, “Mɔ Anto, lə yɔɔlɛkɛɛ, takasə bulə bomfo lə mɛ əsuə. Fɛɛ menyifo lə mɔ lelabi əsuə bomu lə fə lelabi əsuə.”

⁴⁰ Se úsinkli úsu bakasebi itsyə bamə oflo, únyə nkə bálabe selabe, nya óto Petro nkə, “Nyaso mi basini bamfo embofo ənə butəkə ku mɛ itə lebombosɔsɔ lɔni hã ete? ⁴¹ Bitəkə ənə lə beto ola bə biembudufə lə botokabe əsuə. Lɛwɔnɔ nəmə lɛ bola, fɛɛ əsuə eto sinə ayɔkpo.”

⁴² Yesu esi úsu dinuəfə úsu oto ola ótɛyi nkə, “Mɔ Anto, lə kanyi eto ləkɔbɛ nə məəbə bunə mfo embofe mɛ, nya iyifo fə lelabi bə nnə ni kokooko, nyalɛ tə lə ibə itə nko.”

⁴³ Se úsinkli úbə bioo, únyə nkə bakasebi bamə si balɛ selabe ko, nya bannlɛ ənəmi bofo buminkli kulaa tsya. ⁴⁴ Yesu esi údu lə mə oflo ditsyəfə úsu óto ola fe kase óto ibə éfe.

⁴⁵ Nya úsinkli úbæ bakasebi bamæ oflo nya óteyi mæ nkæ, “Bisi belabe selabe bæle onwæ butsyæ? Bebe! Lefe næmæ eboyo bæ befi Utidi Eto Ubi æmæ bakpe læ betidi bua eto ani. ⁴⁶ Betaka læ budu. Bebee, nwæ nle mæ budu kætæ ebofi.”

Yudafɔ Eto Beninæ Imuæ Yesu.

⁴⁷ Yesu ányæ ɔle mæ etiki budinko fe Yuda wæ ni lefoši inuæ bamæ eto oni díbæ údufæ. Betidi ba ni besumunyæ ninæ ku batɔnkotɔnko ba bælakæ ætækæko wæ, nya béntsyi nlande ku keyi. ⁴⁸ Udundukætæ æmæ ætæ báte batɔnsæ bæ, “Utidi wæ moɔbuta nsiasæ, wæ ni utidi wæ benle bɔbɔbe ne. Bimuæ wæ.” ⁴⁹ Yuda ésu Yesu oflo nya læ kase únyæ wæ koo, óteyi wæ nkæ, “Oteasa, diyuæsæ itæ fæ.” Mfó nya óbuta wæ.

⁵⁰ Yesu ætæ wæ mbuayɛ nkæ, “Oho, kɔse læ eyifo lesa næ fæbæ keyifokɔ!”

Mfó nya betidi bamæ díbæ Yesu oflo nya bæmuæ wæ nya bákɔbe wæ kekkeke. ⁵¹ Mba ntækæko Yesu eto oni ælakæ wæ kalande nya ówe Usumunyæ Ninæ eto ndomunyæ eto koto.

⁵² Mfó nya Yesu leteyi wæ nkæ, “Fi fæ kalande akpe læ ke kakpekɔ. Betidi ba leetsyi kalande læ betidi æsuæ, kalande æsuæ baayɛ kækpæ. ⁵³ Biante biæ moofɔ bɔwunsæko bɔtɔ ketsyiko mo Anto oflo lee, nya lamfolamfoo, wootsyese wæ batɔnkpe eto bamamanyæ eto akpa lefosi ænuæ itsyi kato? ⁵⁴ Fɛɛ læ ibæ nkoo, ntsyæ fe nnya báwɔni bákpe læ Awɔnisa Kenke eto Kukue luubæ itæ?”

⁵⁵ Nya Yesu dítsyi ænæmi útæ sitiditu siamæ nya ótɔ mæ nkæ, “Beso ele bæ bitsyi keyi ku nlande bibæ biæ bibæ mæ kæmuækɔ fe nwæ nýæ læ Aba

əsuə? Diyi saa, nke læ Onanto eto kesumuyo mfó nkate asa, fɛɛ bíəmmuə mɛ. ⁵⁶ Asa nyamfo kenke əbə nko bə læ asa nnya bənyələkətidi lətɛyi bətsyə læ Awɔnisa Kenkɛ eto Kukue əsuə læ ibə itə nko.” Mfó nya wə bakasebi kenke dítseyetsyi bédú læ wə ɔflo.

Bákponko Yesu Lekpo Lə Yudafo Eto Lekpokakpoko Kplɛ.

⁵⁷ Mba dímuə Yesu ákra wə bésuko Usumunyə Ninə Kenke Kayafa eto diyo kaka besumunyə ninə ku umə eto beninə ku afi eto bateasa létsya bensi. ⁵⁸ Petro ətəko mə kama kama úsu taa Usumunyə Ninə Kenke eto lekpaata kafo. Úsu úsiə læ bamamanyə bamə ɔflo nkə læ obe kase ditiki nəmə dubə ibə.

⁵⁹ Besumunyə ninə ku bakponkpo ba dísiə mfó kenke ábɛbɛ betidi ba luubə bala etiki bətəkə Yesu læ bənyə kusu balo wə. ⁶⁰ Fɛɛ bənnəyə kulesa saa, ite bə betidi kpə əbə bála bidia bətəkə wə læ əsuə tsyafɛ.

Betidi inuə bətsyuə əbə ⁶¹ nya bátɛyi bənkə, “Utidi əmfó átɛyi nkə, ‘Mooba Onanto eto kesumuyo nəmfó, nya læ eyi ətsyə əsuə, muusin-kli nto ni nńyənsə.’ ”

⁶² Usumunyə Ninə Kenke átaka únyə nya óto Yesu nkə, “Anlɛ etiki nnya banlɛ bətɛyi kətəkə fə læ əsuə mfo bɔɔ? Əmbə Kulesa fɔtɛyi læ nnya əsuə?” ⁶³ Fɛɛ Yesu édi bi, wóantɛyi kulesa.

Usumunyə Ninə Kenke əmə esi ótɛyi wə nkə, “Lə Onanto wə nsi nkpe eto diye əsuə, nlɛ fə bətɛyi minkə tɛyi bo læ fə ni Onanto eto Ubi wə Bákpo Ɔhile Utsyə əmə.”

64 Mfó nya Yesu dítə mbuayɛ nkə, “Ee, ite fə kase fátɛyi. Fɛɛ nɛ mi bɔtɛyi minkə idu mɔmɔ ɛntɔɔ, buinyə Utidi Eto Ubi se unsi lə Ɖsuəalenyə Kenke eto kodianɪ. Nya biunyə se unsi lə asɔmiloku əsuə utsyi kato ɔnlɛ bubə!”

65 Lə nyamfo əsuə, Usumunyə Ninə Kenke əmə áfuadi wə awu ku lɛblɔfi nya ófa ótɛyi nkə, “Édi mbusiotiki! Boensihĩ badansiɛ saa! Bíɔnɔ mbusiotiki nnya údi mfo! 66 Ntsyə bibu?”

Məmbɛlɛ ətə mbuayɛ bənkə, “Údi dikpi nya únyə utə ukpə!”

67 Nya bétufə ntufə bákpo wə lə ənəmi nya báblɛ wə. Nya mba lɛsɔ wə lə atosi, 68 átɛyi bənkə, “Lə Nwə Onanto Lékpɔ Ɖhile Utsyə feni, tɛyi bo futsyə lɛsɔ fə!”

Petro Étudi Nkə Únyi Yesu.

69 Petro əsiə lə lekplɛ lə kpakpaakpe mfó fɛ Usumunyə Ninə Kenke eto usumubisiobi díbə mfó nya ótɛyi wə nkə, “Fintsya ətəkəko Yesu wə ditsyi Galilea eto kasɔ.”

70 Fɛɛ óni nnya lə betidi bamfo kenke eto ənəmi ótɛyi nkə, “Mante lesa nə fanɛ bɔtɛyi mfo!”

71 Nya údu mfó úsu únyə lə diyo nəmə eto kesie. Usumubisiobi bamba tsya ənyə Petro nya ótɛyi mba dínyə mfó nkə, “Wuntsya ətəkəko Yesu Nasaretnyə əmə.”

72 Bio Petro esi óni nya óka ntamu ótɛyi nkə, “Mínyi osani əmə kɔ!”

73 Yankɛ fɛ mba ńyə mfo díbə bátɛyi Petro bənkə, “Ɖkpɛ mə ɔni feni, itsyise fə etikididi əlɛkə fə kate wuee.”

⁷⁴ Nya Petro lɛtɛyi nkə, “Ekpe lə lesa saa bə ɔnukuale minlɛ bɔtɛyi minkə Ɔnanto lə unə mɛ koto lə sidia minlɛ bɔtɛyi!”

Lefe nəmfo tutuutu nnya ukusɛ dítə kɛnyɛ.
⁷⁵ Nya Petro lékloma lesa nə Yesu lɛtɛyi nkə, “Fɛ ukusɛ luutə kɛnyɛɛ, əbɔtɛyi sitsyə fənkə enyi mɛ.” Ɔbɔ úsu lekple nya úwi keku kekleke.

27

YudaƆ Eto Beninə Ákpa Yesu Bésuko Pilato Ɔflɔ.

¹ Se kale dísiə ku olesiətu, Besumunyə ninə ku umə eto beninə kenke átsya nya báse uyi bə boolo Yesu. ² Bákpe wə lə amena nya bákpa wə bésu bákpe RomaƆ eto Aba eto Uninə Pilato lə ani.

Yuda Álo Ɛsuə.

³ Se Yuda, wə dídu Yesu lenə nkə bálo wə dikpənkpii, ífi wə tinti, nya úsinkliko sika flubia awosi ətsyə nyamə úsuko besumunyə ninə ku umə eto beninə bamə. ⁴ Ɔtɛyi nkə, “Nyifo kabua bə mfi utidi wə dímenyifo kabua ntə miə balo!”

Bətə mbuayɛ bənkə, “Nyamfo manka bo nkpə. Fə etiki ni nyamfó!” ⁵ Yuda éfi atabi nyamə óto ókpe lə Ɔnanto eto Disumuyo mfó, nya usu ókpe ukuə úkpe.

⁶ Nya besumunyə ninə bamfó lɛsɛ atabi nyamə nya bátɛyi bənkə, “Atabi nyamfo eyifo kɔtɔ eto atabi, nya iyifo lesa nə ńyə lə bo kesumu eto kɔfi əsuə bə bufi atabi nyamfo bokpe lə bo kesumu eto otobe. Bo kɔfi eti nyamfo kusu.”

⁷ Se bákpe disii, báse nya uyi bənkə befi atabi

nyamə bésu báya Asa eto Otonto eto Kaso itə bafə eto kebikekə. ⁸ Nyamfo esoo, bətəkə kaso kamə diye bə Koto eto Kaso ibə ese lə mmi. ⁹ Itə lesa nə Onanto eto unyeləkətidi Yeremia leteyi útsyə díbə itə nkə, “Béfi sika flubia eto atabi fosi ətsyə, nya Israelfə letonə bə bofo lə wə disi ¹⁰ béfi báya Otonto eto Kaso, fe kase Bonamute léla nkə nyifo.”

Pilato Áto Yesu Etiki.

¹¹ Bákpa Yesu báboko Romafə eto Aba eto Unyesia Ninə Pilato eto ənəmi. Nya óto wə nkə, “Fə ni Yudafə eto Oka əmə?”

Yesu ətə mbuayə nkə, “Ee. Áteyi kukonə.”

¹² Fəe wánteyi kulesa itsyi lə besumunyə ninə ku umə eto beninə eto nye bo banle bola kətəkə wə əsuə. ¹³ Mfó nya Pilato letə wə nkə, “Etiki nnya banle bətəyi lə fə əsuə mfo manka fə lee?”

¹⁴ Fəe íyifo Aba eto uninə əmə yani tinti se Yesu leni wémfe kənye útə mbuayə saa.

Pilato Álo Yesu Dikpənkpi.

¹⁵ Ídi Aba eto uninə lesa nə úkeyifo lələ saa lə bəəbə Ukpə Ása Bo Jyila eto diyi budi, bə oyani mba bėti bákpe lə Aba eto diyo eto onni wə betidi kpə bamə letə, utə mə. ¹⁶ Lə lefe nəmfóo, mba bákpe lə diyo mfó eto onni akə, wə betidi nyi kukonə nya baakpo wə bə Baraba. ¹⁷ Nyaso lefe nə betidi kpə díbə bətsyaa, Pilato áto mə nkə, “Owoe biala biə nyani ntə mi? Baraba lee, lee Yesu wə betidi laakpo bə Nwə Onanto Lékpə Jhile Utsyə?” ¹⁸ Úyifo nko itsyise óte nkə kekisi eso Yudafə eto beninə bamfo lékpa wə báboko.

19 Lefe nà Pilato nsi ɔnlɛ lɛkpo nàmə bokpoo, wə usiə átsyese wə ɔtɔnkpe nkə, “Ləkə fə ani lə utidi wə dímenyifo kabua saa mfo eto etiki əsuə, itsyise nsiə kola kənə eto ketsye itsyi lə wə əsuə, nnya díta sikpi dímuə mɛ tinti!”

20 Besumunyə ninə ku umə eto beninə ábiasə betidi ba létsya mfo eto ato bənkə batɔ Pilato lə oyani Baraba utə mə lə balo Yesu.

21 Fɛɛ Pilato áto betidi ba létsya mfó nkə, “Betidi inuə bamfo eto nti, nte nwə bela biə nyani ntə mi?”

Bətə mbuayɛ bənkə, “Baraba!”

22 Nya Pilato dísi óto mə nkə, “Nyalɛ, be ele bə nyifo ku Yesu wə baakpo bə Nwə Onanto Lékpoo Ɔhile Utsyə mɔmɔ?”

Məmbɛ kenke ətə mbuayɛ bənkə, “Sɔ wə amanklasə lə kuyi əsuə!”

23 Fɛɛ Pilato áto mə nkə, “Nte kabua ka úyifo?”

Mfóo, bétsyiko bofa bembembe katɛyi bənkə, “Sɔ wə amanklasə lə uyikabie əsuə!”

24 Se Pilato dínyə nkə wensiembrofo kulesa buyifo lenni bulə ebubəə, úfi ntu nya úflə ani lə sitiditu nàmə eto ənəmi nya ótɛyi nkə, “Nnyə mɔ ani, nnyə mɔ akpa, mɔ ani əmbə lə osani əmfo eto bolo əsuə! Mí etiki ini.”

25 Sitiditu siamə kenke ətə mbuayɛ bənkə, “Wə ukpə bə utəkə lə bo ku bo bebi lə əsuə!”

26 Mfó nya Pilato léyani Baraba útə mə. Nya se útə báblɛ Yesu bálosə, óyani wə útə nkə básɔ wə lə uyí əsuə.

Romafɔ Eto Bamamanyə Ákpe Yesu Kofani.

27 Nya Pilato eto bamamanyə lékpa Yesu bésuko Aba eto uninə eto diyo, nya bamamanyə ba kenke díbə bátsyilama wə. 28 Bələkə wə awu lə əsuə nya béfi awu sia bákpe wə. 29 Nya béfi biyu bédi lekpa bətsyisə wə lə disi fə béfi uyi bákpe wə lə kodian. Nya bāse akonki lə wə ənəmi fe oka seka nya bəmə wə bātəyi bənkə, “Yuu, yuudu, Yudafo eto Oka lə usiə nkpə kentsyεε!” 30 Bétufə ntufə bákpo wə lə əsuə nya bále uyi əmə báfo básɔ wə lə disi. 31 Se bəmə wə bəlosə nkoo, bələkə wə awu sia nyamə lə əsuə nya besi béfi wə awu nyamə bákpe wə. Nya bákpa wə báyenko bésu wə kasɔkɔ lə uyikabie əsuə.

Básɔ Yesu Bamanklasə Lə Uyikabie Əsuə.

32 Lefe nə bédu lə umə báyε bantɔ, bátsyako osani utsyuə wə ditsyi Kirene wə baakpo Simon. Bamamanyə bamə áhiε wə bə ofo Yesu eto uyikabie komə utsyi. 33 Nya bésu báyo kaka baakpo Golgata eto kasɔnɔnɔ ni Ditidisikobe ku kalua. 34 Bətə Yesu nte bo bátsyakasə ku kofa ko nkpe kalo bə unə. Fεε se útu mu óbee, óni wənnə mu. 35 Mfó nya bamamanyə bamə lesɔ wə bamanklasə lə uyikabie əsuə, nya bákpo asa baseε fə bésie wə awu bətə bətsyuə. 36 Nya kamaa, bəsiə mfó bákase wə. 37 Lə wə disi katoo, bəwɔni asa bāmanklasə lə uyi əmə əsuə. Nnya bəwɔni bənkə lesa nə eso bəlo wə ni bə, “Nnyə Yesu, Nwə Ni Yudafo Eto Oka.” 38 Básɔ beyu inuə bətsyuə tsya lə uyikabie əsuə bákɔ lə Yesu əsuə. ɔni áfaka lə wə sediani nya ɔni tsya léfaka lə wə siməni. 39 Betidi ba kenke leyε mfó étinkəsə

mə esi nya báka Yesu fefe. ⁴⁰ Bátèyi bənkə, “Fə ni nwə lètèyi fənkə eboba Desumuyo Kplɛ akpo lə kasɔ, esinkli ato ni ə́nyənsə lə eyi ətsyə əsuə nɛ! Ləkə fə əsuə, lə Onanto eto Ubi feni! Yifə lə uyikabie komə əsuə əbə kasɔ.”

⁴¹ Nko ke besumunyə ninə ku afi eto bateasa ku umə eto beninə tsya dímə wə bátèyi bənkə, ⁴² “Ófo betidi bamba lə nkpə, fɛɛ wəmbofó wə əsuə buləkə! Lə Yudafɔ eto Oka unii, ɔyifə lə kuyi əsuə mɔmɔ ubə, lə bofo wə bɔnɔ! ⁴³ Ófó Onanto ónɔ, nya waakpadi wə əsuə nkə Onanto eto Ubi. Nyaso bitə lə bobə lə Onanto aala wə, lə uləkə wə mɔmɔ lə bobə!” ⁴⁴ Nko ken beyu ba ku wə básɔ lə kuyi əsuə tsya léka wə nɛ.

Yesu Ɛkpə.

⁴⁵ Idu lə kakɔmi eto abombo lefosi ənuə, kawunsiə kenke ána tūū isu ese lə ketsyit-syokɔmi eto abombo ətsyə. ⁴⁶ Fe abombo ətsyə etii, Yesu áfa bembembe ótèyi nkə, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Nyamfo eto kasɔ ni, “Mɔ Onanto, mɔ Onanto! Beso fáyani mɛ fətsyə?”

⁴⁷ Betidi bətsyuə dínyə mfó ánɔ lesa nə ótèyi, nya bátèyi bənkə, “Ólɛ Elia bokpadi!”

⁴⁸ Mə oni étsyetsyi nya úfi okosa wə bákpe lə nte eto sonkpe, nya úfi mu ku uyi úsuko nkə lə utə wə lə unə. ⁴⁹ Fɛɛ betidi bamba átèyi bənkə, “Bínyə lə bobə! Bitə lə bobə lə Elia ebubə uləkə wə utsyiko kuyi komfo əsuə.” ⁵⁰ Yesu esi ófa bembembe nya úkpə.

⁵¹ Lamfolamfoo, Disumuyo Kplɛ eto kafia kplɛ dísiə lə akpa ənuə itsyi kato ibə kasɔ. Nya kasɔ kamə kenke dítkə, nya aba léba. ⁵² Edi ásini,

nya Onanto eto betidi kenke kpə ba díkekpə létaka bəbə nkpə. ⁵³ Bábo læ mə edi kafo nya se Yesu létaka útsyi ɔkɔmə úbə nkpəə, bésu Yudafo eto Umə Kenke əmə kafo kaka betidi kpə dínyə mə.

⁵⁴ Se Omamanyə ninə ku bamamanyə ba dínyə bákase Yesu dínyə kase kasɔ dítinkə ku asa nnya díbə mfó kenkee, sikpi əmuə mə tinti! Nya bátəyi bənkə, “Sitintii, utidi əmfo éyifo Onanto eto Ubi.”

⁵⁵ Besio kpə ba dítsyi Galilea ba díkawunsəko Yesu ənyə læ kəsese bákabe asa nnya díbə. ⁵⁶ Mə bətsyuə ni Maria Magdalene, ku Maria wə ni Yakobo ku Yosef eto ambe ku Sebedeo eto usiə.

Yosef Wə Dítsyi Arimatea Ébikə Yesu Eto Ɔko.

⁵⁷ Se éyo ditsyitsyo lefee, otabinyə utsyuə wə baakpo Yosef, nya úyifo Yesu eto okasebi wə ditsyi Arimatea əbə. ⁵⁸ Úsu Pilato ɔflo nya ɔto wə nkə læ ofo Yesu eto ɔko. Pilato ətə kusu nkə befi ɔko əmə bətə Yosef. ⁵⁹ Nyaso Yosef áfo ɔko əmə nya úfi kafia flubia kətsyuə úmli wə. ⁶⁰ Nya úfi wə úsu úbikə læ kebikəkɔ læ wə kosate eto kudi fɔfɔ ko bələkə læ koba kəmiə. Nya ominansə leba nə lemɔ úti ko kenye nya údu. ⁶¹ Maria Magdalene ku Maria nuəfə əsiə mfó bale kudi komə bobə.

Bamamanyə Áse Yesu Eto Kudi.

⁶² Nya se kale disiə nya ini Ɔnwéditsyeyii esoo, usumunyə ninə ku Farisifo ésu Pilato ɔflo. ⁶³ Nya bátəyi wə bənkə, “Uninə, lefe nə odiantidi əmə dísiə nkpəə, ɔtəyi nkə, ‘Lə nkpəə, bootakasə mə bətsyiko ɔkɔmə læ eyi ətsyə eto kama.’ ⁶⁴ Nyaso tə læ bamamanyə læ base kudi komə kukɔnɔ isu

ese diyi tsyäfə nəmə, kase wə bakasebi lembusu beyu ɔkə əmə bedunko batəyi betidi bənkə ótaka utsyi ɔkómə. Lə ibə nkoo, sidia sia bɔɔtəyi əbɔkə seso nsia kɔ.”

⁶⁵ Mfó nya Pilato letəyi mə nkə, “Bitə lə bamamanyə lə besu base kudi komə fe kase boofó.” ⁶⁶ Nyaso bésu bálɔ bėti leba nə bėti lə kudi komə kénye kekleke bətsyə ko lekpo, bə lə utsyuə etidi ni lə bənyə bətsyə lekpo, nya bətsyə bamamanyə bə base ko.

28

Onanto Átakasə Yesu Utsyiko Ɔkómə.

¹ Lə Ɔnwɛditsyəyi eto kamaa, əni Kɔsida eto kolensiantoo, Maria Magdalene ku Maria nuəfə ésu bə besu babe kudi komə.

² Lamfolamfoo, kasɔ étinkə kekleke. Onanto eto Ɔtɔnkpe utsyuə áyifə utsyi kato úbə óminansə leba kplɛ nəmə nya úsiə lə ni əsuə. ³ Wə ditsyəbi ékeyənde fe kase ɔsi laato nya wə awu diflubi futututu fe aklala seka. ⁴ Sikpi əmuə mba nɛ mfó bose nya bétinkə tinti, nya bákpo kasɔ mfó fe bukɔ békpe.

⁵ Onanto eto Ɔtɔnkpe əmfó édinko besio bamə etiki nya ótəyi mə nkə, “Biante sikpi! Nnyi miə Yesu wə básɔ bāmanklasə lə kuyi əsuə bɛnɛ bɔbɛbɛ. ⁶ Umbə mfo! Bátakasə wə fe kase ótəyi ɔtɔnsə. Bibə bebe kaka ólabee. ⁷ Mɔmɔɔ, bisu mlə lə bisu bətəyi wə bakasebi biə, ‘Bátakasə wə betsyiko ɔkómə úbə nkɔ, nya ɔntɔ mi setɔ úsu Galilea. Mfó biunyə wə nɛ.’ Bekloma nnya mɛntəyi mi mfo.”

⁸ Nyaso bédu læ kudi komə ɔflo læ sikpitete ku disuəyuə tsya əsuə. Nya bétsyetsyi bæ beesu batəyi wə bakasebi. ⁹ Lamfolamfoo, Yesu átsyako mə, nya óteyi mə nkə, “Diyuə itə mi.” Báye bétu wə bábokosə əsuə kasɔ bákɔbe wə læ akpa nya bésumu wə. ¹⁰ Yesu átəyi mə nkə, “Biante sikpi. Bisu bətəyi mə bayimi biə besu Galilea, mfó buunyə mə nɛ.”

Bamamanyə Ba Lése Kudi Komə Áteyi Lesa Nə Bənyə.

¹¹ Lefe nə besio bamfó dísinkli bantɔɔ, bama-manyə ba lése kudi komə ésu umə nya bátəyi besumunyə ninə bamə asa nnya kenke díbə mfó.

¹² Besumunyə ninə bamə ku umə eto beninə ákpe disi béfi nsusu. Bətə bamamanyə bamə atabi eto akplɛ, ¹³ nya bátəyi mə bənkə, “Bətəyi biənkə lefe nə bélabe selabe ku ketsyee, wə bakasebi əbə béyu wə ɔkɔ əmə bédunko. ¹⁴ Nya læ Romafɔ eto Aba eto uninə anɔ nyamfoo, buutə ɔnɔ kasɔ boə inni mi díyifo kulesa, nyaso yanle bæ balo mi dikpi.” ¹⁵ Bamamanyə bamə áfo atabi nyamə nya béyifo fe kase bátəyi mə. Nyaso nyamfo ni ditiki nə ləye létsyilama Yudafo ntii taa mmi nɛ.

Yesu Əlakə Əsuə Óte Wə Bakasebi.

¹⁶ Lə nnya eto kamaa, bakasebi lefosi ɔnwɛ bamə ábe bésu kətini ko nkpe læ Galilea əsuə kaka Yesu lətəyi mə utsyə. ¹⁷ Se bənyə wəə, bésumu wə, ite bæ mə bətsyuə áyaki tsya. ¹⁸ Yesu ányi ɔfi mə nya óteyi mə nkə, “Onanto éfi kato ku kasɔ kenke eto əsuəale útə mə. ¹⁹ Nyaso bisu kawunsiə eto betidi kenke ɔflo læ biyifo mə

mɔ bakasebi. Biflæsə mə ntu læ Anto ku Ubi ku
Lɛwɔnɔ Kɛnkɛ eto diye əsuə, ²⁰ nya bete mə bə
betsyue lesa saa nə mɪnte mi koto. Nya læ sitintii,
mɔɔkɛ ku mi lefe saa, isu ese læ kawunsiə eto
kalosəkɔ.”

**Onanto eto kakle fɔfɔ; Sɛkpɛle
Sekpele: Onanto eto kakle fɔfɔ; Sɛkpɛle New
Testament**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sekpele)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Sep 2022 from source
files dated 13 Jul 2022
5fc03d2a-3cf8-5607-a6e0-9e1e197140bd